RƏSMİ DÖVLƏT QƏZETİ

AZƏRBAYCAN

№ 285 (9740) 25 dekabr 2024-cü il ÇƏRŞƏNBƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

QƏZETİN ƏSASI 1918-Cİ İLDƏ QOYULMUŞDUR

Vladimir Putin İlham Əliyevi ad günü münasibətilə təbrik edib

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin dekabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Rusiya Prezidenti dövlətimizin başçısına ad günü münasibətilə təbriklərini çatdırıb, ona prezidentlik fəaliyyətində uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Prezident İlham Əliyev göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını bildirib.

Telefon söhbəti zamanı həyata keçirilən qarşılıqlı səfərlərin və görüşlərin əhəmiyyətinə toxunulub, Vladimir Putinin bu il Azərbaycana dövlət səfərinin ikitərəfli münasibətlərimizin daha da möhkəmlənməsi işinə mühüm töhfə verdiyi qeyd olunub.

Telefon söhbəti zamanı strateji tərəfdaşlıq və müttəfiqlik əlaqələrimizin bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminlik bildirilib, əməkdaşlığımızın perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Prezidentin Mətbuat xidməti

Azərbaycan və Türkiyə arasında dostluq, qardaşlıq və strateji müttəfiqlik münasibətləri uğurla inkişaf edəcək

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan dekabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan dövlətimizin başçısına ad günü münasibətilə təbriklərini çatdıraraq, ona fəaliyyətində uğurlar, möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Prezident İlham Əliyev göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını bildirib.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan ölkəmizin inkişaf etməkdə olan səkkiz dövlətin İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (D-8) üzvü seçilməsi münasibətilə dövlətimizin başçısını təbrik edib.

Prezident İlham Əliyev öz növbəsində bu məsələdə Türkiyənin Azərbaycana göstərdiyi dəstəyə görə bir daha minnətdarlığını bildirib.

Söhbət zamanı Azərbaycan-Ermənistan normallaşma prosesi, regional təhlükəsizlik məsələləri müzakirə olunub. Suriyada Əsəd rejiminin çökməsindən sonra müsbətə doğru irəliləyiş məmnunluqla qeyd edilib, Suriyanın sosial və iqtisadi inkişafı ilə bağlı birgə səylərin göstərilməsi razılaşdırılıb.

Dövlət başçıları ölkələrimiz arasında dostluq, qardaşlıq və strateji müttəfiqlik münasibətlərinin bundan sonra da bütün sahələrdə uğurla inkişaf edəcəyinə əminliklərini bildirib, əməkdaşlığımızın perspektivləri və gələcək təmaslar barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

Prezidentin Mətbuat xidməti

İlham ƏLİYEV: "Azərbaycan güclü dövlətdir, öz gücünə əsaslanan, öz yolu ilə gedən, heç kimin qarşısında heç bir öhdəliyi olmayan, heç kimin qabağında baş əyməyən, ləyaqətlə, vicdanla irəliyə gedən bir ölkədir və bu, bizim böyük sərvətimizdir"

Prezident İlham Əliyev 2024-cü ilin idman yekunlarına həsr olunan mərasimdə iştirak edib

Dekabrın 24-də 2024-cü ilin idman yekunlarına həsr olunan mərasim keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə iştirak edib. Dövlətimizin başçısı tədbirdə çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Əziz idmançılar, əziz dostlar.

İlk növbədə, Azərbaycan idmançılarını bu il əldə edilmiş uğurlar münasibətilə təbrik etmək istəyirəm. 2024-cü il də Azərbaycan idmanı üçün uğurlu olmuşdur. Azərbaycan idmançıları beynəlxalq yarışlarda ölkəmizi ləyaqətlə təmsil etmişlər, 1700-ə yaxın medal qazanılmışdır. Bu, onu göstərir ki, idmanımız inkişaf edir, yeni nəsil idmançılar yetişir və beləliklə, Azərbaycan idman dövləti kimi öz gücünü müxtəlif beynəlxalq yarışlarda təsdiqləyir.

Əlbəttə ki, ilin ən böyük yarışı Yay Olimpiya Oyunları idi və burada da biz tarixi nəticə əldə etmişik. Azərbaycan müstəqil ölkə kimi 1996-cı ildən Olimpiya Oyunlarında iştirak edir və bu dəfə ən yüksək yerə layiq görülmüşdür, komanda hesabında Azərbaycan 30-cu yerdə qərarlaşmışdır. Bu, ən yüksək nəticədir. Bütövlükdə iki yüzdən çox milli komanda Olimpiya Oyunlarında iştirak edirdi. Onların arasında 30-cu olmaq çox böyük nailiyyətdir.

Onu da deməliyəm ki, müsəlman ölkələri arasında Azərbaycan üçüncü yerdə idi. Nəzərə alsaq ki, dünyada 60-a yaxın müsəlman ölkəsi var, bu da böyük və tarixi nailiyyətdir. Komandamız ikisi qızıl, ikisi gümüş, üçü bürünc olmaqla yeddi medal qazanaraq ölkəmizin idman şöhrətini bir daha yüksəklərə qaldırmışdır.

Təbii ki, bu gözəl nəticədən sonra növbəti yarışlarda da idmançılarımızdan qələbələr, uğurlar gözləyirik. İdmançılarımız Azərbaycan xalqını öz qələbələri ilə daim sevindirirlər.

→ 2

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Prezident İlham Əliyevin doğum günü ilə bağlı paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Prezident İlham Əliyevin doğum günü münasibətilə sosial media hesablarında paylaşım edib.

Paylaşımda deyilir: "24.12.2024. Doğum gününüz mübarək, cənab Prezident! Uca Allah Sizi və Azərbaycan xalqını qorusun!".

İlham Əliyev Kasım-Jomart Tokayevin ölkəmizə dövlət səfərinin əlaqələrimizin möhkəmlənməsi işində rolunu xüsusi vurğulayıb

Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev dekabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Kasım-Jomart Tokayev Prezident İlham Əliyevə ad günü münasibətilə təbriklərini çatdırıb, prezidentlik fəaliyyətində uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Dövlətimizin başçısı göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını ifadə edib.

Telefon söhbəti zamanı yüksək səviyyədə qarşılıqlı səfərlərin və təmasların əhəmiyyətinə toxunulub, bu il Qazaxıstan Prezidentinin ölkəmizə dövlət səfərinin əlaqələrimizin möhkəmlənməsi işində rolu xüsusi vurğulanıb.

Qazaxıstan Prezidenti COP29-un ölkəmizdə uğurla keçirilməsi ilə bağlı bir daha təbriklərini çatdırıb, bu tədbirin Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə mövqelərinin daha da möhkəmlənməsi işinə töhfə verdiyini deyib.

Prezident İlham Əliyev təbriklərə görə təşəkkürünü ifadə edərək, Qazaxıstanın dövlət başçısına COP29-da fəal iştirakı ilə bağlı bir daha minnətdarlığını bildirib.

Dövlət başçıları ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin uğurla inkişaf etdiyini vurğulayıb, əməkdaşlığımızın bundan sonra da möhkəmlənəcəyinə əminliklərini ifadə ediblər.

Telefon söhbəti zamanı əlaqələrimizin perspektivləri, yeni təmaslar və qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər müzakirə olunub.

Prezidentin Mətbuat xidməti

İkitərəfli münasibətlərin ən yüksək zirvəsi

Dekabrın 24-də Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Şavkat Mirziyoyev dövlətimizin başçısını ad günü münasibətilə təbrik edib, ona prezidentlik fəaliyyətində yeni uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Prezident İlham Əliyev göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını bildirib.

Telefon söhbəti zamanı yüksək səviyyədə qarşılıqlı səfərlərin və mütəmadi təmasların ikitərəfli münasibətlərin inkişafına verdiyi töhfə qeyd edilib, Prezident İlham Əliyevin bu il Özbəkistana dövlət səfərinin əməkdaşlığımızın daha da gücləndirilməsi işində xüsusi rol oynadığı vurğulanıb. Qeyd olunub ki, həmin səfər zamanı imzalanmış müttəfiqlik münasibətləri haqqında Müqavilə ikitərəfli münasibətlərimizin ən yüksək zirvəsini nümayiş etdirib.

Özbəkistan Prezidenti COP29-un Azərbaycanda yüksək səviyyədə keçirilməsi ilə bağlı Prezident İlham Əliyevə bir daha təbriklərini çatdırıb və bu mühüm tədbiri ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun möhkəmlənməsinin nümayişi kimi qiymətləndirib.

Prezident İlham Əliyev təbriklərə görə minnətdarlığını ifadə edərək, Şavkat Mirziyoyevin COP29-da fəal iştirakına görə bir daha təşəkkürünü bildirib.

Prezidentlər ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bütün sahələrdə bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminliklərini bildirib, əməkdaşlığımızın perspektivləri, gələcək təmaslar və qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

Prezidentin Mətbuat xidməti

İlham Əliyevlə Ersin Tatar gələcək təmaslar barədə fikir mübadiləsi aparıblar

Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Prezidenti Ersin Tatar dekabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Ersin Tatar dövlətimizin başçısını ad günü münasibətilə təbrik edib, prezidentlik fəaliyyətində ona uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Prezident İlham Əliyev göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını ifadə edib.

Telefon söhbəti zamanı dövlətimizin başçısının Ersin Tatarla Bakıda və digər beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində keçirdiyi görüşlər məmnunluqla xatırlanıb, Ersin Tatarın bu il Şuşada keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət başçılarının qeyri-rəsmi Zirvə görüşündə iştirakının önəmi vurğulanıb, gələcək təmaslar barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Prezidentin Mətbuat xidməti

Hər bir azərbaycanlının Prezidenti

İlham Əliyevin 5-ci sosial paketi 3 milyon insanı əhatə edəcək

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində tədbirlərin davam etdirilməsi haqqında" 23 dekabr 2024-cü il tarixli sərəncam dövlət başçısının siyasətinin mərkəzində vətəndaş rifahının təminatı prinsipinin dayandığını və bu məqsədlə aparılan sosial islahatların uğurla davam etdirildiyini bir daha göstərir.

Belə ki, sərəncama əsasən, 2025-ci il yanvarın 1-dən ölkəmizdə minimum aylıq əməkhaqqının məbləği 345 manatdan 16 faiz artımla 400 manata, 2025-ci il fevralın 1-dən isə əmək pensiyasının minimum məbləği 280 manatdan 14,3 faiz artımla 320 manata çatdırılacaq.

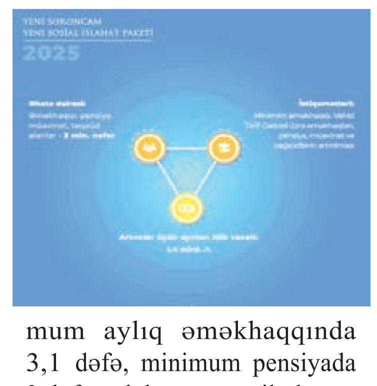

Bu artımlarla birgə artıq 2018-ci ilin əvvəlindən minimum aylıq əməkhaqqında 3,1 dəfə, minimum pensiyada 3 dəfəyədək artıma nail olunur.

Yeni sosial islahat paketində digər sosial ödənişlərin artırılması da yer alıb. Sərəncamla Nazirlər Kabineti gələn il sosial müavinətlərin və təqaüdlərin məbləğlərinin artırılması ilə bağlı təklifləri ni 3 ay müddətində ölkə Prezidentinə təqdim edəcək.

Qeyd etdiyimiz kimi, 2018-2024-cü illərdə müavinət və təqaüd ödənişlərində 5 dəfə artım baş verib və göründüyü kimi, bu artım dinamikası gələn il də davam edəcək.

Həmçinin sərəncamla Nazirlər Kabineti dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən sahələrdə aylıq tarif (vəzifə) maaşlarının minimum aylıq əməkhaqqının artırılmış yeni məbləğinə uyğunlaşdırılmasını təmin edəcək. Beləliklə, həmin sahələr (sosial, elm, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, gənclər, idman, kənd təsərrüfatı, ekologiya, ətraf mühitin mühafizəsi, mənzil-kommunal, nəqliyyat, rabitə, meliorasiya, su təsərrüfatı və s.) üzrə 19 pillədən ibarət Vahid Tarif Cədvəlinin ilk pilləsindəki maaş 400 manata çatdırılmaqla, digər pillələr üzrə maaşlarda da buna uyğun artımlar tətbiq ediləcək.

→ 12-13

Hər yerdə ədalət olmalıdır

İlham ƏLİYEV: "Azərbaycan güclü dövlətdir, öz gücünə əsaslanan, öz yolu ilə gedən, heç kimin qarşısında heç bir öhdəliyi olmayan, heç kimin qabağında baş əyməyən, ləyaqətlə, vicdanla irəliyə gedən bir ölkədir və bu, bizim böyük sərvətimizdir"

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

Əvvəli 1-ci səh.

Əlbəttə ki, gələn il və ondan sonrakı illərdə idmanın inkişafı üçün nə lazımdırsa, o da ediləcək. Çünki Azərbaycan dövlətinin siyasəti bu istiqamətdə çox açıqdır, birmənalıdır və uzun illər ərzində aparılır.

İdman cəmiyyətimizin ayrılmaz hissəsidir. İdmanın və idman qələbələrinin ictimai məkanda çox böyük rolu var. Xüsusilə gənc nəslin yetişdirilməsi, vətənpərvərlik hisslərinin gənc nəslə aşılanması üçün idman amili çox böyük məna daşıyır. Nəzərə alsaq ki, bu Yay Olimpiya Oyunlarında Azərbaycan müzəffər ölkə kimi, qalib ölkə kimi iştirak edirdi, idmançılarımız isə müzəffər xalqın nümayəndələri kimi iştirak edirdilər. Əlbəttə ki, bu vətənpərvərlik amili daim diqqətdə olmalıdır.

Gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə edilməsində idman nə qədər vacibdirsə, bir o qədər də hərbi hazırlıq və fiziki hazırlıq vacibdir. Fiziki güc mənəvi saflığa da yol açır və şadam ki, bizim idmançılarımızın mütləq əksəriyyəti idmanda da, məişətdə də, cəmiyyətdə də nümunədirlər, örnəkdirlər. Onların davranışı, cəmiyyətdəki fəaliyyəti məni və əminəm ki, bütün xalqımızı sevindirir. Azərbaycan gənci məhz belə olmalıdır - vətənpərvər, fiziki cəhətdən güclü, mənəvi cəhətdən saf, öz xalqına, dövlətinə bağlı, heç bir kənar təsirə boyun əyməyən və ləyaqətli Azərbaycan gənci. Yenə də deyirəm, əlbəttə ki, 1996-cı ildən bu yana bütün Olimpiya Oyunlarında iştirakımız, o cümlədən bu məqsədi daşıyırdı. Biz özümüzə də, dünyaya da sübut etməli idik və edirdik ki, biz güclü dövlətik. Hər dövlətin gücü isə onun xalqının gücünə söykənir.

Əminəm ki, bu dəfə idmançılarımız qalib ölkənin nümayəndələri kimi idman arenalarına, döşəklərə, idman meydançalarına tamamilə fərqli bir ovqatla çıxırdılar. Bu gözəl nəticə dövlətimizin gücünü bir daha göstərdi.

Bizim bundan sonrakı fəaliyyətimiz təbii ki, idmanın inkişafı ilə bağlı olacaq. Çünki bütün lazımi qərarlar verilib, bütün müvafiq strukturlar, federasiyalar, klublar, idman cəmiyyətləri, Olimpiya Komitəsi, nazirlik vahid strategiya əsasında fəaliyyət göstərirlər. Federasiyalarda gücləndirmə işləri aparılmışdır. Ümid edirəm ki, bizim həm ənənəvi medal gətirən idman növlərində, həm də bu günə qədər o qədər də inkişaf etməyən idman növlərində növbəti irəliləyiş olacaqdır. Uzun illər bütün bölgələrdə idmanla məşğul olmaq üçün dövlət öz fəaliyyətini aparıb. Hazırda bizim bölgələrimizdə 44 Olimpiya İdman Kompleksi fəaliyyət göstərir və bu idman komplekslərinin bundan sonra da inşası nəzərdə tutulur, müxtəlif bölgələrdə, o cümlədən Qarabağ bölgəsində. Bakı şəhərində ən müasir idman infrastrukturumuz vardır. Biz hələ təxminən 10 il bundan əvvəl Bakıda mötəbər Avropa Oyunlarını keçirmişdik. Ondan sonra İslam Həmrəylik Oyunlarını keçirmişdik və keçən ay Bakıda COP29 beynəlxalq iqlim konfransı da Olimpiya Stadionunun içində və onun ətrafında keçirilmişdir. Yəni, burada da vaxtilə inşa etdiyimiz idman obyektinin - Olimpiya Stadionunun böyük rolu olmuşdu. Çünki əgər vaxtilə biz bunu etməsəydik, bu boyda, bu miqyasda beynəlxalq tədbiri keçirə bilməzdik - 197 ölkə, 76 min qeydiyyatdan keçmiş iştirakçı təmsil olunurdu və qonaqların məmnunluğu xüsusi qeyd edilirdi. Cəmi 10 şikayət var idi, onlar da tezliklə öz həllini tapdı.

Bölgələrdə isə dediyim kimi, bundan sonra da bu işlər aparılacaq. O ki qaldı, azad edilmiş ərazilərə, siz yaxşı bilirsiniz ki, o ərazilərdə infrastruktur layihələri ilə yanaşı, keçmiş köçkünlərin yaşayışı üçün inşa edilən evlərlə yanaşı, idman infrastrukturu da yaradılır. Bəziləri hesab edə bilər ki, bu, bir az tezdir. Amma mən hesab edirəm ki, bu, mütləq olmalıdır. Çünki bu idman obyektlərinin həm rəmzi mənası, həm də funksional tərəfi var. Məsələn, İmarət stadionunun inşa edilməsi - bunun çox böyük rəmzi mənası var. İndi Ağdam şəhərində yeni, bütün beynəlxalq standartlara cavab verən stadion inşa edilir. Füzuli şəhərində Olimpiya İdman Kompleksinin təməli qoyulub. Suqovuşan və Köndələnçay su anbarlarında artıq beynəlxalq avarçəkmə yarışları keçirilir. Şuşa şəhərində bir neçə idman yarışı keçirilmişdir. Xankəndi şəhərindəki stadion, - hansı ki, Azərbaycan büdcəsi hesabına hələ keçən əsrin 50-ci illərində inşa edilmişdir, - əsaslı şəkildə təmir edilir, demək olar ki, yenidən qurulur. Düz bir il bundan əvvəl Xankəndi stadionunda biz hamımız tarixi futbol yarışını izləmişik. Amma bu stadion da bütün beynəlxalq standartlara cavab verəcək və bu stadionun yenidən qurulması prosesi gələn il başa çatmalıdır. Azad edilmiş ərazilərimizdə digər idman qurğularının tikintisi nəzərdə tutulur və bütün bu işləri biz ardıcıllıqla edəcəyik.

Gələn il Azərbaycan növbəti böyük idman yarışına evsahibliyi edəcək, bu da MDB Oyunlarıdır. Üçüncü MDB Oyunları Azərbaycanda keçiriləcək. Bunun üçün 14 şəhər seçilibdir və əsas oyunlar Gəncə şəhərində keçiriləcək. Gəncə şəhəri MDB Oyunlarının mərkəzi olacaq. Gəncədə yeni stadion inşa edilir və oyunlara qədər istismara verilməlidir. Eyni zamanda bir neçə ay bundan əvvəl Gəncədə ölkəmizin ən böyük Olimpiya İdman Kompleksi açılmışdır. Hətta Bakı şəhərində bu boyda və bu qədər funksional standartlara cavab verən Olimpiya Kompleksi olmamışdır. Üçüncü MDB Oyunlarında 7 min idmançının iştirakı gözlənilir. Əgər biz 2015-ci ilin Avropa Oyunları ilə müqayisə etsək, o vaxt təqribən 5000-5500 iştirakçı var idi.

Gəncə şəhərində isə 7000 iştirakçını, onların komandalarını, heyətlərini qəbul etmək üçün əlbəttə ki, şərait yaradılmalıdır və müvafiq göstərişlər verildi.

Ardı 3-cü səh.

Hər yerdə ədalət olmalıdır

İlham ƏLİYEV: "Azərbaycan güclü dövlətdir, öz gücünə əsaslanan, öz yolu ilə gedən, heç kimin qarşısında heç bir öhdəliyi olmayan, heç kimin qabağında baş əyməyən, ləyaqətlə, vicdanla irəliyə gedən bir ölkədir və bu, bizim böyük sərvətimizdir"

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

Əvvəli 2-ci səh.

Gələn ildən başlayaraq Gəncə şəhərində çox böyük təmir-bərpa işləri aparılacaq. Həm şəhər infrastrukturu yenilənəcək, şəhər nəqliyyatı tamamilə yenilənəcək, tarixi binaların bərpası və digər infrastruktur layihələrimiz icra ediləcək ki, bizim qədim şəhərimiz olan, Nizami yurdu olan Gəncə bütün MDB məkanına və daha geniş coğrafiyaya öz gözəlliyini, eyni zamanda, tarixi simasını və müasirliyini təqdim etsin. Əlbəttə ki, biz təbii olaraq bu oyunlara da hazırlaşırıq. Əminəm ki, bu oyunların ev sahibi kimi Azərbaycan idmançıları, gənc idmançılar yaxşı nəticələr göstərəcəklər.

Biz ilin sonunda, ya da ki, hər ilin əvvəlində ənənəvi olaraq idmançılarımızı təltif edirik - dövlət təltifləri ilə, mənzillərlə. Bu proses artıq 27 ildir ki, davam edir. Çünki mən Milli Olimpiya Komitəsinin Prezidenti vəzifəsinə seçiləndən sonra çox yaxşı görürdüm ki, əgər idmançılara dövlət qayğısı göstərilməsə, idman inkişaf edə bilməz və idmanın inkişafının bir çox amilləri Azərbaycanda vəhdət təşkil edir, ilk növbədə, dövlət dəstəyi. Bütün təltiflər tamamilə əsaslıdır. Həm idmançılar, həm də idman ictimaiyyətinin nümayəndələri, eyni zamanda, məşqçilər və digər idman mütəxəssisləri dövlət tərəfindən layiqincə qiymətləndirilir və bu da ədalətlidir.

Hər yerdə ədalət olmalıdır - beynəlxalq münasibətlərdə, ailədə, hər bir ölkədə, hər bir cəmiyyətdə. Biz buna çalışırıq. Biz tarixi ədaləti, ərazi bütövlüyümüzü və suverenliyimizi bərpa etmişik və bununla qürur duyuruq. Əminəm ki, bu şanlı Qələbəmiz hər bir Azərbaycan gənci üçün əlavə ruhlandırma amili olacaq. Biz

döyüş meydanındakı Zəfərimizə idman qələbələrini də əlavə etdik və bu, əlbəttə ki, ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunu daha da artırır. Çünki idmanın inkişafı hər bir ölkənin ümumi inkişafının nümayişidir, onu əks etdirir. Azərbaycan güclü dövlətdir, öz gücünə əsaslanan, öz yolu ilə gedən, heç kimin qarşısında heç bir öhdəliyi olmayan, heç kimin qabağında baş əyməyən, ləyaqətlə, vicdanla irəliyə gedən bir ölkədir və bu, bizim böyük sərvətimizdir.

Bu gün dünyada gedən proseslər göz qabağındadır. Qanlı toqquşmalar, müharibələr, münaqişələr, bəzi ölkələrin digər ölkələrin işlərinə kobudcasına qarışması, vəziyyətin gərginləşməsi - bütün bunları biz Azərbaycanda görmürük və görməyəcəyik. Çünki xalq-iqtidar birliyi, cəmiyyətdəki həmrəylik, vahid siyasi baxışlarımız, təbii ki, bizim tarixi Zəfərimiz və bir çox digər amillər bizi bu çətinliklərdən, çağırışlardan sığortalayır. Artıq 30 ilə yaxındır ki, Azərbaycan sabitlik şəraitində yaşayır və əminəm ki, bundan sonra əbədi sabitlik şəraitində yaşayacaq.

O ki qaldı, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələrinə, mən bilirəm ki, bizim idmançılarımız müntəzəm olaraq o bölgələrə səfərlər edirlər. Artıq orada 10 min insan yerləşib. Onların böyük hissəsi uşaqlardır, gənclərdir. O yerləri heç vaxt görməyən uşaqlar, gənclər böyük həvəslə oraya qayıdırlar. Əlbəttə ki, Azərbaycanın görkəmli idmançılarının azad edilmiş torpaqlara müntəzəm səfərləri gənclər üçün də, uşaqlar üçün də böyük hadisə olacaq. Ona görə hesab edirəm ki, idman yarışları öz yerində, amma, eyni zamanda, indi müxtəlif tədbirlər çərçivəsində Azərbaycan idmançıları, cəmiyyətimizin digər tanınmış simaları, ziyalılar o bölgələrə nə qədər çox səfər etsələr, o qədər də yaxşı olacaq, həm onlar üçün, həm orada yaşayanlar üçün. Çünki orada həyat yenidən, sıfırdan qurulur. Bizim icra etdiyimiz layihələrin dünyada mislibərabəri yoxdur və bəlkə də olmayacaq. Böyük coğrafiyada, 15-16 min kvadratkilometr ərazidə, - hansı ki, Ermənistan onu tamamilə yerlə-yeksan edib, - yeni həyat qurulur, özü də müasir, gözəl, rahat. Ona görə mənim idmançılara, idman ictimaiyyətinin nümayəndələrinə tövsiyəm odur ki, o bölgələrə və bütövlükdə digər bölgələrə də tez-tez getsinlər, orada həm görüşlər keçirsinlər, həm də ki, gənc idman istedadlarını seçsinlər. Çünki seleksiya işi, - indi idman mütəxəssisləri bunu yaxşı bilirlər, - əsas amildir.

Əziz dostlar, sizi uğurlar münasibətilə bir daha təbrik edirəm. Qarşıdan Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü gəlir, Yeni il gəlir. Bu bayramlar münasibətilə də sizi təbrik edirəm, sizə cansağlığı, yeni uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

❖ ❖ ❖

Sonra Azərbaycanda idmanın inkişafında xidmətləri olan idmançıların və idman mütəxəssislərinin mükafatlandırılması mərasimi oldu.

Dövlət başçısı ölkəmizdə idmanın inkişafında xidmətlərinə görə Natiq Bağırova, Rauf Bunyatəliyevə, Cavanşir Qurbanova və Sadıq Sadıqova Prezidentin fəxri fərmanlarını təqdim etdi.

Azərbaycanda idmanın inkişafında xüsusi xidmətlərinə və yüksək peşəkarlığına görə Nəriman Abdullayev və Rövşən Umudov "Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi" fəxri adları ilə təltif olundular.

Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə idmanın inkişafında xidmətlərinə görə Zərqələm Abbasovaya, İqrar Cəfərova, Fərhad Əliyevə, Musa Mamedova, Nəsimi Musayevə, Aydın Məmmədova, Rəşad Rəsulluya, Tahir Tahirova və Vüqar Verdiyevə "Tərəqqi" medallarını təqdim etdi.

Dövlət başçısı 2024-cü ildə yüksək nailiyyətlər qazanmış bir qrup idmançıya və idman mütəxəssisinə - Anna Skidan, Vüqar Əzimov, Aynur Rzayeva, Sərxan Əliyev, Hidayət Heydərov, Zelim Kotsoyev, Vladimir Şulikin, Əliabbas Rzazadə, Rövşən Hacıyev, Rəna Həsənova, Könül Mikayılova, Qaşım Maqomedov, Sabir Həsənov, Vadim Kutukov, Anar Süleymanov, Elgiz Əlizadə, Şahin Xudaverdiyev, Ceyhun Hüseynov, Anar Məmmədov, İmaməddin Xəlilov və Ərkan Sağdıça yeni mənzillərin orderlərini təqdim etdi.

Azərbaycanda idmanın inkişafında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Faiq Qarayevə, Mirağa Qiyasova və Ramiz Tağıyevə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü veriləcək.

Sonra xatirə şəkilləri çəkdirildi.

Azərbaycan və İraq arasında əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı məsələlər müzakirə olunub

İraq Respublikasının Prezidenti Əbdüllətif Camal Rəşid dekabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Əbdüllətif Camal Rəşid dövlətimizin başçısını ad günü münasibətilə təbrik edib, ona prezidentlik fəaliyyətində uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Prezident İlham Əliyev göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını bildirib.

İraq Prezidenti COP29-un uğurla təşkil edilməsi ilə bağlı Azərbaycan Prezidentini təbrik edib.

Dövlətimizin başçısı təbrikə görə təşəkkürünü bildirib, Əbdüllətif Camal Rəşidə COP29-da iştirakı ilə bağlı bir daha minnətdarlığını ifadə edib.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı məsələlər müzakirə olunub.

Prezidentin Mətbuat xidməti

Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında qarşıdan gələn ildə yeni təmaslar barədə müzakirə aparılıb

Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze dekabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

İrakli Kobaxidze dövlətimizin başçısına ad günü münasibətilə təbriklərini çatdırıb, ona prezidentlik fəaliyyətində uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Prezident İlham Əliyev göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını bildirib.

Söhbət zamanı Azərbaycan ilə Gürcüstan arasında dostluq münasibətlərinin bundan sonra da müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf edəcəyinə əminlik ifadə olunub, əməkdaşlığımızın perspektivləri və qarşıdan gələn ildə yeni təmaslar barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Prezidentin Mətbuat xidməti

Humanitar sahədə əlaqələr münasibətlərin inkişafına töhfədir

Moskvanın və Bütün Rusiyanın Patriarxı Kirill dekabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib.

Patriarx Kirill dövlətimizin başçısına ad günü münasibətilə təbriklərini çatdırıb, fəaliyyətində uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Prezident İlham Əliyev göstərilən diqqətə və təbrikə görə minnətdarlığını bildirib.

Söhbət zamanı Azərbaycan ilə Rusiya arasında əlaqələrin uğurla inkişaf etdiyi bildirilərək, humanitar sahədə əməkdaşlığımızın bu işə töhfə verdiyi qeyd olunub, Patriarx Kirillin Azərbaycana səfərlərinin humanitar əməkdaşlığın möhkəmlənməsində rolu vurğulanıb.

Telefon söhbəti zamanı ölkələrimizdə dini-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanılması ilə bağlı həyata keçirilən işlər məmnunluqla qeyd edilib.

Prezidentin Mətbuat xidməti

Azərbaycan ilə Liviya arasında dostluq əlaqələrinin inkişafı məmnunluq doğurur

Liviya Dövləti Prezident Şurasının Sədri zati-aliləri cənab Məhəmməd Yunis Əl-Mənfiyə

Zati-aliləri!

Liviya Dövlətinin milli bayramı münasibətilə Sizi və bütün xalqınızı öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından səmimiyyətlə təbrik edirəm.

Azərbaycan ilə Liviya arasında dostluq əlaqələrinin inkişafı məmnunluq doğurur. Sizin noyabr ayında COP29-da iştirak etmək üçün Azərbaycana səfərinizi xoş təəssüratlarla xatırlayıram. Son bir il yarım ərzində Sizin ölkəmizə ikinci dəfə səfər etməyiniz dövlətlərarası münasibətlərimizin səviyyəsindən xəbər verir.

İnanıram ki, ölkələrimiz arasındakı əlaqələrin möhkəmləndirilməsi, həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli əsasda qarşılıqlı maraq doğuran əməkdaşlığımızın dərinləşdirilməsi istiqamətində səylərimizi bundan sonra da ardıcıl şəkildə davam etdirəcəyik.

Bu xoş gündə Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, işlərinizdə müvəffəqiyyətlər, dost Liviya xalqına daim əmin-amanlıq və rifah arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 dekabr 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident!

Doğum gününüz münasibətilə mənim və xanımımın səmimi təbrikimizi və xoş arzularımızı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Fürsətdən istifadə edərək bir daha əmin olduğumu bildirirəm ki, ölkələrimiz arasındakı çox gözəl praqmatik və səmərəli əməkdaşlıq, həmçinin mövcud olan strateji tərəfdaşlıq münasibətləri gələcəkdə daha fəal şəkildə inkişaf edəcəkdir.

Bolqarıstan ilə Azərbaycanın səmərəli ikitərəfli təmasları və yüksək səviyyədə fəal siyasi dialoqu genişləndirmək, inkişaf etdirmək istəyi, həmçinin hər iki ölkənin buna hazır olması il ərzində həm ikitərəfli, həm də COP29 kimi mühüm beynəlxalq formatlar çərçivəsində Sizinlə keçirilmiş görüşlər və danışıqlar zamanı dəfələrlə nümayiş etdirilib. Sizin şəxsi töhfəniz və iştirakınız, şübhəsiz ki, bütün bu məsələlərdə böyük rol oynayıb.

Mən ölkələrimiz arasında olan ən yüksək siyasi, dövlət səviyyəsində dialoqu 2025-ci ildə də davam etdirməyə hazıram.

Möhtərəm cənab Prezident, Sizə möhkəm cansağlığı və məsuliyyətli fəaliyyətinizdə yeni uğurlar arzulayır, ən yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

Rumen RADEV,
Bolqarıstan Respublikasının Prezidenti

❖ ❖ ❖

Hörmətli cənab Prezident!

Doğum gününüz münasibətilə Sizə ən səmimi təbriklərimi çatdırmaqdan məmnunluq duyuram. Bu əlamətdar gündə Sizə cansağlığı, sevinc, ölkənizə firavanlıq və tərəqqi gətirən fəaliyyətinizdə davamlı uğurlar arzu edirəm.

Mən ötən ay Bakıda COP29-un təşkilində Azərbaycanın göstərdiyi səyləri qeyd etmək istəyirəm. Sammit qlobal iqlim çağırışları üzrə mühüm dialoq platforması rolunu oynadı. Biz bu müzakirələrin aparılmasında ölkənizin rolunu yüksək qiymətləndiririk.

Əməkdaşlığımızı davam etdirməyi və Moldova ilə Azərbaycan arasında qarşılıqlı maraq kəsb edən sahələrdə əlaqələri gücləndirməyi səbirsizliklə gözləyirəm.

Cənab Prezident, doğum gününüz münasibətilə Sizə bir daha ən xoş arzularımı çatdırır və ən yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

Maya SANDU,
Moldova Respublikasının Prezidenti

❖ ❖ ❖

Zati-aliləri, hörmətli Prezident!

Doğum gününüz münasibətilə Sizə ən səmimi təbriklərimi və ən xoş arzularımı çatdırmaqdan şərəf duyuram.

Müdrik rəhbər kimi Azərbaycanın tərəqqisinə və çiçəklənməsinə sadiqliyiniz həm ölkə daxilində, həm də xaricdə Sizə hörmət qazandırmışdır. Sizin uzaqgörən rəhbərliyinizlə Azərbaycan iqtisadi inkişafın təşviqində, beynəlxalq tərəfdaşlıq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsində və xalqınızın zəngin mədəni irsinin qorunub saxlanılmasında mühüm nailiyyətlər əldə etmişdir.

Xalqınızın rifahı naminə nümayiş etdirdiyiniz fədakarlıq və Azərbaycanın davamlı inkişafı yolunda göstərdiyiniz səylər çoxları üçün ilham mənbəyidir. Bu əlamətdar gündə Sizin nailiyyətlərinizlə yanaşı, sülh, həmrəylik və tərəqqi dəyərlərinə böyük önəm verməyinizi də xüsusi qeyd etmək istəyirəm.

Yeni ildə Sizə davamlı uğurlar, cansağlığı və xoşbəxtlik arzulayıram. Azərbaycanı daha parlaq gələcəyə aparmaq istiqamətində fəaliyyətinizdə müvəffəqiyyətlər diləyirəm.

Zati-aliləri, Sizi doğum gününüz münasibətilə bir daha təbrik edirəm.

Hörmətlə,

Jelka TSVİYANOVİÇ,
Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədri

❖ ❖ ❖

Zati-aliləri!

Doğum gününüz münasibətilə İslam Dünyası Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatı (ICESCO) ailəsi adından və şəxsən öz adımdan Sizə ən səmimi təbriklərimizi çatdırmaqdan böyük şərəf duyuram.

Bu əlamətdar gün Sizin uzaqgörən liderliyinizi və Azərbaycan Respublikasının tərəqqisinə, firavanlığına daimi sadiqliyinizi qeyd etmək üçün gözəl fürsətdir. Zati-alinizin dayanıqlı inkişafın təşviqi və beynəlxalq əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi üçün göstərdiyi fədakarlıq istər Azərbaycanda, istərsə də dünya miqyasında böyük heyranlıq doğurmuşdur.

ICESCO Azərbaycanla möhkəm tərəfdaşlığı, həmçinin İslam dünyasında və onun hüdudlarından kənarda təhsil, elm və mədəniyyəti inkişaf etdirmək üçün ortaq missiyamıza verdiyiniz davamlı dəstəyi yüksək qiymətləndirir.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik və uğurlar arzulayıram. Uca Allah Sizə daha böyük nailiyyətlər və gözəl xalqınıza davamlı rifah nəsib etsin!

Zati-aliləri, ən yüksək ehtiramımızı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Dərin hörmətlə,

Salim bin Məhəmməd əl-MALİK,
ICESCO-nun Baş direktoru

❖ ❖ ❖

Hörmətli cənab Prezident, əziz dost!

Doğum gününüz münasibətilə Sizə səmimi təbriklərimi çatdırıram. Böyük çağırışlara baxmayaraq, dünya 2025-ci ilin başlanmasını qarşıda daha parlaq günlərin olacağı ümidi ilə gözləyir. Azərbaycan öz potensialı, iqtisadiyyatı, mədəniyyəti və digər xalqlarla paylaşdığı ortaq dəyərləri ilə hər kəs üçün imkanların və uğurların olduğu dünya qurmağa töhfə verir. Dövlətin qarşısında duran əsas vəzifələri səmərəli şəkildə yerinə yetirmək və beynəlxalq məsələlərin həllində kompromislər tapmaq bacarığınız Sizə haqlı olaraq bütün dünyada yüksək nüfuz və hörmət qazandırıb.

Cənab Prezident, icazə verin, Sizə möhkəm cansağlığı, uzun ömür, xoşbəxtlik, firavanlıq və çoxşaxəli fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayım. Şadam ki, Sizə dost deyə müraciət edə və ünsiyyət qura bilirəm.

Fürsətdən istifadə edərək Sizə, ailənizə və xalqınıza Yeni ildə ən xoş arzularımı çatdırıram.

Hörmətlə,

Stepan MESİÇ,
Xorvatiya Respublikasının sabiq Prezidenti

❖ ❖ ❖

Cənab Prezident!

Doğum gününüz münasibətilə səmimi təbriklərimi, xoşbəxtlik və firavanlıq arzularımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm. Sizə uğurlu 2025-ci il arzulayıram.

Mən müxtəlif vəzifələrdə olduğum vaxtlarda dəfələrlə Azərbaycana səfər etmək və konstruktiv fikir mübadiləsi aparmaq şərəfinə nail olmuşam.

Ötən il xüsusilə dövlət sərhədinin delimitasiyası prosesində mühüm irəliləyişlərlə yadda qaldı. Bu nailiyyət Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və sabitliyi məsələsində Sizin əzminizi əks etdirir.

Azərbaycanın regional əlaqələrin gücləndirilməsində strateji rolu xüsusilə Mərkəzi Asiya, Cənubi Qafqaz və Avropanı birləşdirən Orta Dəhliz layihəsi vasitəsilə artmaqda davam edir. Bu mühüm təşəbbüslər regional tərəqqiyə gətirib çıxarmaqla yanaşı, həm də ölkənizin Avrasiyanın iqtisadi inkişafında əsas oyunçu kimi mövqeyini möhkəmləndirir.

Gələcək layihələrinizlə bağlı mənim səmimi dəstəyimə əmin ola bilərsiniz. Sizə xoşbəxt günlər arzulayıram.

Cənab Prezident, ən yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

Tierri MARİANİ,
Avropa Parlamentinin üzvü

❖ ❖ ❖

Zati-aliləri, möhtərəm İlham Heydər oğlu!

Doğum gününüz münasibətilə Sizi ürəkdən təbrik edirəm.

Təcrübəli və məsuliyyətli dövlət lideri kimi Siz Azərbaycan Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına və həmvətənlərinizə daim böyük diqqət göstərirsiniz. Qeyd etmək sevindiricidir ki, Siz mədəniyyətlərarası dialoqun aparılmasına mühüm töhfə verirsiniz, bunun sayəsində Cənubi Qafqazda insanların sakit və təhlükəsiz həyat sürməsi üçün zəruri olan dinlərarası sülh və sabitlik təmin edilir.

Rus Pravoslav Kilsəsinin Bakı Yeparxiyasının fəaliyyətinə xeyirxah diqqətinizə görə Sizə xüsusi minnətdarlığımı ifadə edirəm. Əminəm ki, dövlət institutlarının və dini qurumların məhsuldar qarşılıqlı fəaliyyəti xalqın birliyinə, ənənəvi mənəvi-əxlaqi dəyərlərin bərqərar olmasına, sülhün və vətəndaş həmrəyliyinin möhkəmlənməsinə kömək edən mühüm amildir.

Sizə möhkəm cansağlığı və ruh yüksəkliyi, mərhəmətli Tanrıdan kömək və ali dövləti vəzifənizdə yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

Dərin hörmətlə,

KİRİLL,
Moskvanın və Bütün Rusiyanın Patriarxı

❖ ❖ ❖

Zati-aliləri!

Doğum gününüz münasibətilə Demokratiya və İqtisadi İnkişaf Naminə Təşkilatın - GUAM-ın Katibliyi adından və şəxsən öz adımdan Sizə ən səmimi təbriklərimizi çatdırıram.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulmuş milli dirçəliş, inkişaf ideyalarının və strategiyasının həyata keçirilməsində Sizə yeni uğurlar və qələbələr arzulayırıq. Azərbaycan Respublikası Sizin rəhbərliyinizlə güclü, müasir, firavan, bir çox sahələrdə heyrətamiz nailiyyətlər əldə edən, regional və qlobal məsələlərdə əsas aktor rolunu oynayan ölkəyə çevrilib.

Biz dövlət quruculuğu və institusional inkişaf, işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası, yenidən qurulması və ölkənin sosial-iqtisadi strukturuna reinteqrasiyası, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və modernləşdirilməsi, respublikanın regional və qlobal məsələlərdə fəal rolu ilə bağlı əldə olunan nailiyyətlərə heyranıq.

Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərinin tarixi Qələbə ilə azad edilməsindən və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tam bərpasından sonra həyata keçirilən quruculuq proqramı miqyası, sürəti və keyfiyyəti baxımından misilsizdir. Keçmiş məcburi köçkünlərin öz doğma yurdlarına qayıdışı Proqramının həyata keçirilməsi təqdirəlayiqdir.

Müharibədən sonrakı dövrdə ədalətə, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əsaslanaraq regionda davamlı sülhün və sabitliyin bərqərar olması istiqamətində nümayiş etdirdiyiniz əzmkar səyləri də yüksək qiymətləndiririk.

Azərbaycan Sizin rəhbərliyinizlə beynəlxalq məsələlərdə öz rolunu və nüfuzunu möhkəmləndirməkdə davam edir. Bakıda COP29 Sammiti kimi qlobal əhəmiyyətli tədbirin uğurla keçirilməsi bunun əyani sübutudur. Beynəlxalq məsələlərin bir çox aspektlərində prinsipial və ardıcıl mövqeyiniz, qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olmaq bacarığınız sayəsində Siz dünyada yüksək nüfuz və hörmət qazanmısınız.

Cənab Prezident, biz regional təşkilat olaraq irəli sürdüyünüz təşəbbüslərin həyata keçirilməsi işinə dəstək verməyə hazırıq. Həmçinin Azərbaycanın GUAM-a üzv dövlətlər arasında bölüşə biləcəyi təcrübəsini öyrənməkdə də maraqlıyıq. Azərbaycanın regional əməkdaşlığa verdiyi töhfəni yüksək qiymətləndirir, onun getdikcə daha da güclənəcəyinə inanırıq.

Zati-aliləri, doğum gününüz münasibətilə Sizə bir daha səmimi təbriklərimizi çatdırır, möhkəm cansağlığı, güclü, müasir, demokratik və firavan Azərbaycanın daha da inkişafı naminə bütün ideya və təşəbbüslərinizi həyata keçirmək üçün tükənməz enerji arzulayırıq.

Hörmətlə,

Altay ƏFƏNDİYEV,
GUAM-ın Baş katibi

❖ ❖ ❖

Möhtərəm cənab Prezident!

Sizi doğum gününüz münasibətilə Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından və şəxsən öz adımdan səmimi-qəlbdən təbrik edirəm.

Zati-alinizə möhkəm cansağlığı, ailə səadəti və Azərbaycan Respublikasının daha da inkişafı üçün həyata keçirdiyiniz uzaqgörən fəaliyyətinizdə yeni-yeni nailiyyətlər arzu edirəm.

Müdrik rəhbərliyinizlə Azərbaycan həmişə Türk dünyasının sıx birləşməsi istiqamətində əminliklə addımlayıb. Bu gün Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas prioritetlərindən biri Türk dünyasının gücləndirilməsi və Türk dövlətləri ilə əlaqələrin möhkəmləndirilməsidir. Andiçmə mərasimində söylədiyiniz "Bizim ailəmiz Türk dünyasıdır, bizim başqa ailəmiz yoxdur" fikri Azərbaycanın Türk dünyası ilə bağlı siyasətinin nə qədər əhəmiyyətli olduğunu göstərir.

Sizin təşəbbüsünüzlə yaradılmış Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu zəngin mədəni türk irsinin qorunması və bütün dünyada tanıdılmasından, eləcə də bu vəsilə ilə Türk dünyasının gücləndirilməsinə öz töhfəsini verməkdən qürur duyur.

Əminəm ki, Azərbaycan xalqının rifahı naminə gördüyünüz işləri bundan sonra da uğurla davam etdirəcəksiniz.

Sizi bir daha doğum gününüz münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Fürsətdən istifadə edərək Zati-alinizi qarşıdan gələn Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə də səmimi-qəlbdən təbrik edirəm.

Dərin hörmətlə,

Aktotı RAİMKULOVA,
Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti

❖ ❖ ❖

Möhtərəm cənab Prezident!

Doğum gününüz münasibətilə Sizə ən səmimi təbriklərimi çatdırıram. Bu əlamətdar gün təkcə həyatınızın daha bir ilini deyil, həmçinin ölkənizə və xalqınıza verdiyiniz mühüm töhfələri əks etdirir.

Azərbaycan Sizin rəhbərliyinizlə möhtəşəm nailiyyətlər əldə edib. Prezident olaraq nümayiş etdirdiyiniz müstəsna liderliyə görə Sizə səmimi heyranlığımı bildirirəm. Sizin qətiyyətli mövqeyiniz və Azərbaycanın maraqlarının müdafiəsinə sadiqliyiniz ölkənizi həqiqətən də regionda ümid və tərəqqi mayakına çevirib.

Sizə möhkəm cansağlığı, davamlı uğurlar, ailənizin və dostlarınızın əhatəsində bol-bol sevinc arzulayıram. Qoy qarşıdan gələn il Sizə və gözəl ölkənizə daha böyük nailiyyətlər və imkanlar gətirsin!

Bir daha doğum gününüz mübarək, cənab Prezident!

Hörmətlə,

Ramaz NİKOLAİŞVİLİ,
Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament Məclisinin vitse-prezidenti, Gürcüstan parlamentinin deputatı

❖ ❖ ❖

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Rusiyanın TASS İnformasiya Agentliyinin kollektivi Sizi doğum gününüz münasibətilə ürəkdən təbrik edir.

Siz 20 ildən artıqdır ki, Azərbaycana rəhbərlik edirsiniz, əsl siyasət və müdrik dövlət xadimi kimi nadir istedad nümayiş etdirirsiniz. Bu ilin fevralında keçirilən seçkilərdə inamlı qələbəniz respublika vətəndaşları tərəfindən xidmətlərinizə verilən yüksək qiymətin və Sizə olan qeyd-şərtsiz etimadın təsdiqidir.

Siz əsası atanız, Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş siyasəti layiqincə davam etdirərək, ölkələrimiz arasında çoxillik xoş münasibətləri hərtərəfli möhkəmləndirirsiniz.

Avqust ayında Rusiya Prezidentinin Azərbaycana dövlət səfəri zamanı bir sıra mühüm razılaşmalar əldə edilib. Sizi oktyabrda Kazanda keçirilən BRICS sammitində görməkdən çox məmnun oldum. İqtisadi və humanitar sahələrdə birgə proqramların praktiki həyata keçirilməsinə, dövlətlərarası və regionlararası əlaqələrin genişləndirilməsinə kömək etməklə Siz ölkələrimizin strateji tərəfdaşlığının möhkəmlənməsi üçün etibarlı zəmin yaradırsınız.

TASS Azərbaycanda baş verən hadisələrin işıqlandırılmasına böyük diqqət yetirir, informasiya əməkdaşlığımızın səmərəli inkişafına ümid edir.

Bütün qəlbimlə Sizə möhkəm cansağlığı, əmin-amanlıq, firavanlıq və işlərinizdə yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

Andrey KONDRAŞOV,
Rusiyanın TASS İnformasiya Agentliyinin baş direktoru

❖ ❖ ❖

Çox hörmətli İlham Heydər oğlu!

Doğum gününüz münasibətilə ən səmimi təbriklərimi qəbul edin.

Siz böyük atanızın - Ümummilli Lider Heydər Əliyevin layiqli davamçısı, dünya miqyaslı görkəmli siyasi xadim, təcrübəli Ali Baş Komandan, doğma torpaqları azad edən və haqq-ədalət uğrunda mübarizədə qalib olan əsl lider kimi haqlı olaraq bütün Azərbaycan xalqının ən dərin hörmətini və hərtərəfli dəstəyini qazanmısınız.

Sizin müdrik siyasətiniz və qətiyyətiniz, qlobal strateji təfəkkürünüz və ölkənizə olan sonsuz məhəbbətiniz sayəsində Azərbaycan davamlı şəkildə inkişaf edir, dünya siyasətində mühüm mövqe tutur, Rusiya ilə tərəfdaşlıq əlaqələri daim genişlənir.

Bu əlamətdar gündə Sizə səmimi-qəlbdən nailiyyətlər, bol sevinc və nikbinlik, bütün planlarınızın həyata keçməsini arzulayıram.

Sizə və yaxınlarınıza möhkəm cansağlığı və firavanlıq, Azərbaycan xalqına sülh və əmin-amanlıq diləyirəm.

Hörmətlə,

Mixail QUSMAN,
Dünya Xəbər Agentlikləri Şurasının vitse-prezidenti, Rusiyanın TASS İnformasiya Agentliyinin baş direktorunun birinci müavini, Rusiya Dövlət mükafatı laureatı, Əməkdar jurnalist, Əməkdar mədəniyyət işçisi, professor

❖ ❖ ❖

Zati-aliləri!

Doğum gününüz münasibətilə Sizə İsrail Dövləti adından və şəxsən öz adımdan səmimi təbriklərimi çatdırıram.

Sizin Azərbaycan Respublikasının inkişafı üçün göstərdiyiniz sarsılmaz fədakarlıq olduqca təqdirəlayiqdir. Sizin liderliyinizlə xalqınız davamlı olaraq tərəqqi və uğur yolunda irəliləyir.

Xalqlarımız arasında tərəfdaşlıq və dostluq Sizin rəhbərliyinizlə inkişaf edir və biz bu dəyərli əlaqələri gələcək illərdə daha da dərinləşdirməyi səbirsizliklə gözləyirik.

Bu əlamətdar günün sevdiklərinizin və Sizi sevənlərin əhatəsində Zati-alinizə böyük sevinc bəxş etməsini diləyirəm. Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik və bütün işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

Doğum gününüz mübarək, cənab Prezident!

Hörmətlə,

Zeev ELKİN,
İsrail-Azərbaycan Birgə İqtisadi Komitəsinin sədri, İsrail Dövləti Maliyyə Nazirliyində nazir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Möhtərəm İlham Heydər oğlu!

Doğum gününüz münasibətilə ən səmimi təbriklərimi və xoş arzularımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Azərbaycanın və xalqınızın inkişafı, firavanlığı, regionda və dünyada bərabərhüquqlu əməkdaşlığın, ədalətli nizamın sabitliyinin möhkəmləndirilməsi naminə fədakar əməyinizin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndiririk.

Sizin qeyri-adi şəxsi keyfiyyətləriniz, milli və dünya liderinə xas olan rəhbər və strateq kimi böyük səriştəniz dərin hörmət və heyranlıq doğurur. Müdrik, istedadlı, ilhamverici rəhbərliyiniz ölkənizin dünya miqyasında mövqeyini ildən-ilə möhkəmləndirir, Azərbaycan ilə Rusiya arasındakı səmimi münasibətlərin inkişafına töhfə verir, ən iddialı birgə layihələrin həyata keçirilməsinə şərait yaradır.

İcazə verin, bu xoş gününüzdə Sizə səmimi-qəlbdən möhkəm cansağlığı, doğma ölkənizin rifahı naminə bütün möhtəşəm planlarınızı həyata keçirmək üçün tükənməz enerji və güc arzulayım. Sizə, doğmalarınıza və yaxınlarınıza firavanlıq və əmin-amanlıq, ölkənizə sülh və tərəqqi diləyirəm.

Hörmətlə,

Dmitri SAVELYEV,
Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının deputatı, Azərbaycan Respublikasının parlamenti ilə dostluq qrupunun əlaqələndiricisinin müavini

❖ ❖ ❖

Zati-aliləri, hörmətli cənab Prezident!

Doğum gününüz münasibətilə Sizə təbriklərimi çatdırıram.

Sizə və ailənizə ən xoş arzularımı bildirirəm.

Zati-alinizə dərin ehtiramımı ifadə edir, cansağlığı və xoşbəxtlik diləyirəm.

Arzu edirəm yeni 2025-ci il gözəl ölkənizə daha böyük tərəqqi və daha çox əmin-amanlıq gətirsin.

Hörmətlə,

Rene Van der LİNDEN,
Niderland Krallığı Senatının sabiq sədri

❖ ❖ ❖

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Doğum gününüz münasibətilə ən səmimi təbriklərimi qəbul edin.

Sizin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti kimi çoxşaxəli fəaliyyətiniz dövrümüzün ən böyük dövlət, siyasi və beynəlxalq xadimi kimi yüksək istedadınızı üzə çıxarıb. Əsası Azərbaycanın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni inkişaf strategiyasının ardıcıl və dəqiq şəkildə həyata keçirilməsi Sizə ölkədə və onun hüdudlarından çox-çox kənarda böyük hörmət, etimad və layiqli nüfuz qazandırıb.

Yüksək peşəkarlıq, zəngin həyat təcrübəsi, ən çətin vəziyyətlərdə siyasi kompromislər tapmaq bacarığı, çoxmillətli Azərbaycan vətəndaşlarının mənafeyinə uyğun sosial siyasətin uğurla həyata keçirilməsi Sizin beynəlxalq aləmdə hörmətinizi, nüfuzunuzu daha da artırıb.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, doğum gününüz münasibətilə Sizə səmimi-qəlbdən möhkəm cansağlığı, Azərbaycanın rifahı naminə qarşıda duran vəzifələrin həyata keçirilməsində yeni-yeni uğurlar, firavanlıq, xoşbəxtlik və əmin-amanlıq arzulayıram.

Dərin hörmətlə,

Ruslan AUŞEV,
Rusiya Federasiyası İnquşetiya Respublikasının birinci Prezidenti, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı

❖ ❖ ❖

Çox hörmətli cənab Prezident!

İcazə verin, doğum gününüz münasibətilə Sizi şəxsən öz adımdan və Moldova Respublikasının Qaqauziya Muxtar Ərazi Qurumunun İcraiyyə Komitəsi adından təbrik edim və Zatialinizə ehtiramımı bildirim.

Siz dünyaya lider kimi gəlmisiniz, mükəmməl siyasi xadim, strateqsiniz, eyni zamanda, mətanət, müdriklik və məsuliyyət örnəyisiniz. Bu gün Azərbaycan Sizin rəhbərliyinizlə həm regional, həm də beynəlxalq səviyyədə sabitlik amilidir. Sizin balanslaşdırılmış daxili və xarici siyasətiniz sayəsində ölkə ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi inkişafın bütün sahələrində mühüm nailiyyətlər əldə edir.

Bu əlamətdar gündə Sizə cansağlığı, firavanlıq, tükənməz enerji, yeni qələbələr və nailiyyətlər arzu edirəm.

Azərbaycan Respublikası ilə Qaqauziya arasında əməkdaşlığın inkişafı Qaqauz Muxtariyyətinin rəhbərliyi üçün mühüm və perspektivlidir. Sevindirici haldır ki, bu gün bu əməkdaşlıq qarşılıqlı fəaliyyət sayəsində uğurla genişlənir və möhkəmlənir, yeni məzmunla zənginləşir.

Sizi əmin edirik ki, biz bütün sahələrdə hərtərəfli tərəfdaşlığı təmin etmək və əməkdaşlığın inkişafına yönəlmiş ikitərəfli gündəliyin cari vəzifələrini həyata keçirmək üçün bütün səylərimizi göstərəcəyik.

Çox hörmətli cənab Prezident, fürsətdən istifadə edərək Sizə ən yüksək ehtiramımı bildirirəm.

Dərin hörmətlə və ən xoş arzularla,

Yevgeniya QUTSUL,
Moldova Respublikasının Qaqauziya Muxtar Ərazi Qurumunun (Qaqauz Yeri) rəhbəri

❖ ❖ ❖

Möhtərəm cənab Prezident!

Dövlətlərarası Aviasiya Komitəsinin adından və şəxsən öz adımdan doğum gününüz münasibətilə səmimi təbriklərimizi qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

İcazə verin, Sizə möhkəm cansağlığı, tükənməz enerji və Azərbaycan Respublikasının tərəqqisi naminə ali dövləti fəaliyyətinizdə yeni-yeni uğurlar arzulayım.

Sizə və yaxınlarınıza sülh, rifah və müvəffəqiyyətlər diləyirəm.

Hörmətlə,

Oleq STORÇEVOY,
Dövlətlərarası Aviasiya Komitəsinin sədri

❖ ❖ ❖

Möhtərəm İlham Heydər oğlu!

Doğum gününüz münasibətilə Sizə səmimi təbriklərimi və ən xoş arzularımı çatdırıram.

Sizin yüksək peşəkarlığınız, insani keyfiyyətləriniz, zəngin təcrübəniz, tükənməz enerjiniz və qarşıya qoyduğunuz məqsədlərə çatmaqda əzmkarlığınız ən mühüm dövlət vəzifələrini həll etməyə imkan verir.

Sizə səmimi-qəlbdən möhkəm cansağlığı, mürəkkəb və çoxşaxəli fəaliyyətinizdə, Azərbaycan Respublikasının rifahı naminə bütün layihələrin və planların həyata keçməsində uğurlar diləyirəm.

Sizə və xanımınız Mehriban Əliyevaya dərin hörmətimi ifadə edir, xoşbəxtlik və rifah arzulayıram.

Hörmətlə,

Tatyana ANODİNA,
Dövlətlərarası Aviasiya Şurasının prezidenti

❖ ❖ ❖

Möhtərəm İlham Heydər oğlu!

Doğum gününüz münasibətilə ən səmimi təbriklərimi qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Siz mahir diplomat, müdrik siyasi xadim kimi doğma ölkənizin tərəqqisinə xidmət edən və böyük töhfə verən mühüm layihələr həyata keçirən istedadlı lidersiniz.

Mən bir sənət adamı kimi Sizin daimi dəstəyiniz və diqqətinizlə əhatə olunan Azərbaycanın mədəniyyət proqramlarına xüsusilə yaxınam.

Rusiya Rəssamlıq Akademiyası üzvlərinin hazırkı bədii layihələrinə və beynəlxalq fəaliyyətlərinə diqqət yetirdiyinizə, Rusiya ilə Azərbaycan arasında mədəni əlaqələrin möhkəmləndirilməsində birgə təşəbbüsləri dəstəklədiyinizə görə Sizə təşəkkür edirik.

Sizinlə və əziz, unudulmaz atanız Heydər Əliyevlə mənim üçün çox xoş olan ünsiyyət anlarını və görüşlərimizin bənzərsiz ab-havasını daim xatırlayıram.

Möhtərəm İlham Heydər oğlu, Sizə ehtiramımı bildirmək fürsəti əldə etdiyim üçün səmimi-qəlbdən şadam.

Sizə möhkəm cansağlığı, firavanlıq, çoxşaxəli fəaliyyətinizdə yeni-yeni nailiyyətlər arzulayıram.

Hörmətlə,

Zurab SERETELİ,
Rusiya Rəssamlıq Akademiyasının prezidenti

❖ ❖ ❖

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Doğum gününüz münasibətilə Sizi təbrik edirəm.

Azərbaycan Respublikası Sizin çoxillik rəhbərliyinizlə iqtisadi artım və sosial inkişaf yolu ilə inamla addımlayır.

Rusiyanın Rostov vilayəti Azərbaycanla dostluğu yüksək qiymətləndirir və qurulmuş əlaqələri gələcəkdə də inkişaf etdirmək niyyətindədir.

Sizə möhkəm cansağlığı, əmin-amanlıq diləyir və ən xoş arzularımı çatdırıram.

Hörmətlə,

Yuri SLYUSAR,
Rusiyanın Rostov vilayətinin qubernatoru vəzifəsini müvəqqəti icra edən

❖ ❖ ❖

Hörmətli cənab Prezident!

Sizi doğum gününüz münasibətilə səmimi-qəlbdən təbrik edirəm. Bu əlamətdar gündə Sizə - böyük dövlət xadiminə, sadiq beynəlmiləlçiyə və mərhəmətli liderə çoxlu uğurlar arzulayıram.

Azərbaycanda və dünyada bir çox həyati vacib işlərdə göstərdiyiniz mühüm xidmətləri, xüsusilə də ölkənizdə və xaricdə yəhudi icmalarına səmimi münasibətinizi alqışlayıram. Siz əhalinin firavanlığı üçün böyük işlər görən yüksək nüfuzlu, güclü lidersiniz.

Bu il Bakıda VI Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun və COP29-un mükəmməl şəkildə təşkil olunması münasibətilə səmimi təbriklərimi qəbul edin. Hər iki tədbir xalqların və bütövlükdə planetimizin zəfəri idi.

Mən həm Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunda, həm də COP29 çərçivəsində keçirilmiş Dini Liderlərin Qlobal Sammitində çıxış etməkdən şərəf duydum. Həmin tədbirlər Sizin dini tolerantlıq, mədəniyyətlərarası dialoq və multikulturalizm dəyərlərinin gücləndirilməsinə sadiqliyinizi nümayiş etdirdi ki, bu da dinlərin və mədəniyyətlərin sülh, ləyaqət və təhlükəsizlik şəraitində yaşaya biləcəyi bir dünya axtarışında olan hər bir gələcək nəsil üçün Azərbaycanın qlobal dinc birgəyaşayışın simvolu olduğunu təsdiq edir.

Cənab Prezident, əgər biz hamımız Sizin qarşıya qoyduğunuz yüksək standartların yalnız bir hissəsinə uyğun yaşaya bilsəydik, o zaman dünyamız daha yaxşı məkana çevrilərdi.

İnanıram ki, qarşılıqlı hörməti və anlaşmanı inkişaf etdirmək yollarını axtararkən bundan sonra da uzun illər müdriklik və inam nümayiş etdirərək bizi ruhlandırmağa davam edəcəksiniz.

Sizə möhkəm cansağlığı və firavanlıq diləyir, sevimli Azərbaycan xalqının davamlı tərəqqisi və rifahı üçün ən xoş arzularımı çatdırır, yüksək ehtiramımı bildirirəm.

Hörmətlə,

Ravvin Mark ŞNAYER,
Amerika Birləşmiş Ştatlarının Etnik Anlaşma Fondunun prezidenti

❖ ❖ ❖

Möhtərəm cənab Prezident!

Avrasiya Yəhudi Konqresi adından və şəxsən öz adımdan Sizi doğum gününüz münasibətilə təbrik edirəm. Sizə möhkəm cansağlığı, uzun ömür, xoşbəxtlik və ali dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Müstəqil Azərbaycan Respublikası ötən illər ərzində özünün nüfuzlu, tolerant, multikultural və çoxkonfessiyalı dövlət statusunu sübut edib. Bir tərəfdən, ənənələrin və tarixi irsin vəhdəti, digər tərəfdən, müasir dünya dəyərlərinə açıq olmaq Azərbaycana təkcə düşünülmüş siyasət yürütməyə deyil, həm də xarici əlaqələrini möhkəmləndirməyə imkan verir. Bu gün Azərbaycan dünyada mövqelərini sürətlə gücləndirir və ən yüksək səviyyədə beynəlxalq əməkdaşlıq platformasına çevrilir. Şübhəsiz ki, bütün bu uğurlarda Sizin böyük şəxsi töhfəniz var.

2019-cu ildə Azərbaycana səfərimiz zamanı Sizinlə görüşümüzü, göstərdiyiniz qonaqpərvərliyi böyük məmnuniyyətlə xatırlayırıq. Həmin vaxt Siz ölkələrimiz arasında tam diplomatik münasibətlərin qurulacağını bildirmişdiniz və bir müddət sonra Təl-Əvivdə Azərbaycan səfirliyi açıldı, əlaqələrin inkişafı prosesində mühüm prinsipial addım atıldı.

Cənab Prezident, icazə verin, Sizi doğum gününüz münasibətilə bir daha təbrik edim. Sizə əmin-amanlıq və xoşbəxt həyat arzulayıram.

Hörmətlə,

Mixail MİRİLAŞVİLİ,
Avrasiya Yəhudi Konqresinin prezidenti

❖ ❖ ❖

Zati-aliləri!

Sizi doğum gününüz münasibətilə "LUKOYL" şirkətinin adından və şəxsən öz adımdan səmimi-qəlbdən təbrik edirəm.

Sizin müdrik rəhbərliyiniz sayəsində Azərbaycan bu gün dinamik inkişaf edən, səmərəli beynəlxalq əməkdaşlığa açıq dövlətdir. Sizin rəhbərliyinizlə ölkədə sabit iqtisadi və siyasi vəziyyətin qorunub saxlanılması üçün düşünülmüş tədbirlər sistemi öz səmərəliliyini sübut edir.

"LUKOYL"un Azərbaycandakı fəaliyyətinə göstərdiyiniz diqqətə görə Sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Biz mövcud layihələr üzrə öhdəliklərimizi tam şəkildə yerinə yetirmək, eləcə də azərbaycanlı tərəfdaşlarımızla uzunmüddətli əməkdaşlığımızı genişləndirmək və gücləndirmək üçün bütün səylərimizi göstərəcəyik.

Zati-aliləri, Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik və ali dövləti vəzifənizdə müvəffəqiyyətlər arzulayıram.

Hörmətlə,

Vadim VOROBYOV,
Rusiyanın "LUKOYL" Publik Səhmdar Cəmiyyətinin baş icraçı direktoru

❖ ❖ ❖

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Doğum gününüz münasibətilə ən səmimi təbriklərimi qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Siz həyatınızı bütünlüklə Vətənə xidmətə, Azərbaycanın firavanlığına və xalqın rifahının yüksəldilməsinə həsr etmisiniz. Sizin həyata keçirdiyiniz düşünülmüş və müdrik siyasət, iqtisadiyyat sahəsində islahatların aparılması istiqamətində göstərdiyiniz ardıcıl səylər Azərbaycanda investorların fəaliyyəti üçün əlverişli şərait yaradıb.

Ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin, xüsusən də neft-qaz sektorunda əməkdaşlığın inkişafına şəxsi töhfənizi yüksək qiymətləndiririk.

Əminəm ki, biz Rusiya və Azərbaycanın dost xalqlarının rifahı naminə azərbaycanlı tərəfdaşlarımızla birgə layihələr üzərində konstruktiv işi davam etdirəcəyik.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizə səmimi-qəlbdən möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik və ali dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

Vahid ƏLƏKBƏROV,
Rusiyanın "LUKOYL" Publik Səhmdar Cəmiyyətinin sabiq prezidenti

❖ ❖ ❖

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Sizi doğum gününüz münasibətilə Rusiyanın "Qazprom" Publik Səhmdar Cəmiyyətinin İdarə Heyəti adından və şəxsən öz adımdan ürəkdən təbrik edirəm.

Sizə səmimi-qəlbdən cansağlığı, əmin-amanlıq, Azərbaycan xalqının rifahı naminə səmərəli fəaliyyətinizdə yeni böyük nailiyyətlər, ölkənizin inkişafı planlarının uğurla reallaşmasını arzulayıram.

Hörmətlə,

Aleksey MİLLER,
Rusiyanın "Qazprom" Publik Səhmdar Cəmiyyətinin İdarə Heyətinin sədri

❖ ❖ ❖

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Sizi doğum gününüz münasibətilə səmimi-qəlbdən təbrik edirəm.

Müdrik rəhbərliyiniz və uzaqgörən siyasətiniz Azərbaycanı regionun ən dinamik inkişaf edən ölkələrindən birinə, qlobal geosiyasi arenada mühüm rol oynayan güclü suveren dövlətə çevirib.

Sizin səyləriniz sayəsində Azərbaycan xalqının milli birliyi daha da möhkəmlənir, ənənəvi dəyərlər qorunur, cəmiyyətin tərəqqisinə yönəlmiş genişmiqyaslı təşəbbüslər həyata keçirilməkdə davam edir.

Sizə möhkəm cansağlığı, tükənməz enerji, Azərbaycan Respublikasının və onun vətəndaşlarının rifahı naminə fəaliyyətinizdə yeni nailiyyətlər arzulayıram.

Hörmətlə,

Mixail QUTSERİYEV,
Rusiyanın "SAFMAR Qrupu" Səhmdar Cəmiyyətinin prezidenti

❖ ❖ ❖

Hörmətli İlham Heydər oğlu!

Sizi doğum gününüz münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Sizin taleyiniz doğma ölkəniz Azərbaycan ilə qırılmaz şəkildə bağlıdır. Siz həyatınızı bütünlüklə xalqa və respublikanın siyasi maraqlarına xidmət işinə həsr edirsiniz.

Sizin fəal dəstəyiniz sayəsində Azərbaycan ilə Seçenov Universiteti arasında əməkdaşlıq ildən-ilə möhkəmlənir. Seçenov Universitetinin ilk xarici filialı olan Bakı filialı 2025-ci ildə 10 illik yubileyini qeyd edəcək. Yubileyi birgə nailiyyətlərlə qarşılayırıq və beynəlxalq layihələr həyata keçiririk.

Əməkdaşlığımızın bəlkə də ən dəyərli bəhrəsi artıq Azərbaycan səhiyyəsinin inkişafına töhfə verən və ölkə vətəndaşlarının rifahı üçün çalışan gənc mütəxəssislərdir.

Sizə cansağlığı, doğma ölkənizin rifahı naminə fəaliyyətinizdə daim güc və ruh yüksəkliyi, bütün işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

Pyotr QLIBOÇKO,
İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin rektoru, Rusiya Elmlər Akademiyasının akademiki, professor

❖ ❖ ❖

Zati-aliləri!

Doğum gününüz münasibətilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycandakı nümayəndəliyi adından səmimi təbriklərimi qəbul etməyinizi xahiş edirəm. Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, Azərbaycan Respublikasının davamlı və yaşıl inkişafı naminə fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək Azərbaycanı COP29 Konfransına uğurla ev sahibliyi etməsi və sədrliyi münasibətilə təbrik edirəm. COP29 qlobal iqlim gündəliyinin irəli aparılmasında mühüm rol oynayıb. Xüsusilə, 2035-ci ilə qədər hər il 300 milyard ABŞ dolları məbləğində yeni iqlim maliyyəsi hədəfinin qəbul edilməsi, qlobal karbon ticarəti sisteminin yaradılması, həmçinin Lima Gender üzrə İş Proqramının 10 il müddətinə uzadılması mühüm tarixi nailiyyətlərdir və bunlar iqlim siyasəti fəaliyyətində səyləri artırmaq, eləcə də gender bərabərliyini, ədalətli keçidi gücləndirmək üçün gələcək təşəbbüslərin formalaşmasına kömək edəcəkdir.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Azərbaycanla tərəfdaşlığını davam etdirməyə sadiqdir. Biz Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə nail olmaq istiqamətində 2026-2030-cu illər ərzində birgə səylərimizi əlaqələndirmək üçün BMT və Azərbaycan arasında yeni Dayanıqlı İnkişaf üzrə Əməkdaşlığa dair Çərçivə Sənədinin hazırlanmasını səbirsizliklə gözləyirik.

Mən, həmçinin qarşıdan gələn Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə Zati-alinizə və Azərbaycan xalqına təbriklərimi çatdırıram.

Zati-aliləri, ən yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Səmimiyyətlə,

Vladanka ANDREYEVA,
BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndiricisi

❖ ❖ ❖

Hörmətli cənab Prezident!

Doğum gününüz münasibətilə Sizi ürəkdən təbrik edir, Zati-alinizə və Azərbaycan xalqına ən xoş arzularımızı çatdırırıq.

Arzu edirik ki, ölkəniz Sizin rəhbərliyinizlə bundan sonra da uğurlu inkişaf yolunu davam etdirsin.

Qoy bu əlamətdar gün Azərbaycan və onun vətəndaşları üçün daha böyük uğurlara imza atmaq naminə Sizə bol sevinc və gücqüvvət gətirsin! Sizə cansağlığı, xoşbəxtlik və işlərinizdə davamlı uğurlar diləyirik.

Doğum gününüz mübarək olsun!

Hörmətlə,

Cuzeppe KANİLİA,
İtaliyada fəaliyyət göstərən Napoli-Bakı Assosiasiyasının sədri

❖ ❖ ❖

Əziz İlham Heydər oğlu!

Sizi doğum gününüz münasibətilə ürəkdən və xüsusi ehtiramla təbrik edirəm. Sizə möhkəm cansağlığı, tükənməz enerji, ailə səadəti, ölkənin və xalqın rifahı naminə ali dövləti fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycanda həyatın bütün sahələrində əldə edilən uğurlarla fəxr edirik. Bu uğurlar Azərbaycan xalqının Sizin liderliyinizlə qazandığı tarixi qələbələr nəticəsində xüsusilə aydın şəkildə hiss olunur.

Sizin müdrik, düşünülmüş və praqmatik xarici siyasətiniz Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nailiyyətləri və qələbələri üçün zəmin yaradır.

İcazə verin, Sizə ən xoş arzularımı bir daha çatdırım, həmçinin planlarınızın və ideyalarınızın tezliklə həyata keçməsini arzulayım.

Hörmətlə,

Yuri ÇAXUNAŞVİLİ,
"SOCAR Energy Georgia" MMC-nin baş direktorunun müşaviri

❖ ❖ ❖

Çox hörmətli və əzizimiz cənab Prezident!

"Ukrayna Azərbaycanlıları Alimlər Şurası" İctimai Təşkilatının üzvləri olan soydaşlarımız adından və şəxsən öz adımdan Sizi doğum gününüz münasibətilə ən xoş arzu və istəklərimizdən qaynaqlanan səmimiyyətlə təbrik etməyi özümüzə böyük şərəf hesab edirəm.

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin siyasətini uğurla davam etdirərək doğma Azərbaycanımızın sürətli inkişafı, dünya ölkələri arasında layiqli yer tutması, suverenliyinin tam təmin olunması ilə nəticələnən zəfərlər qazanması istiqamətində gördüyünüz böyük işlər bizi olduqca fərəhləndirir, Vətənimizdən kənarda Azərbaycançılıq ideyamız naminə yeni-yeni nailiyyətlər əldə etməyə səfərbər edir.

Azərbaycanımızın dövlət quruculuğunun möhkəmləndirilməsi üçün həyata keçirilən siyasi, iqtisadi, mədəni əməkdaşlığın genişləndirilməsinə, inkişaf etdirilməsinə göstərdiyiniz diqqəti və qayğını yüksək qiymətləndiririk.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Sizi və bütün xalqımızı qarşıdan gələn Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə təbrik edir, Azərbaycan diasporunun fəaliyyətinə göstərdiyiniz dəstəyə görə dərin təşəkkürümüzü bildiririk. Bu əlamətdar gündə Zati-alinizə və bütün ailə üzvlərinizə möhkəm cansağlığı, uzun ömür, ali dövləti fəaliyyətinizdə yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

Dərin hörmət və ehtiramla,

Arif QULİYEV,
"Ukrayna Azərbaycanlıları Alimlər Şurası" İctimai Təşkilatının sədri, hüquq elmləri doktoru, Ukraynanın Əməkdar təhsil işçisi, diplomat, "Odessa Hüquq Akademiyası" Milli Universitetinin Kiyev Əqli Mülkiyyət və Hüquq Universitetinin professoru, Ukrayna Ali Təhsil Milli Elmlər Akademiyasının akademiki

❖ ❖ ❖

Möhtərəm cənab Prezident!

Zati-alinizi doğum gününüz münasibətilə təbrik etməkdən şərəf duyur, Azərbaycan xalqı və dövləti naminə misilsiz fəaliyyətinizdə, beynəlxalq müstəvidə dəyər kəsb edən səylərinizdə Uca Yaradandan Sizə uğurlar diləyirik.

Ulu Rəbbimizin xeyir-duası ilə Zati-aliniz dünya miqyasında hər bir dövlət xadiminin qibtə edəcəyi yüksəkliyə ucalmış, müdrikliyinizi yaşınızla, təvəllüd tarixinizlə deyil, əməllərinizlə təsdiq etmiş dövlət xadimisiniz. Müdrik dövlətçilik təfəkkürü və dəmir siyasi iradə ilə tarixi ədalətin təntənəsini təmin etmiş, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və əzəli torpaqları üzərində suverenliyini tam bərpa etmiş Zati-aliniz soydaşlarımızı dədə-baba torpaqlarına qovuşdurmaqla, azad olunmuş Qarabağda şəhərləri, kəndləri yenidən dirçəldərək genişmiqyaslı quruculuq işləri ilə yanaşı, məscid və məbədləri xüsusi qayğı ilə bərpa etməklə Ulu Yaradanın nəzərində və xalqın qəlbində ucalmaqdasınız. Sizin mənəvi irsə, dini abidələrə, bütün dinlərə məxsus məbədlərə müstəsna qayğı və diqqətiniz Zati-alinizin müdrik dövlətçilik təfəkkürünün bəhrələri olaraq dünya üçün örnəkdir.

Möhtərəm cənab Prezident, Sizin həyatınızın şərəfli ildönümü bizə xoş fürsət verir ki, cənabınızın Azərbaycan dövləti və cəmiyyəti üçün böyük xidmətlərinə görə bütün Azərbaycan dindarlarının dərin təşəkkür və minnətdarlığını bir daha ifadə edək. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin möhkəmlənməsi və iqtisadi qüdrətinin artması, dünyada sivilizasiyalar və mədəniyyətlərarası dialoq mərkəzi və dinlərarası əməkdaşlıq məkanı kimi qəbul olunması, heç şübhəsiz, Zati-alinizin uğurlu dövlətçilik siyasətinin məntiqi nəticəsidir. Beynəlxalq müstəvidə dinlərarası dialoq və əməkdaşlıq işinə önəmli töhfələr verən qlobal ideyalarınız və təşəbbüsləriniz, müəllifi olduğunuz Mədəniyyətlərarası Dialoqa dair Bakı Prosesi, insan həmrəyliyinə xidmət edən davamlı əməli səyləriniz Azərbaycanın tolerant imicini, ali mənəvi dəyərlərə sadiqliyini dünya miqyasında əyani təsdiq edir, beynəlxalq müstəvidə mövqelərini möhkəmləndirir. Dövlət siyasəti olaraq yürütdüyünüz multikulturalizm siyasəti sayəsində dilindən, dinindən, milli mənsubiyyətindən asılı olmayaraq bütün vətəndaşlarını milli birlik, mənəvi vəhdət ideyaları ətrafında bir araya gətirən Azərbaycan dinlərarası, məzhəblərarası harmoniya mühitində birgəyaşayış təcrübəsi ilə dünyada model olaraq təqdir edilir.

Möhtərəm cənab Prezident, iqlim dəyişmələrinə dair qlobal əhəmiyyətli mötəbər COP29 tədbirinə yüksək səviyyədə ev sahibliyi və əldə olunmuş uğurlu nəticələr münasibətilə Zati-alinizi və Sizin simanızda Azərbaycan dövlətini ürəkdən təbrik edir, Uca Yaradana xoş olan məramlara xidmət edən fəaliyyətinizin Azərbaycan və bütün dünya üçün xeyirlərə vəsilə olması naminə dualar edirik. Sizin xeyir-duanızla COP29 çərçivəsində keçirilmiş Dini Liderlərin Qlobal Bakı Sammiti, heç şübhəsiz, Azərbaycan dövlətinin daha bir böyük nailiyyəti oldu. Bəşəriyyət üçün çox önəmli olan iqlim dəyişmələri probleminin mənəvi dəyərləndirilməsinə həsr olunmuş belə bir qürurverici Zirvə görüşünün Azərbaycanda ərsəyə gəlməsində, möhtərəm cənab Prezident, Sizin böyük rolunuz danılmazdır. Məhz Sizin "yaşıl iqtisadiyyat" quruculuğu istiqamətində dəyərli fəaliyyətinizlə, planetin gələcəyi naminə insan həmrəyliyinə xidmət edən "Yaşıl Dünya Naminə Həmrəylik İli" kimi dəyərli qlobal təşəbbüsünüzlə Azərbaycan dünyanın iqlim nəbzinin vurduğu məkan kimi beynəlxalq ictimaiyyətin diqqət mərkəzindədir.

Çox hörmətli cənab Prezident, dini konfessiyaların rəhbərləri olaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq müstəvidə təqdirəlayiq fəaliyyətinizə, Azərbaycandakı din-dövlət münasibətlərinin yüksək səviyyəsinin təmini istiqamətində əməli addımlarınıza, dini konfessiyalara diqqət və dəstəyinizə görə təmsil etdiyimiz icmalar adından Sizə dərin minnətdarlığımızı bildirməkdən şərəf duyuruq. Azərbaycanın dövlət rəhbəri olaraq doğum gününüzdə dünyanın müxtəlif nöqtələrindən təbriklər qəbul edən qalib xalqın Müzəffər Sərkərdəsi, Qarabağın Fatehi olaraq Sizin ən böyük mükafatınız xalqın dəstək və həmrəyliyi, sonsuz məhəbbəti, dərin etimadı və hədsiz minnətdarlığıdır. Var olun, hər zaman zirvədə olun, uğur həmişə Sizə yar olsun! Zati-alinizi və Azərbaycanın əmin-amanlığını, tərəqqisini təmin edən siyasi dəst-xətinizi dəstəkləyən biz dindarların duaları hər zaman Sizinlədir.

Möhtərəm cənab Prezident, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən Dini Konfessiyaların Məşvərət Şurası adından bir daha Sizi - müzəffər dövlət başçısını şərəfli ildönümü münasibətilə ürəkdən təbrik edir, ölkə dindarlarının iradəsini ifadə edərək, Zati-alinizə və dəyərli ailənizə cansağlığı, xoşbəxtlik, dövlətçiliyimiz naminə fəaliyyətinizdə uğurlar diləyirik. Bir olan Yaradanımız hər zaman yardımçınız olsun, lütf və mərhəmətini hər zaman Azərbaycan xalqı və onun müdrik rəhbəri üzərində bərqərar etsin, Azərbaycanı hifz etsin! Amin!

Dərin hörmət və ehtiramla,

Şeyxülislam Allahşükür PAŞAZADƏ,
Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri
Milix YEVDAYEV,
Azərbaycandakı Dağ Yəhudiləri İcmasının rəhbəri
Yepiskop ALEKSİY,
Rus Pravoslav Kilsəsinin Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının rəhbəri
Yepiskop Vladimir FEKETE,
Roma Katolik Kilsəsinin Azərbaycandakı Apostol prefekturasının ordinarisi
Aleksandr ŞAROVSKİ,
Bakıdakı Avropa Yəhudiləri İcmasının rəhbəri
Robert MOBİLİ,
Alban-udi Xristian Dini İcmasının sədri

"Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 3 dekabr tarixli 406-VIQD nömrəli Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Maddə 1. "Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 3 dekabr tarixli 406-VIQD nömrəli Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021, № 12, maddə 1305 (Cild I) 2.6-cı maddəsi ləğv edilsin.

Maddə 2. Bu Qanun 2025-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 dekabr 2024-cü il

"Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Maddə 1. "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 12, maddə 2053 (Cild I) 3.3-cü maddəsində "otuz min manatdan" sözləri "əvvəlki təqvim ayında təqdim edilən mal, iş və xidmətlər üzrə dövriyyənin (ƏDV daxil olmaqla) 2 faizindən" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin maddəyə aşağıdakı məzmunda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Bu maddənin birinci cümləsində nəzərdə tutulan halda əvvəlki təqvim ayında təqdim edilən mal, iş və xidmətlər üzrə dövriyyənin (ƏDV daxil olmaqla) 2 faizi otuz min manatdan az olduqda, təqvim ayı ərzində ümumi məbləği otuz min manatdan artıq olan hesablaşmalar üzrə, əvvəlki təqvim ayında təqdim edilən mal, iş və xidmətlər üzrə dövriyyənin (ƏDV daxil olmaqla) 2 faizi əlli min manatdan çox olduqda isə təqvim ayı ərzində ümumi məbləği əlli min manatdan artıq olan hesablaşmalar üzrə ödənişlər yalnız nağdsız qaydada həyata keçirilməlidir.".

Maddə 2. Bu Qanun 2025-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 dekabr 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 16-cı bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Maddə 1. Ehtiyac meyarının həddi

Ünvanlı dövlət sosial yardımının təyin edilməsi məqsədilə 2025-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi 285 manat məbləğində təsdiq edilsin.

Maddə 2. Bu Qanunun qüvvəyə minməsi

Bu Qanun 2025-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 dekabr 2024-cü il

"Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 18-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

"Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 1, maddə 23 (Cild I) 9.6-cı maddəsindən "hər biri üçün ayrılıqda" və "və təminat norması" sözləri çıxarılsın.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 noyabr 2024-cü il

Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının yükaşırma qabiliyyətinin artırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram:**

1. Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının yükaşırma qabiliyyətinin 10 milyon ton artırılaraq 25 milyon tona çatdırılması məqsədilə limanın genişləndirilməsi üçün 2-ci fazasının tikintisi üzrə xüsusi layihə idarəetmə ofisinin yaradılması ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan nizamnamə kapitalının artırılması üçün 20,0 (iyirmi) milyon manat vəsait "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 24 dekabr 2024-cü il

"Hərbi xidmətkeçmə haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" və "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 18-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının 1997-ci il 3 oktyabr tarixli 377-IQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 1, maddə 14 (Cild I); 2024, № 1, maddə 19, № 2, maddə 137, № 7, maddə 755) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmətkeçmə haqqında" Əsasnamənin 175-ci maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. ikinci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Hərbi vəzifəlilər ehtiyatda olduqları müddətdə hərbi təlim toplanışlarına aşağıdakı qaydada çağırıla bilərlər:

birinci dərəcəli ehtiyatda olanlar - hər dəfə iki ayadək müddətə beş dəfəyədək, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında həqiqi hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılmış və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilər isə hər dəfə iki ayadək müddətə on dəfəyədək, lakin il ərzində bir dəfədən çox olmayaraq;

ikinci dərəcəli ehtiyatda olanlar - hər dəfə iki ayadək müddətə üç dəfəyədək, lakin il ərzində bir dəfədən çox olmayaraq;

üçüncü dərəcəli ehtiyatda olanlar - bir ayadək müddətə bir dəfə.";

1.2. üçüncü - onuncu hissələr müvafiq olaraq dördüncü - on birinci hissələr hesab edilsin və aşağıdakı məzmunda üçüncü hissə əlavə edilsin:

"Ehtiyatda olan birinci dərəcəli uçuş heyəti bu maddədə göstərilən hərbi təlim toplanışları ilə yanaşı, birinci dərəcə üzrə ehtiyatda olma müddətində, habelə uçuş təlimi keçmək üçün hər dəfə 40 günədək müddətə beş dəfəyədək toplanışa çağırılırlar.";

1.3. altıncı hissədə "günlük" sözü "günədək müddətə" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.4. yeddinci hissədə "Hərbi toplanışların" sözləri "Toplanışların" sözü ilə əvəz edilsin;

1.5. səkkizinci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Toplanışlara cəlb ediləcək hərbi vəzifəlilərin sayını müvafiq icra hakimiyyəti orqanının təqdimatı ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı müəyyən edir. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı toplanışlara cəlb edəcəyi hərbi vəzifəlilərin sayını müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ilə razılaşdırmaqla müəyyən edir.";

1.6. doqquzuncu hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Müvafiq icra hakimiyyəti orqanında həqiqi hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılmış və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilərin toplanışlarda olmağının ümumi müddəti 30 aydan, ehtiyatda olan digər hərbi vəzifəlilərin toplanışlarda olmağının ümumi müddəti isə 18 aydan çox ola bilməz.";

1.7. onuncu hissədə "ay müddətinə" sözləri "ayadək müddətə" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.8. on birinci hissəyə "və" sözündən əvvəl "təlim" sözü əlavə edilsin və həmin hissədə "ay müddətinə" sözləri "ayadək müddətə" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 2. "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 2, maddə 56 (Cild I); 2024, № 2, maddə 137, № 4, maddə 363) 45-ci maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 45.2.1-ci maddəyə "dəfəyədək," sözündən sonra "müvafiq icra hakimiyyəti orqanında həqiqi hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılmış və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilər isə hər dəfə 2 ayadək müddətə on dəfəyədək," sözləri əlavə edilsin;

2.2. 45.6-cı maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"45.6. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanında həqiqi hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılmış və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilərin toplanışlarda olmağının ümumi müddəti 30 aydan, ehtiyatda olan digər hərbi vəzifəlilərin toplanışlarda olmağının ümumi müddəti isə 18 aydan çox ola bilməz.".

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 noyabr 2024-cü il

"Hərbi xidmətkeçmə haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" və "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 7 noyabr tarixli 64-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Hərbi xidmətkeçmə haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" və "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 7 noyabr tarixli 64-VIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram:**

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. Azərbaycan Respublikasının 1997-ci il 3 oktyabr tarixli 377-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmətkeçmə haqqında" Əsasnamənin 175-ci maddəsinin səkkizinci hissəsinin birinci (ikinci halda) və ikinci (ikinci halda) cümlələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Qanunun 175-ci maddəsinin ikinci hissəsinin ikinci abzasında (birinci halda) və doqquzuncu hissəsində (birinci halda) nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrində həqiqi hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılmış hərbi vəzifəlilərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi həyata keçirir;

1.3. həmin Qanunun 175-ci maddəsinin ikinci hissəsinin ikinci abzasında (ikinci halda) və doqquzuncu hissəsində (ikinci halda) nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini öz ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidməti həyata keçirir;

1.4. həmin Qanunun 175-ci maddəsinin səkkizinci hissəsinin birinci cümləsində (birinci halda) nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi həyata keçirir;

1.5. həmin Qanunun 175-ci maddəsinin səkkizinci hissəsinin ikinci cümləsində (birinci halda) nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini öz ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidməti həyata keçirirlər;

1.6. "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 45.2.1-ci (birinci halda) və 45.6-cı (birinci halda) maddələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrində həqiqi hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılmış hərbi vəzifəlilərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi həyata keçirir;

1.7. həmin Qanunun 45.2.1-ci (ikinci halda) və 45.6-cı (ikinci halda) maddələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini öz ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidməti həyata keçirir.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Hərbi xidmətkeçmə haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" və "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 7 noyabr tarixli 64-VIIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. "Hərbi xidmətkeçmə haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 30 mart tarixli 692 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 3, maddə 176 (Cild I); 2024, № 1, maddə 34, № 2, maddə 153) 2-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. ikinci abzasdan "səkkizinci," sözü çıxarılsın və həmin abzasda "və 164-cü maddəsinin ikinci abzasında" sözləri ", 164-cü maddəsinin ikinci hissəsində (hər iki halda), 175-ci maddəsinin səkkizinci hissəsinin birinci (ikinci halda) və ikinci (ikinci halda) cümlələrində" sözləri ilə əvəz edilsin;

3.2. yeddinci abzasa "və 187-ci" sözlərindən əvvəl ", 175-ci maddəsinin səkkizinci hissəsinin birinci cümləsində (birinci halda)" sözləri əlavə edilsin;

3.3. on ikinci abzasdan "175-ci maddəsinin üçüncü və altıncı hissələrində," sözləri çıxarılsın;

3.4. iyirmi birinci abzasın sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz olunsun və aşağıdakı məzmunda iyirmi ikinci - iyirmi altıncı abzaslar əlavə edilsin:

"həmin Qanunun 175-ci maddəsinin ikinci hissəsinin ikinci abzasında (birinci halda) və doqquzuncu hissəsində (birinci halda) nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrində həqiqi hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılmış hərbi vəzifəlilərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi həyata keçirir;

həmin Qanunun 175-ci maddəsinin ikinci hissəsinin ikinci abzasında (ikinci halda) və doqquzuncu hissəsində (ikinci halda) nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini öz ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidməti həyata keçirir;

həmin Qanunun 175-ci maddəsinin dördüncü hissəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidməti və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti həyata keçirirlər;

həmin Qanunun 175-ci maddəsinin yeddinci hissəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi, öz ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidməti həyata keçirirlər;

həmin Qanunun 175-ci maddəsinin səkkizinci hissəsinin ikinci cümləsində (birinci halda) nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini öz ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidməti həyata keçirirlər.".

4. "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi və "Azərbaycan Respublikasının Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti haqqında Əsasnamə"nin təsdiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 13 fevral tarixli 593 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 2, maddə 82 (Cild I); 2024, № 4, maddələr 375, 397, № 5 (I kitab), maddə 529) 5-ci hissəsinə aşağıdakı məzmunda 5.11-1-ci və 5.11-2-ci bəndlər əlavə edilsin:

"5.11-1. həmin Qanunun 45.2.1-ci (birinci halda) və 45.6-cı (birinci halda) maddələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrində həqiqi hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılmış hərbi vəzifəlilərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi həyata keçirir;

5.11-2. həmin Qanunun 45.2.1-ci (ikinci halda) və 45.6-cı (ikinci halda) maddələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini öz ehtiyatına keçirilmiş hərbi vəzifəlilərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidməti həyata keçirir;".

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 24 dekabr 2024-cü il

"Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 7 noyabr tarixli 63-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 25 fevral tarixli 485-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 29 dekabr tarixli 955-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 19 yanvar tarixli 1794 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 28 mart tarixli 1639 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 7 noyabr tarixli 63-VIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. "Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 9.6-cı maddəsinə uyğun olaraq, Azərbaycan Ordusunun və başqa silahlı birləşmələrin dinc və müharibə (silahlı münaqişə) dövrlərində maddi-texniki vasitələrlə təmin edilməsi qaydasını altı ay müddətində müəyyən edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.2. "Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 7 noyabr tarixli 63-VIIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. "Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 25 fevral tarixli 485-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 29 dekabr tarixli 955-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 19 yanvar tarixli 1794 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 28 mart tarixli 1639 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022, № 3, maddə 227 (Cild I) 1.1-ci bəndi ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 24 dekabr 2024-cü il

Zamanın seçdiyi və zamandan uca lider

Türk dövlətləri arasında münasibətlərin inkişafında avqust ayında Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin Azərbaycana səfəri mühüm rol oynadı. Qazaxıstan, Qırğızıstan, Türkmənistan, Tacikistan və Əfqanıstanla həmsərhəd, əhalisinin sayına, təbii sərvətlərinə, sənaye potensialına görə açar ölkə olan Özbəkistanla əməkdaşlıq bütün baxımlardan əhəmiyyətlidir. Azərbaycan da Özbəkistan üçün Qərbə çıxmaqda vacib ölkədir. Qardaş ölkənin məhsulları Azərbaycandan keçərək dünya bazarlarına çıxır.

Türk Dövlətləri Təşkilatına dair Prezident İlham Əliyevin strateji baxışları

Prezident İlham Əliyevin Özbəkistan Respublikasına dövlət səfəri zamanı keçirilən danışıqlar, imzalanan sənədlər və mətbuata verilən bəyanatlar böyük tarixi əhəmiyyət daşıyırdı. Prezidentlərin "Azərbaycan Respublikası ilə Özbəkistan Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Müqavilə"ni imzalamaları bütün digər sahələrdə olduğu kimi, müdafiə və təhlükəsizlik sahələrində də bərabər hərəkət etməyə beynəlxalq hüquqi əsas verdi.

Özbəkistan tərəfindən Xankəndidə yüngül sənaye müəssisəsinin inşa edilməsi və açılması təkcə iqtisadi məsələ deyildir. Şübhəsiz, Azərbaycan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə gördüyü digər dirçəliş işləri kimi, bunu da özü görə bilər. Amma Özbəkistanın belə bir qərarı qardaşlıq nümunəsi, digərlərinə örnək, bədxahlara isə bir işarədir. Əsrlər ötəcək, belə işlər qardaşlığımızı daha da möhkəmləndirəcəkdir. Bu mövqeyini Prezident İlham Əliyev Astanada Mərkəzi Asiya dövlət başçılarının avqust ayında keçirilən görüşündə də bəyan etdi. Dövlət başçısının bu və bundan əvvəlki görüşə dəvət edilməsi bilavasitə şəxsi nüfuzu, ona olan hörmət və ehtiramla bağlı idi. Prezidentin həcm etibarilə kiçik, lakin məzmun və mahiyyətinə görə dərin olan nitqində vurğuladığı bir neçə məsələ Azərbaycanın və Mərkəzi Asiya dövlətlərinin bu günü və gələcəyi baxımından böyük əhəmiyyət daşıyırdı. Azərbaycan xalqını Mərkəzi Asiya xalqları ilə çoxəsrlik tarix, mədəniyyət, din və ortaq dəyərlər birləşdirir. Təməlləri möhkəm olan bu kökləri qoparmaq mümkün deyildir. Nitqində Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla Mərkəzi Asiya ölkələrini artan strateji əhəmiyyətə malik olan vahid tarixi-mədəni, coğrafi region kimi qiymətləndirdi. Bu isə dünyanın ürəyi hesab edilən Avrasiyada gedən proseslərdə qardaş və dost dövlətlərin rolunun artırılmasına yönəlmiş aydın siyasətin olduğunu göstərirdi. Prezidentin nitqində işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan quruculuq işlərinə qardaş Özbəkistan, Qazaxıstan və Qırğızıstanın dəstək vermələrinin vurğulanması təkcə birliyin nümayişi deyil, eyni zamanda dünyaya bir mesaj idi. O deməkdir ki, türk dünyası birdir, bir yerdədir, Türk Dövlətləri Təşkilatını parçalamaqdan, zəiflətməkdən ötrü aparılan açıq və gizli fəaliyyətlər nəticə verməyəcəkdir. Nəhayət, nitqində Prezidentin dünyada artan təhdid və çağırışların olduğu bir şəraitdə Azərbaycanla Mərkəzi Asiya dövlətləri arasında müdafiə və təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsini tələb etməsini səsləndirməsi qarşılıqlı münasibətlərin yeni keyfiyyət mərhələsinə keçirilməsini zəruri edir. Bu istiqamətdə artıq bir neçə addım qardaş Qazaxıstanla atılıb, "Birləşdik-2024" əməliyyat-taktiki komanda-qərargah təlimi keçirilib, Mərkəzi Asiyadan olan gənclər Azərbaycanın hərbi məktəblərində təhsil alırlar.

Türk Dövlətləri Təşkilatına dair Prezident İlham Əliyev strateji baxışlarını noyabr ayında Qırğızıstanın paytaxtı Bişkekdə Dövlət Başçılarının 11-ci Zirvə görüşündəki nitqində də bəyan etdi. Bildirdi ki, Azərbaycan dövləti Türk Dövlətləri Təşkilatının güclənməsinə bundan sonra da qətiyyətlə çalışacaqdır. Dünyada təhlükələr artdığından müdafiə, təhlükəsizlik və müdafiə sənayesi sahələrində türk dövlətlərinin əməkdaşlığı, Silahlı Qüvvələrin iştirakı ilə birgə hərbi təlimlərin keçirilməsi bütün türk dünyasının maraqlarına uyğundur. Mərkəzi Asiya ölkələri ilə Türkiyəni Azərbaycan üzərindən bağlayan nəqliyyat dəhlizi ilə Azərbaycan ərazisindən keçməklə daşımaların həcminin artması Azərbaycanın və bütün türk dövlətlərinin dünyada

(əvvəli qəzetin 24 dekabr nömrəsində)

yerini möhkəmləndirir. Bu, Azərbaycanın Türküstan və Türkiyə arasında əməkdaşlıqda etibarlı körpü rolu oynadığını göstərir.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə böyük quruculuq işlərinin görülməsi Azərbaycanın qüdrətindən xəbər verməklə yanaşı, Özbəkistan, Qazaxıstan, Qırğızıstan və Macarıstanın qardaşlıq hədiyyəsi olan məktəb və yaradıcılıq mərkəzi türk birliyinin nümunəsidir. Türk dünyası daim Azərbaycanın yanındadır.

Müharibə zamanı ədalətsiz mövqe tutanlar Prezident İlham Əliyevin əlini sıxmağa tələsirlər

44 günlük Vətən müharibəsi və lokal xarakterli antiterror tədbirləri zamanı Azərbaycana təzyiq etməyə cəhd göstərənlərin, təcridçilik siyasətindən danışanların fevral ayında Münhendə keçirilən təhlükəsizlik konfransında Prezident İlham Əliyevin əlini sıxmaq üçün növbə gözləmələri qürurverici idi. Bu, bir zamanlar türk millətinin istiqlal savaşında onu məhv etmək istəyən, lakin məğlub olan ölkələrin rəhbərlərinin Mustafa Kamal Paşa ilə görüşməyə can atmalarına bənzəyirdi.

Londonda Avropa Siyasi Birliyinin iyul ayında keçirilən 4-cü Zirvə toplantısı çərçivəsində Prezident İlham Əliyevin dövlət və hökumət başçıları ilə keçirdiyi görüşlərin, söhbətlərin hamısı, xüsusən Almaniyanın federal kansleri Olaf Şolts və Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Krallığının Kralı Çarlz Filip Artur Mauntbatten-Vindzorla söhbətin mənası daha dərin idi. Olaf Şoltsla ona görə ki, Avropa İttifaqının üzvü, G7-nin cərgəsində olan, Vətən müharibəsinə yanaşmada ədalətsiz mövqe tutan bu şəxs idi.

G7-nin sıralarında olan, Azərbaycanın haqq işini müdafiə edən, Azərbaycanı özünə köhnə, sınanmış dost hesab edən Britaniya Kralının söhbətinə bir çoxu həsəd apara bilərdi. Sammitdə iştirakı və keçirilən görüşləri ilə Prezident İlham Əliyev bir daha sübut etdi ki, dövlətin qüdrəti təkcə ərazisinin böyüklüyü və əhalisinin sayının çox olması ilə ölçülmür, milləti və dövləti böyük, başını uca edən və qələbələrə aparan rəhbərin zəkası və bacarığıdır.

Dünya mediası gerçəkləri Prezidentin dilindən eşidir

Məlumdur ki, dünyada yalan informasiyalar baş alıb gedir, onların düzgünlüyünü yoxlamaq zaman aparır, uydurmalara bəzi insanlar inanır, mənfi təsirləri çox olur. Xüsusən dövlətlər arasında rəqabətin artdığı, süni intellektdən istifadənin genişləndiyi bir zamanda yalanlar daha da çoxdur. Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan gerçəklərini müstəsna ustalıqla dünyaya çatdırmasında Şuşada iyulun 23-də "Yalan məlumatların ifşası: Dezinformasiyaya qarşı mübarizə" mövzusunda 50 ölkədən media nümayəndəsinin iştirakı ilə keçirilən 2-ci Şuşa Qlobal Media Forumu əhəmiyyətli oldu.

"Euronews" televiziyasının aparıcısı və prodüseri xanım Rebekka Maklaflin-İsthamın moderatorluğu ilə keçirilən forumda Prezident İlham Əliyevin verilən suallara cavabları çoxlu məsələlərə həm aydınlıq gətirdi, həm də yalan informasiya yayanlara bir dərs oldu. Prezidentin giriş nitqində dediyi üç fikir yaranmış yeni reallıqlardan və Azərbaycanın artan rolundan xəbər verirdi. Birincisi, Cənubi Qafqaz regionunda tarixi, geosiyasi dəyişikliklər baş verir, ənənəvi ittifaqlar bir qədər zəifləyib və yeni əməkdaşlıq formatları meydana gəlib. Bu o deməkdir ki, əvvəllər hökm edənlər artıq sıradan çıxır, Türk Dövlətləri Təşkilatı yeni güc mərkəzi kimi yaranır və digər ölkələrlə uğurlu əməkdaşlıq formaları qurulur. İkincisi, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda aparılan bərpa işləri ilə bağlı Azərbaycan cəmiyyəti olduqca nikbindir, bu, müvəffəqiyyətə nail olmaq üçün əsas amildir. Bilindiyi kimi, nikbinlik öz-özündən yaranmır. Bu nikbinlik onunla bağlıdır ki, Azərbaycan cəmiyyəti uzun illər can atdığı məqsədlərin artıq reallığa çevrildiyini görüb. Üçüncüsü, hər bir ölkədə rahatlıq və təhlükəsizlik vacib amildir. Bu gün Azərbaycan rahat və təhlükəsiz yaşamaq üçün ən etibarlı ölkədir.

Qonşularla bərabərhüquqlu münasibətlərin davam etdirilməsi

Prezident İlham Əliyev qonşu dövlətlərlə bərabərhüquqlu münasibətləri uğurla davam etdirir. Belə qonşu və dost ölkələrdən biri Gürcüstandır. İrakli Kobaxidzenin Gürcüstanın Baş naziri vəzifəsində ilk xarici səfərini mart ayında Azərbaycana etməsi göstərdi ki, Azərbaycan Gürcüstanın xarici siyasətində ən vacib ölkələrdən biridir. İki dost, qardaş, mehriban qonşular kimi həyata keçirdikləri enerji, nəqliyyat layihələri ilə Avrasiya üçün önəmli ölkələrə çevrilən Azərbaycan və Gürcüstan daim bir-birinin yanındadırlar. Gürcüstan Azərbaycanın Qərbə, Azərbaycan da Gürcüstanın Şərqə açılan qapısıdır. Bu ölkənin müstəqilliyi Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi qədər vacibdir.

Azərbaycan Gürcüstanda sabitlik, əmin-amanlıq, təhlükəsizliyin olmasında maraqlıdır. Prezident İlham Əliyev Gürcüstanın ərazi bütövlüyünü birmənalı olaraq belə müdaifə etdi: "Bu gün biz ölkələrimizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi ilə bağlı bir daha qarşılıqlı dəstək ifadə etdik və bu gün mətbuat qarşısında mən bunu bir daha demək istəyirəm. Biz bütün dövrlərdə bir-birimizin suverenliyini, ərazi bütövlüyünü, sərhədlərin toxunulmazlığını dəstəkləyən açıqlamalar vermişik, müvafiq beynəlxalq təşkilatlarda səsvermə zamanı bir-birimizi dəstəkləmişik, bundan sonra da bu dəstək davam edəcək. Heç bir ölkənin suveren ərazisi zor gücü ilə dəyişdirilə bilməz. Beynəlxalq hüququn normaları hər bir ölkə üçün əsas olmalıdır və burada heç bir ayrı-seçkilik ola bilməz. Azərbaycan uzun illər ərzində işğaldan əziyyət çəkmiş, öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etmiş ölkə kimi çox yaxşı bilir ki, beynəlxalq hüququn normaları bəzi hallarda güc tətbiq etməklə bərpa olunur. Bu yol da tamamilə qanunidir".

Rusiya ilə bərabərhüquqlu mehriban qonşuluq münasibətlərinin inkişafında maraqlı olan Prezident İlham Əliyevin aprel ayında Moskvada Prezident Vladimir Putinlə təkbətək görüşü tarixi yaddaş baxımından önəmli idi. Görüş Rusiya və bir sıra ölkələr üçün strateji əhəmiyyət daşıyan Baykal-Amur magistralının açılışının 50 illiyinə təngəlirdi. Hələ XX əsrin 20-ci illərinin sonlarından sovet dövləti BAM-ın tikintisinə nə qədər çalışmışdısa, hətta məhkumları bu işə cəlb etmişdisə, on minlərlə insan bu yolda həyatlarını itirmişdilərsə də, nəticə hasil olmamışdı. Bu iş yalnız Sov.İKP MK Siyasi Bürosunun üzvü, SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında başa çatdırılmışdı.

Azərbaycan və Rusiya arasında münasibətlərin inkişafına mane olan və ya ola biləcək prinsipial amillər (vaxtilə işğalçıya yardım edilməsi, qoşunların ərazimizdə olması və s.) aradan qaldırılıb, onlar işlərini müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında bəyannamə əsasında qururlar.

Prezident Vladimir Putinin avqust ayında Azərbaycana dövlət səfəri, Prezident İlham Əliyevlə görüşü, danışıqlarda müzakirə edilən məsələlər və imzalanan sənədlər qarşılıqlı münasibətlərin yüksək səviyyəsini göstərdi. Prezident İlham Əliyevin liderliyində Azərbaycan dövləti ayırıcı, intriqalar yaradan deyil, birləşdirici, əməkdaşlığa cəlb edən gücdür. Azərbaycan Rusiya ilə mehriban qonşuluq münasibətlərinin daim tərəfdarı olub, bundan ötrü özündən asılı olanları edib. Hazırda şimal qonşu ilə qarşılıqlı müttəfiqlik münasibətləri mövcuddur. Heç bir zaman qonşulara qarşı digər ölkələrin əlində alət olmayan, yalnız milli maraqlara əsaslanan siyasət yürüdən Azərbaycanın Rusiyada, Rusiyanın da Azərbaycanda geniş maraqları vardır. Təcrübə göstərir ki, Cənubi Qafqazda şərait bir çox halda Azərbaycan və Rusiya arasında münasibətlərin səviyyəsindən asılıdır. Birgə mətbuat konfransında Prezident İlham Əliyevin dediyi aşağıdakı fikirlər qarşılıqlı münasibətlərdə keçilən yolu, mövcud vəziyyəti və perspektivləri özündə əks etdirir: "Biz eyni zamanda məhdud formatda keçirilən görüşdə regional təhlükəsizliklə bağlı məsələləri müzakirə etdik. Ötən ilin sentyabrından sonra regionda tamamilə yeni şərait yaranıb. Azərbaycan öz suverenliyini və ərazi bütövlüyünü tam şəkildə bərpa edib. Təbii ki, yeni şərait Cənubi Qafqazda möhkəm və uzunmüddətli sülhün bərqərar olması üçün yeni imkanlar açır. Bütün Cənubi Qafqaz regionunda sabitlik və təhlükəsizlik bir çox halda Rusiya ilə Azərbaycan arasında sıx qarşılıqlı fəaliyyətdən asılıdır".

Mədəniyyət yeni hədəflərin xidmətində: Aşıq Ələsgərin abidəsinin açılışı

Dövlətimizin bir indiki coğrafi-siyasi sərhədləri var, bir də tarixi torpaqlarımız. Vaxtilə vəhşicəsinə deportasiya olunan azərbaycanlıların tarixi torpaqlarına - Qərbi Azərbaycana dinc qayıdışını yeni mərhələdə milli hədəf kimi müəyyənləşdirən Prezident İlham Əliyevin bir sıra fəaliyyətləri örnəkdir. Xankəndidə bayrağımızı ucaltmaqla dövlət başçısı millətdə bütün tarixi torpaqlarımıza qayıtmağa inam hissi yaradıb və bu ideyanın müəllifidir. Uzun illər boyu ərazimizdə oynanılan "futbol topu" müstəqillik tarixində ilk dəfə olaraq coğrafi-siyasi sərhədlərimizdən kənara çıxarılaraq tarixi torpaqlarımıza - konkret olaraq Qərbi Azərbaycana atılıb. Yeni şəraitdə bütün azərbaycanlıların vahid amal, milli hədəf uğrunda birləşməsinin düsturunu Aşıq Ələsgərin abidəsinin açılışı mərasimindəki nitqində Prezident İlham Əliyev aşağıdakı kimi ifadə etdi: "Bu gün qərbi azərbaycanlıların görkəmli nümayəndəsinin abidəsinin ucaldılması təbii olaraq ilk növbədə Aşıq Ələsgərin xatirəsinə Azərbaycan xalqının hörmətinin əlamətidir. Ancaq eyni zamanda bu abidə bütün qərbi azərbaycanlıları və bütün Azərbaycan xalqını yenə də bir amal uğrunda birləşməyə dəvət edən hadisədir. Biz o günü səbirsizliklə gözləyirik, inanırıq, mən də inanıram, siz də inanırsınız. Gün gələcək, biz Aşıq Ələsgərin ermənilər tərəfindən dağıdılmış abidəsini bərpa edəcəyik və Ağkilsə kəndində buna oxşar mərasim keçirəcəyik".

Bu, sadəcə abidə açılışı deyil, müəyyənləşdirilmiş hədəfə çatmaqda vasitələrdən biri idi. Xalqımızın XX əsrdə üç deportasiya dalğasına məruz qaldığını söyləyən dövlət başçısı dedi: "1918-ci ildə birinci, 1940-1950-ci illərdə ikinci və 1980-ci illərin sonları-1990-cı illərin əvvəllərində üçüncü deportasiya baş vermişdir. İki deportasiyadan müəyyən müddətdən sonra Azərbaycan xalqı öz dədə-baba torpaqlarına qayıtmış, yəni hamısı olmasa da, böyük bir qisim qayıtmışdır. Bu, bizdə haqlı olaraq əminlik yaradır ki, üçüncü etnik təmizləmə dalğasına məruz qalmış qərbi azərbaycanlılar öz dədə-baba torpaqlarına qayıdacaqlar".

Zəfər parkı

Prezident İlham Əliyevin tarixi xidmətlərindən biri millətdəki məğlubiyyət psixologiyasını aradan qaldırması, qalibiyyət hissini aşılaması, başını dik tutaraq gəzməsi düsturunu verməsidir. Qalibiyyət duyğusunu gələcək nəsillərə ötürmək üçün tariximizdə ilk dəfə olaraq Bakıda Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva, oğulları Heydər Əliyevin iştirakı ilə noyabrın 8-də Zəfər parkı açıldı. Açılış mərasimində etdiyi nitqində dövlət başçısı 44 günlük Vətən müharibəsini Azərbaycan millətinin şanlı tarixi kimi qiymətləndirərək həm Birinci Qarabağ, həm İkinci Qarabağ müharibəsinin, eləcə də antiterror əməliyyatının şəhidlərinin qanının döyüş meydanında alındığını, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün, suverenliyinin bərpa edildiyini vurğuladı. Torpaqlar uzun illər işğal altında olsa da, Azərbaycan xalqı və rəhbərliyi bununla heç vaxt barışmamış, mövqeyindən geri çəkilməmişdi. 2003-cü ildə İlham Əliyev ilk dəfə Prezident vəzifəsinə seçiləndə verdiyi vədi yerinə yetirmişdi. Çıxışında tövsiyə etdi ki, Azərbaycan milləti, gələcək nəsillər bu tarixi bilməli, Ermənistanın törətdiklərini heç bir zaman unutmamalıdırlar. Şanlı qələbəni öz qanı və gücü ilə qazanan Azərbaycan milləti və dövləti müzəffər kimi yaşayacaqdır. Qazanılan qələbə təkcə Ermənistan, dünya erməniliyi deyil, onların arxasında dayananların da üzərində olduğundan onlar bunu bağışlaya bilmir, çirkin kampaniya aparırlar.

Boykot çağırışları iflasa uğradı: dünya birləşdirici güc olan Bakıya toplaşdı

Bununla bağlı iyrənc kampaniya Bakıda BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) ərəfəsində və keçirildiyi günlərdə özünü göstərdi. Liderlər Sammitinin açılış mərasimində Prezident İlham Əliyevin tarixi əhəmiyyət daşıyan nitqi özündə bir sıra vacib məsələləri ehtiva etdi. 200 ölkənin yekdil rəyi ilə Azərbaycanın COP29-a evsahibliyi etməsi barədə qərarın qəbul edilməsi Prezident İlham Əliyevə olan hörmət, ehtiram, inam və Azərbaycan dövlətinin beynəlxalq aləmdə oynadığı rolu təsdiqləyirdi.

Azərbaycan gerçəklərini bütün dünyaya çatdıran Prezident Şimal ilə Cənubun, Qərb ilə Şərqin qovuşduğu yerdə yerləşən Azərbaycanın müxtəlif beynəlxalq iştirakçılar arasında siyasi, mədəni, enerji, ticarət və nəqliyyat körpüləri qura bilmək imkanlarını təqdim etdi. Bildirdi ki, Azərbaycanın başladığı böyük layihələr artıq Avrasiyanın enerji və daşımalar yollarını dəyişib, məhsuldar, çoxtərəfli əməkdaşlıq formatının qurulması ilə nəticələnib. İştirakçılara çatdırılan digər bir gerçəklik Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazisinin 20 faizinin Ermənistan tərəfindən 30 illik işğalına, etnik təmizləməyə və 1 milyon azərbaycanlının öz doğma torpaqlarından qovulmasına baxmayaraq özünü təmin edən iqtisadiyyata və müstəqil siyasətə malik güclü ölkəni qura bilməsi barədə idi. Təqdim edilən başqa bir gerçəklik birləşdirici güc olan Azərbaycanın BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı ilə birlikdə iki ildən bir Bakıda Mədəniyyətlərarası Forumu təşkil etməsi barədə idi. Azərbaycan xalqının etnik və dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq sülh və razılıq şəraitində bir ailə kimi yaşaması bəzi dövlətlər üçün nümunədir. Digər bir gerçəklik təxminən 60 ölkəni birləşdirən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının fəal üzvü olan Azərbaycanın iqlim dəyişmələri məsələsində də əməkdaşlıqda imkanları ilə bağlı idi. İqlim dəyişmələri məsələsində fərqli iştirakçılar arasında körpülərin salınmasında Azərbaycanın faydalı və yardımçı ola bilmək imkanları və çoxtərəfliliyə tərəfdar olduğu bəyan edildi. Azərbaycan ərazisinin demək olar ki, dörddəbir hissəsini təşkil edən Naxçıvan, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur regionları "yaşıl enerji" zonaları elan olunub. Bu isə o deməkdir ki, dünya Azərbaycanın "yaşıl gündəliy"indən öyrənə bilər.

Bəzilərinin yanlış olaraq Azərbaycanı neft ölkəsi adlandıraraq ətraf mühitin çirklənməsinin günahını onda axtarmağa cəhd edənləri, böhtan atan dairələri fakt və materialların əsasında alt-üst edən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, dünyada sənaye üsulu ilə ilk neft quyusu Azərbaycanda, Bakıda 1846-cı ildə qazılıb. Dənizdə ilk neft quyusu da Azərbaycan neftçiləri tərəfindən Xəzər dənizində XX əsrin ortalarında qazılıb. XIX əsrdə dünyada neft hasilatının yarısı Azərbaycanın payına düşürdü. Həmin əsrdə bəzi Qərb siyasətçiləri və media Azərbaycanı neft dövləti adlandırsaydı, bu, bəlkə də anlaşılan olardı. Lakin indi Azərbaycanın neft dövləti adlandırılması ədalətsizlikdir, yalnız siyasi mədəniyyətin və biliklərin çatışmamasından xəbər verir. Dünyada birnömrəli neft və qaz hasilatçısı olan, Azərbaycandan 30 qat artıq neft hasil edən ölkənin yalan xəbər mediasının Azərbaycanı neft dövləti adlandırması riyakarlıqdır. Dövlət başçısının nitqində söylədiyi bu sözlər belələrinin üzünə tərs şillə kimi dəydi: "Neftimizin olmasında bizi ittiham etmək bir növ Bakıda il ərzində 250-dən artıq günəşli günün olmasında bizi suçlamağa bənzəyir".

Dövlət başçısı bildirdi ki, ölkələrə qiymət verərkən Allahın verdiyi təbii sərvətlər - neft, qaz, külək, günəş, qızıl, gümüş və mis deyil, işsizliyin, yoxsulluğun səviyyəsi, xarici borclar meyarlar kimi götürülməli, ölkələr təbii sərvətlərin olmasına görə günahlandırılmamalı, tələbatın olması səbəbindən bazara çıxardıqlarına görə təqsirləndirilməməlidirlər, çünki onlar insanlara lazımdır.

Həmin dairələrin COP29-u boykot çağırışları iflasa uğramışdı. Nitqinin sonunda Prezident İlham Əliyev dediyi aşağıdakı sözlərlə belələrinin siyasətini ayaqlar altına atdı: "Mənim sonuncu mesajım təxminən bir ildir ki, boykotu təşviq edən dairələrədir. Onlar əllərində olan bütün alətlərdən istifadə etdilər ki, Bakıda COP29-u boykot kampaniyası başlansın. Onlara pis xəbər var: bizim 196 ölkədən gəlmiş və qeydiyyatdan keçmiş 72 min iştirakçımız var. Onların sırasında 80 prezident, vitse-prezident və baş nazirlər var. Beləliklə, dünya Bakıya toplaşıb və biz bütün dünyaya deyirik: Azərbaycana xoş gəlmisiniz!"

Əzilən xalqların ümid yeri və haqq-ədalət rəmzi

Prezident İlham Əliyev dünyada yeni müstəmləkəçilik metodlarından əziyyət çəkən xalqların ümid yeri və haqq-ədalət rəmzidir. Aprel ayında Prezident İlham Əliyev Konqo Prezidenti ilə keçirilən mətbuat konfransında Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi illərində Azərbaycanın təşəbbüsü ilə Bakıda yaradılmış Təşəbbüs Qrupunun başlıca məqsədinin yeni müstəmləkəçilik metodlarına qarşı mübarizə aparmaq olacağını söylədi. Yeni müstəmləkəçilik siyasəti yürütmüş və onu müxtəlif formalarla davam etdirən BMT Təhlükəsizlik Şurasının beş daimi üzvündən biri, işğalçı Ermənistanın "böyük bacısı", nüvə dövləti olan Fransadır.

Mövqeyini Bakıda COP29 çərçivəsində inkişaf etməkdə olan kiçik ada dövlətlərinin sammitində bir daha bəyan edən Prezident İlham Əliyev onların yanında olduğunu, beynəlxalq aləmdə haqq səslərinin eşidilməsinin vacibliyini bildirdi. Bu o demək idi ki, ölkələrin ərazisinin kiçikliyi, əhalisinin sayının azlığı onların səsinin boğulması olmamalıdır. Azərbaycan kiçik ada dövlətlərinə yardım etməklə bir çox ölkəyə nümunədir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərini təkbaşına bərpa etməsinə baxmayaraq, Azərbaycan bir neçə ölkəyə qasırğa, zəlzələ və daşqınların təsirini azaltmaqdan ötrü yardım göstərib, su təchizatı, qida təhlükəsizliyi və mədəni irsin bərpası layihələrinə dəstək verib, onlar üçün kadrlar hazırlayıb. 10-dan çox kiçik ada dövləti Azərbaycan universitetlərində təhsil almaq üçün tələbə təqaüdü proqramından yararlanıb. Qoşulmama Hərəkatında dördillik sədrliyi dövründə Azərbaycan Respublikası 80-dən çox ölkəyə, o cümlədən 20 kiçik ada dövlətinə maliyyə və humanitar yardım göstərib. Özünün ehtiyacı olmasına baxmayaraq, Millətlər Birliyinin kiçik ada dövlətlərindəki birgə layihələrini dəstəkləmək üçün 10 milyon ABŞ dolları məbləğində vəsait ayırması Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyində Azərbaycan dövlətinin böyüklüyüdür.

Dövlət başçısı nitqində beynəlxalq münasibətlər tarixində ilk dəfə olaraq neokolonializmin iqlim dəyişmələrinə təsiri məsələsini dünya siyasətinin gündəliyinə gətirdi. Neokolonializm siyasətinin başında gələn Fransa və Niderland kimi ölkələrin dəniz ərazilərinin əhalisinin səsi metropoliyalardakı rejimlər tərəfindən susdurulması müasir dünya üçün utancdır. Fransanın bu əraziləri nüvə silahlarının sınağı meydanına çevirməsi nəticəsində torpaq və suyun zəhərlənməsi və radiasiyanın səviyyəsinin artması həm ətraf mühitə, həm də insanlığa qarşı ağır cinayətdir.

Yeni müstəmləkəçilik siyasətindən əziyyət çəkən xalqlar Prezident İlham Əliyevin liderliyində Azərbaycan dövlətinə dayaq kimi baxırlar.

Prezident İlham Əliyevin 2024-cü il fevralın 14-də andiçmə mərasimində etdiyi nitqindən sonra keçilən yolun bəzi səhifələrinə diqqət yetirilməsi göstərir ki, dövlət başçısı söylədiklərini ardıcıl olaraq həyata keçirir. O, zamanın seçdiyi, lakin zamandan uca olan liderdir. Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun Prezident İlham Əliyev haqqında söylədikləri aşağıdakı sözlər bu fikrin dəqiq təsbitidir: "Siz Qafqaz regionunu nəzarətdə saxlamağa qadirsiniz. Bu, artıq təkcə Azərbaycana görə məsuliyyət daşımaq demək deyil, Siz artıq bütün Qafqazdakı vəziyyətə cavabdehsiniz, biz - Qafqazda yaşamayan xalqlar buna çox böyük ümid bəsləyirik. Ona görə də bu, sizin üçün əlavə yük deməkdir, halbuki öz problemləriniz də var, lakin yenə də nə etmək olar. Zaman Sizi seçib, bizdə belə deyirlər və Siz lider olaraq Qafqaz regionuna görə məsuliyyət daşıyırsınız".

Tarixən belə olub: bilənlər, bacaranlar, böyük dövlət adamları millətlərinin qarşısında dayanan problemi həll edib, inkişafı üçün yeni üfüqlər açıblar. Az bilənlər özlərini çoxbilmiş kimi göstərib təkliflər veriblər. Bilməyənlər daim tənqid ediblər. Heç bir şeyi bacarmayanlar, əllərindən heç bir iş gəlməyənlər isə bilənlərə, bacaranlara, böyük dövlət adamlarına böhtan, şər, çamur atmaqla, qara yaxmaqla məşğul olublar, amma heç bir zaman istəklərinə çatmayıblar. Belələrinin üzünə bütün qapıları bərk bağlayan Azərbaycan milləti xəyallarını gerçəkləşdirən, üstündəki ləkəni silən, yüzilliklərin problemini kökündən kəsib atan, başını uca edən və gələcək yolunu göstərən Prezident İlham Əliyevin ardınca gedir. Doğru yol budur! Zamanın yetişdirdiyi, lakin zamandan uca olanlar dahi olurlar.

Musa QASIMLI,
Milli Məclis Sədrinin müavini

Azərbaycan ən şərəfli dövrünü yaşayır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu siyasətin nəticəsində ölkəmiz böyük inkişaf yolu keçib. Bu, hərtərəfli inkişaf bütün sahələri əhatə etməklə yanaşı, ölkəmizin iqtisadi, siyasi və hərbi qüdrətinin, bütövlükdə isə milli gücünün artmasını təmin edib. Bununla yanaşı, tarazlaşdırılmış və milli maraqlara əsaslanan siyasətin qanunauyğun nəticəsi kimi, Azərbaycanın beynəlxalq mövqeyi mütəmadi olaraq möhkəmlənib.

Hazırda regional güc mərkəzi olan Azərbaycan müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində etibarlı tərəfdaş kimi tanınır və dünyada böyük etimad qazanıb.

Ölkəmiz xarici siyasətində milli maraqlar və beynəlxalq hüquq normaları ilə yanaşı, sülh, sabitlik, inkişaf, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq kimi meyarları da əsas götürür, beynəlxalq münasibətlər sisteminə yeni və daha mütərəqqi dəyərlər təqdim edir. Bu isə həm də regional və qlobal inkişafa, sabitliyə, təhlükəsizliyə töhfə kimi xarakterizə edilir. Digər tərəfdən, milli maraqlara uyğun olaraq reallaşdırılan xarici siyasət sayəsində ölkəmiz həm ikitərəfli münasibətlərini, həm də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində səmərəli və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq əlaqələrini uğurla davam etdirir.

Bütövlükdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ötən 21 il ərzində qazanılan uğurlar, torpaqlarımızın işğaldan azad olunması regionda yeni reallıqlar yaradıb. Bu amil Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə mövqeyini əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirir. Əminliklə demək olar ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qurduğu müstəqil Azərbaycan dövləti Prezident İlham Əliyevin liderliyi ilə öz tarixinin yüksəlişlə müşayiət olunan şərəfli dövrünü yaşayır. Cənab Prezidentin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən çoxvektorlu xarici siyasət nəticəsində Azərbaycan regionun ən güclü və suveren aktoruna çevrilib. Həyata keçirilən praqmatik xarici siyasət strategiyası ölkəmizə beynəlxalq münasibətlər sistemində müstəqil xarici siyasət həyata keçirən milli dövlət kimi etibarlı strateji tərəfdaş imici qazandırıb.

Ümumiyyətlə, ötən dövrdə xarici siyasət sahəsində möhtəşəm nailiyyətlərə imza atıldı. Prezidentin yürütdüyü uğurlu xarici siyasət nəticəsində ölkəmiz BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçildi, beynəlxalq təşkilatlar Ermənistanı işğalçı dövlət kimi tanıdı. Azərbaycanın 155 dövlətin dəstəyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilməsi, həmçinin 120 dövlətin təmsil olunduğu Qoşulmama Hərəkatına 2019-2023-cü illərdə sədrlik etməsi müasir Azərbaycanın beynəlxalq miqyasda nüfuzunu və qüdrətini göstərir. Bundan əlavə, neft-qaz sahəsində qazandığı uğurları davam etdirən ölkəmiz Trans-Anadolu və Trans-Adriatik qaz kəmərlərinin çəkilməsinə start verdi. Artıq bu layihələr reallığa çevrilib. Bununla da ölkəmiz Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynayan dövlətə çevrildi.

Prezident İlham Əliyevin siyasətinin ən böyük uğurlarından biri bu ilin noyabrında Bakıda BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) keçirilməsi oldu. Belə mötəbər tədbirə evsahibliyi hüququnun Azərbaycana verilməsi təsadüfi deyil. İndiki dönəmdə hansısa ölkəni dünya birliyi üçün cəlbedici edən cəhətlərdən ən önəmlisi onun beynəlxalq imicidir. Bu kontekstdən çıxış edən beynəlxalq təşkilatlar öz tədbirlərini keçirərkən ölkənin imkanları və resursları ilə yanaşı, qlobal miqyasda mövqelərini də nəzərə alırlar. Eyni zamanda dünya birliyinin inamı Azərbaycanın beynəlxalq səviyyəli tədbirlərin keçirilməsində qazandığı zəngin təcrübədən qaynaqlanır. 11-23 noyabr tarixlərdə keçirilən bu mötəbər tədbirdə qlobal iqlim dəyişiklikləri ilə bağlı mübarizə üçün mühüm qərarlar qəbul olundu. Azərbaycan vətəndaşları olaraq 80 dövlət və hökumət başçısının, qeydiyyatdan keçmiş 76 mindən çox iştirakçının qatıldığı COP29-un çox yaxşı təşkil olunması ilə bağlı bütün qonaqlardan yüksək qiymət almaqdan qürur duyuruq!

Artıq torpaqlarımız işğaldan azad olunub, ərazi bütövlüyümüz və suverenliyimiz tam bərpa edilib. Dövlətimizin şanlı qələbəsini şərtləndirən bir sıra mühüm amillər var. Belə ki, son 21 il ərzində Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ardıcıl şəkildə həyata keçirilən məqsədyönlü siyasət sayəsində Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həlli üçün əlverişli hüquqi baza formalaşmış, vacib beynəlxalq sənədlər qəbul olunmuşdur. Təbii ki, bu məsələdə dövlət başçısının bütün beynəlxalq platformalarda Ermənistanın işğalçılıq siyasətini, Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı ölkəmizin tarixi faktlara və beynəlxalq hüquqa əsaslanan prinsipial mövqeyini dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırması mühüm rol oynayıb. Digər vacib bir məqam isə ölkəmizin iqtisadi sahədə əldə etdiyi uğurlar hesabına Silahlı Qüvvələrimizin hərbi qüdrətinin artırılması üçün ötən dövrdə atılan davamlı addımlarla bağlıdır. Yəni Azərbaycan münaqişənin həlli istiqamətində siyasi müstəvidə fəallıq göstərməklə yanaşı, həm də ölkəmizin iqtisadi, hərbi gücünün artırılması istiqamətində məqsədyönlü iş aparıb. Nəticədə ölkəmiz BMT Təhlükəsizlik Şurasının münaqişə ilə bağlı dörd qətnaməsini özü icra etdi. Hazırda Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh sazişinin imzalanması üçün danışıqlar davam edir. Sülh prosesi ilə bağlı dövlətimizin mövqeyi bəllidir. Ermənistan anlamalıdır ki, onun başqa alternativi yoxdur.

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə mövqeləri bundan sonrakı mərhələdə daha da möhkəmlənəcək. Əminik ki, qarşıdakı dövrdə də Prezident İlham Əliyevin liderliyi ilə ərazi bütövlüyünü bərpa etmiş Azərbaycan bütün sahələrdə daha möhtəşəm, əzəmətli nailiyyətlər qazanacaq. Artıq ölkəmiz regionda yeni reallıqlar yaradıb və bu reallıqların praktiki mərhələyə keçməsi üçün əməli addımlar atır. Yeni reallıqlar isə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın daha böyük, möhtəşəm nailiyyətlər əldə etməsinə hədəflənib. Xalqımızın Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yeni-yeni zəfərlər qazanacağı şübhəsizdir!

Sevinc FƏTƏLİYEVA,
Milli Məclisin deputatı

Mükəmməl dövlət idarəçiliyi və misilsiz sərkərdəliyi ilə nümunə olan Lider

Son illər ölkəmiz siyasi, iqtisadi, hərbi və digər sahələrdə ardıcıl uğurlara imza ataraq qlobal miqyasda nüfuzlu bir dövlətə çevrilməkdədir. Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan və Prezident İlham Əliyev tərəfindən mükəmməl şəkildə davam etdirilən daxili və xarici siyasət kursu dövlətimizin dinamik və hərtərəfli inkişaf yolunda inamla irəliləməsinə zəmin yaradıb. Ölkəmizi böyük qələbəyə aparan güclü və sarsılmaz dövlətçilik konsepsiyası dövlət-xalq birliyi nəticəsində dayanıqlı inkişaf modelinin təşəkkül tapmasına imkan verib.

Məhz Prezident İlham Əliyevin mükəmməl dövlət idarəçiliyi, uğurlu daxili və xarici siyasət kursu sayəsində ölkə iqtisadiyyatının ilbəil artmasına, əhalinin maddi rifah halının davamlı şəkildə yüksəlməsinə, dövlətimizin beynəlxalq miqyasda etibarlı və güclü tərəfdaş kimi qəbuluna şahidlik edirik.

Qlobal miqyasda nüfuzlu və praqmatik siyasətçi olan dövlət başçımız regionda və dünyada baş verən prosesləri düzgün və uzaqgörənliklə qiymətləndirərək bölgədə yeni reallıqlar yaratmağa nail olub. Prezident İlham Əliyev müasir dövrün yeni lideri, müdrik dövlət xadimi, mahir diplomat kimi qloballaşan dünyamızda mürəkkəb geosiyasi mübarizə şəraitində ölkəmizin qarşısında duran strateji hədəflərə çatmaq üçün heyrətamiz əzmkarlıq, sarsılmaz iradə nümayiş etdirir.

Tariximizə qızıl hərflərlə yazılan şanlı qəhrəmanlıq səhifəsi vətənini sevən hər bir azərbaycanlının qəlbində hədsiz qürur və iftixar hissi doğurur. Otuz ilə yaxın erməni işğalı altında qalmış torpaqlarımız Prezident İlham Əliyevin mükəmməl sərkərdəliyi, şəhidlərimizin, qazilərimizin, əsgər və zabitlərimizin misilsiz şücaəti sayəsində azad olundu, ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyi tam bərpa edildi. Qazanılmış möhtəşəm Qarabağ Zəfəri xalqımızın qəhrəmanlıq tarixinə əbədi həkk olundu və şanlı üçrəngli bayrağımız bu gün Qarabağda, Şərqi Zəngəzurda qürurla dalğalanır.

Bu ilin ən yaddaqalan siyasi hadisələri ölkəmizdə keçirilən prezident və parlament seçkiləri olub. Torpaqlarımız işğaldan azad olunduqdan sonra ilk dəfə olaraq bütün ərazilərimizdə keçirilən prezident seçkilərində Prezident İlham Əliyevin inamlı qələbəsi xalqımızın öz Liderinə dərin inam və sevgisinin növbəti sübutu oldu. Seçkilərin nəticələri istər Azərbaycan xalqının, istərsə də dünya ictimaiyyətinin Liderimizə inamı, qlobal miqyasda nüfuzlu dövlət xadimi olmasını bir daha təsdiqlədi. Aparıcı dünya dövlətlərinin və beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinin Prezident İlham Əliyevə ünvanladıqları təbrik məktublarında yer alan səmimi ifadələr məhz bunun nümayişi idi. Həmçinin Azərbaycanın müstəqillik tarixində ilk dəfə ölkəmizin bütün ərazisində keçirilən VII çağırış Milli Məclisə növbədənkənar seçkilər də tarixi əhəmiyyət daşıyan mühüm siyasi hadisə olaraq qeyd edilməlidir.

Demokratik və hüquqi dövlət quruculuğu prosesində önəmli uğurlara imza atan Azərbaycan reallaşdırdığı sistemli islahatlar nəticəsində hazırda regional və qlobal layihələrdə aparıcı rol oynayır.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla və dövlətlərlə milli maraqlara əsaslanan səmərəli əməkdaşlıq quran ölkəmiz BMT-dən sonra dünyada ikinci beynəlxalq platforma olan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə Qlobal Cənubla Qlobal Şimal arasında etibarlı körpü rolunda çıxış edib. Bununla inkişaf etməkdə olan və zəif inkişaf edən dövlətlərin dünya miqyasında səsinin eşidilməsində əhəmiyyətli rol oynayıb. COVID-19 pandemiyası dövründə dövlətimiz Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində pandemiyanın təsirinin azaldılması üçün həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq səviyyədə bir sıra vacib təşəbbüslərlə çıxış edib. Belə ki, qısa müddətdə yeni, müasir tibbi avadanlıqlarla təchiz edilmiş modul tipli xəstəxanalar tikilib, tibb işçilərinin sosial müdafiəsi üçün əlavə maliyyə yardımları ayrılıb, vaksinlərin erkən əldə edilməsi üçün beynəlxalq sazişlər imzalanıb və əhali arasında genişmiqyaslı vaksinasiya kampaniyası həyata keçirilib. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində pandemiyaya qarşı birgə mübarizə təşviq edilib və 2020-ci ilin dekabrında BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasında dünya liderləri bir araya gətirilib. Nəticədə pandemiyaya qarşı qlobal həmrəylik gücləndirilib. Ölkəmiz 30-dan çox ölkəyə tibbi ləvazimat, o cümlədən qoruyucu vasitələr və vaksinlər bağışlayıb.

Dövlət başçımızın pandemiya dövründə liderliyi sayəsində digər dövlətlərdə müşahidə edilən səhiyyə böhranı baş vermədi, əksinə, həyata keçirilən qabaqlayıcı tədbirlər nəticəsində qısa müddətdə pandemiyanın qarşısını almaq mümkün oldu.

Azərbaycan hazırda qardaş türk dövlətləri ilə uğurlu əməkdaşlığı davam etdirir və Prezident İlham Əliyevin yeni dövrdə ölkəmizin xarici siyasət kursunun əsas prioritetlərindən biri kimi türkdilli dövlətlərlə inteqrasiyanın dərinləşdirilməsinin zəruriliyini önə çəkməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Dövlətimizin başçısı andiçmə mərasimindəki nitqində *"Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv olan bütün ölkələrlə qardaşlıq münasibətlərimiz var və bizim siyasətimiz Türk Dövlətləri Təşkilatını gücləndirməkdir. Bu, böyük coğrafiyadır, böyük ərazidir, böyük hərbi gücdür, böyük iqtisadiyyatdır, təbii sərvətlərdir, nəqliyyat yollarıdır, gənc əhalidir, artan əhalidir və bir soydan, kökdən olan xalqlardır. Bundan güclü birlik ola bilərmi? Əlbəttə ki, yox. Biz müştərək səylərlə elə etməliyik ki, Türk Dövlətləri Təşkilatı qlobal arenada önəmli aktora və güc mərkəzinə çevrilsin. Buna biz ancaq birlikdə nail ola bilərik"* deyə vurğulayıb.

Azərbaycan həmçinin təxminən 60 ölkəni birləşdirən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının fəal üzvüdür. Eyni zamanda Avropa İttifaqının 10 üzvü ilə Azərbaycan sazişlər imzalayıb və strateji tərəfdaşlıq haqqında bəyannamələr qəbul edib.

Ölkəmiz çoxtərəfliliyin tərəfdarı olmaqla mədəniyyətlərarası dialoqda da fəal rol oynamaqdadır. BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı ilə birlikdə iki ildən bir Bakıda Mədəniyyətlərarası Forum təşkil edilir və multikulturalizm dövlət siyasətimizə, həyat tərzimizə çevrilib.

Azərbaycan Prezidentinin balanslı və çevik xarici siyasət kursu çərçivəsində dövlətimizin davamlı şəkildə həyata keçirdiyi uğurlu enerji diplomatiyası nəticəsində TANAP və TAP kimi qlobal əhəmiyyətli enerji layihələri reallaşıb.

Ümumi evimiz olan Yer kürəsində iqlim dəyişikliyinin əsas çağırışlardan birinə çevrildiyi bir dönəmdə ölkəmizin milli prioritetləri sırasında "yaşıl gündəliy"in yer alması və 2023-cü ilin dekabr ayında 200-dək ölkənin yekdil qərarı ilə Azərbaycanın BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına bu il uğurlu evsahibliyi etməsi dövlətimizin qlobal problemlərin həllində mühüm aktorlardan birinə çevrildiyini bir daha nümayiş etdirdi. Beynəlxalq miqyasda ən mötəbər tədbirlərdən biri olan COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi, eyni zamanda tədbirdə 196 ölkəni təmsil edən 76 min iştirakçının qeydiyyatdan keçməsi və 80 prezident, vitse-prezident və baş nazirin sammitdə iştirak etməsi müdrik Liderimizin rəhbərliyi ilə ölkəmizin beynəlxalq müstəvidəki növbəti böyük siyasi qələbəsi, nəhəng diplomatik uğuru oldu. Sessiyanın yekununda qəbul edilən qərarlar - Bakı Maliyyə Məqsədi, Paris Sazişinin 6-cı maddəsinin tam şəkildə işlək vəziyyətə gətirilməsi, İtki və Zərər Fondunun institutlaşdırılmasının yekunlaşması, Bakı Adaptasiya Yol Xəritəsinin yaradılması və digər vacib nəticələr bəşəriyyətin gələcəyi üçün müstəsna əhəmiyyət daşımaqla bərabər, Azərbaycanın liderlik qabiliyyətini və beynəlxalq nüfuzunu, bu kimi nəhəng tədbirlərin keçirilməsində yüksək təşkilatçılıq qabiliyyətini bir daha nümayiş etdirdi.

Prezidentimizin müdrik rəhbərliyi ilə dövlətimizin iqtisadi qüdrətinin ildən-ilə artması bütün sahələrin tərəqqisinə müsbət təsir göstərməkdədir. Prezident İlham Əliyevin 2021-ci ilin 2 fevral tarixli sərəncamı ilə təsdiqlənmiş "Azərbaycan 2030: Sosial-iqtisadi inkişafın Milli Prioritetləri" əsasında ölkədə bərpaolunan enerji istehsalı siyasətinin strateji təməli qoyulub. Sənəddə qeyd olunmuş 5 Milli Prioritetdən biri "təmiz ətraf mühit" və "yaşıl artım"la bağlıdır. Sənəddə ekoloji təmiz texnologiyaların tətbiqinə əhəmiyyətli yer verilməsi, tullantıların təkrar emalı və çirklənmiş ərazilərin bərpasının təşviqi, ekoloji baxımdan əlverişli olan "yaşıl texnologiya"ların tətbiqinin genişləndirilməsi kimi məsələlər hədəf olaraq müəyyən edilib. Dövlət başçımız Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru "yaşıl enerji" zonası elan edib və bu ərazilərin 2050-ci ilədək "sıfır emissiya" zonasına çevrilməsi nəzərdə tutulub. "Yaşıl enerji" növlərinin yaradılması və dünya bazarlarına nəqli hazırda Prezident İlham Əliyevin enerji siyasətinin prioritetidir. Azərbaycan bərpaolunan enerji mənbələri üzrə yüksək potensiala malik olan ölkələrdəndir. Ölkəmizin bərpaolunan enerji mənbələrinin texniki potensialı quruda 135, dənizdə 157 qiqavatdır. Bərpaolunan enerji mənbələrinin iqtisadi potensialı 27 qiqavat, o cümlədən külək enerjisi üzrə 3 min meqavat, günəş enerjisi üzrə 23 min meqavat, bioenerji potensialı 380 meqavatdır. Dağ çaylarının potensialı 520 meqavat həcmində qiymətləndirilir. Bu sahədə həyata keçirilən layihələr Azərbaycanda gələcək iqtisadi inkişafın ekoloji təmiz texnologiyaların tətbiqi, təmiz enerji mənbələrindən istifadə, tullantıların təkrar emalı və çirklənmiş ərazilərin bərpası sahəsində işlərin artırılması ilə sıx bağlı olacağını deməyə əsas verir. Milli Prioritetlərə uyğun olaraq, ətraf mühitin sağlamlaşdırılması, yaşıllıqların sürətli bərpası və artırılması, su ehtiyatlarından və dayanıqlı enerji mənbələrindən səmərəli istifadə təmin ediləcək.

Dinamik iqtisadi inkişafı və beynəlxalq münasibətlər sistemində nüfuzlu mövqeyi ilə seçilən, öz ərazi bütövlüyünü, bununla da ədaləti bərpa etmiş və beynəlxalq hüququn ümumqəbulolunmuş prinsiplərini təmin etmiş qalib dövlət olan Azərbaycan eyni zamanda vətəndaşlarının sosial rifahının yüksəldilməsi istiqamətində mühüm irəliləyişlərə yol açan səmərəli sosial siyasət yürüdür. Həyata keçirilən sosial siyasət hər bir vətəndaşın həyat səviyyəsinin yüksəlməsinə, Azərbaycanın sosial dövlət kimi mövqeyinin möhkəmlənməsinə xidmət edir. Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, *"Azərbaycan sosial dövlətdir və biz bunu sözlə yox, əməlimizlə təsdiqləyirik".*

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 4 noyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "2014-2020-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında pensiya təminatı sisteminin islahatı Konsepsiyası"na uyğun olaraq həmin sistemin yeni çağırışlara uyğun təkmilləşdirilməsi, layiqli pensiya təminatı sisteminin qurulması istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Dövlət başçısı tərəfindən hər il müvafiq sərəncamlar imzalanmaqla minimum pensiyaların mütəmadi artırılması, hər ilin əvvəlində pensiyaların və fərdi hesablardakı pensiya kapitallarının indeksləşdirilərək artırılması təmin olunub. Ümumilikdə ötən 20 ildə minimum pensiya 14 dəfə artaraq 280 manata, orta aylıq pensiya 18 dəfə artaraq 435 manata, yaşa görə orta aylıq pensiya 19 dəfə artaraq 466 manata, əlilliyə görə orta aylıq pensiya 14 dəfə artaraq 366 manata, ailə başçısını itirməyə görə orta aylıq pensiya isə 19 dəfə artaraq 408 manata çatıb. Pensiya üzrə ödənilən illik vəsaitlərin məbləği isə 30 dəfədən çox artaraq 5 milyard 907 milyon manata çatıb. Təkcə son bir ildə pensiyalar üzrə ödənişlərə ayrılan illik vəsaitdə 1 milyard manata yaxın, son beş ildə isə 2,4 milyard manat (70 faiz) artım olub.

Prezident İlham Əliyev tərəfindən imzalanan fərman və sərəncamlar ötən 20 il ərzində 15-dən çox yeni aylıq sosial ödəniş növünün təsis edilməsinə, habelə pensiya təminatında humanist yanaşmaların tətbiqi sosial təminat sisteminin əhəmiyyətli dərəcədə genişlənməsinə imkan yaradıb. Ümumilikdə 4 milyondan çox vətəndaşı əhatə edən sosial islahatların hər biri üzrə illik əsasda ayrılan əlavə vəsaitlərin ümumi məbləği 7 milyard manata yaxındır. Bu islahatlar nəticəsində 2018-2023-cü illərdə ölkəmizdə minimum pensiya 2,5 dəfə, minimum əməkhaqqı 2,7 dəfə, orta aylıq pensiya 2,1 dəfə, yaşa görə orta aylıq pensiya 2 dəfə, orta aylıq əməkhaqqı 70 faiz, sosial müavinət və təqaüd ödənişləri 5 dəfə, median əməkhaqqı 2,1 dəfə, əməkhaqqı fondu 2,6 dəfə, işsizliyə görə sığorta ödənişlərinin orta aylıq məbləği 52 faiz artıb. Prezidentimizin imzaladığı sənədlərlə son beş ildə daha 10 yeni sosial ödəniş növü - müharibə veteranlarına, birinci dərəcə əlilliyi olanlara və əlilliyi olan 18 yaşadək şəxslərə qulluq edənlərə, Vətən müharibəsi qəhrəmanlarına, işləməyən pensiyaçı elmlər doktorlarına və fəlsəfə doktorlarına Prezidentin aylıq təqaüdü, uşaqları övladlığa götürən şəxslərə müavinət, himayədar ailələr üçün müavinət və sairə təsis olunub. Həmçinin son illər müvafiq qanunvericilikdə humanist yanaşmalar tətbiq edilib: 2019-cu ilin əvvəlindən əmək pensiyası yaşına çatan və fərdi hesabında hətta ən kiçik məbləğdə pensiya kapitalı olanlara avtomatik pensiya hüququ verilib, yaşa görə müavinət yaşı pensiya yaşı ilə eyniləşdirilib, 2022-ci ildə qanuna 50-dək əlavə və dəyişiklik edilməklə, erkən pensiya hüququ olan kateqoriyaların sırası genişləndirilib, güzəştli şərtlərlə yaşa görə əmək pensiyası hüququ verən əmək sahələri sırasına yeni 59 vəzifə, peşə əlavə edilib. Aztəminatlı ailələrin maddi vəziyyətinə mühüm dövlət dəstəyi olan ünvanlı dövlət sosial yardımı sistemi elektronlaşdırılıb, habelə qanunvericilikdə bir sıra dəyişikliklər edilərək, bu proqramın əhatə dairəsi genişləndirilməklə proqrama əlçatanlıq artırılıb, sosial yardımın təyinat şərtləri xeyli yumşaldılıb. Hər ailəyə ödənilən ünvanlı sosial yardımın orta aylıq məbləği 2006-cı ilə nisbətən ötən müddətdə 11 dəfə artırılaraq 478 manata çatıb. Bununla yanaşı, artıq 2023-cü ildən ölkəmizdə ilk dəfə olaraq ehtiyac meyarının həcmi ilə yaşayış minimumunun həcmi bərabərləşdirilib ki, bu da ehtiyac meyarı həddinin yaşayış minimumu səviyyəsinə yüksəldilməsi hədəfinə nail olunduğunu göstərir.

Dövlət başçısının rəhbərliyi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən gənclər siyasəti, xüsusilə təhsil, mədəniyyət, idman və innovasiyaların təşviqi sahəsində atılan addımlar gənclərimizin gələcək inkişafı üçün geniş imkanlar yaradır. Son illər ərzində gənclərin təhsilini dəstəkləyən proqramlar, dövlət tərəfindən verilən təqaüdlər, beynəlxalq mübadilə imkanları və startap təşəbbüslərinin dəstəklənməsi kimi layihələr böyük əks-səda doğurur. Bu layihələr təkcə gənclərin şəxsi inkişafına deyil, eyni zamanda ölkəmizin ümumi inkişafına mühüm töhfə verir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti milyonlarla insanın taleyində müstəsna rol oynayan müdrik dövlət xadimi, müzəffər sərkərdə, böyük strateq və lider kimi adını Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərlə həkk edib. Bu gün mükəmməl dövlət idarəçiliyi, misilsiz səkərdəliyi və son dərəcə uğurlu xarici siyasət kursu ilə dünya miqyasında nümunə olan Prezidentimizin müdrik rəhbərliyi altında intibah və çiçəklənmə dövrünü yaşayan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olmaq hədsiz qürurvericidir.

Zaur ŞÜKÜROV,
Milli Məclisin deputatı

Xalqın vahidliyini təcəssüm etdirən Lider

Qütblərarası ziddiyyətlərin dərinləşdiyi bir məqamda Cənubi Qafqaz kimi bir coğrafiyada suveren davranmaq mümkünsüz qədər çətin məsələdir. Hazırda faktiki olaraq bir çox dövlət üçün mövcudiyyət və fəaliyyət qrafiki həmin ölkələrin paytaxtlarından çox kənarda, hətta sərhədlərindən çox uzaqda cızılır. Nəticədə bir çox beynəlxalq subyekt daxili və xarici siyasətini imperialist mərkəzlərdən gələn tezislər əsasında quraraq "demokratiya və insan haqları" oyunlarının iştirakçısı kimi çıxış etməkdədir.

Ötən dövr ərzində bölgə ilə, ümumiyyətlə, əlaqəsi olmayan beynəlxalq subyektlərin Azərbaycan əleyhinə fəaliyyətləri də məhz bu çərçivədə şərh oluna bilər. Lakin danılmaz bir reallıq var ki, bu hücumlar nəinki bizi çətin duruma salmamış, əksinə, cənab İlham Əliyev bu təcavüzkar cəhdləri bütün platformalarda fiaskoya uğratmışdır.

Azərbaycan Respublikası beynəlxalq aləmdə gedən inteqrasiya və əməkdaşlıq prosesləri çərçivəsində digər dövlətlərlə qarşılıqlı faydalı münasibətlərin qurulmasında maraqlıdır. Konstitusiyamızın 10-cu maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikası başqa dövlətlərlə münasibətlərini hamılıqla qəbul edilmiş beynəlxalq hüquq normalarında nəzərdə tutulan prinsiplər əsasında qurur. Eyni zamanda tarazlaşdırılmış xarici siyasətinin çoxşaxəliliyinin təmin olunması Azərbaycanın milli təhlükəsizlik konsepsiyasının vacib elementlərindən biridir. Lakin beynəlxalq münasibətlərdə dövlətin xarici siyasi asılılığa düşməsi onun milli maraqlarının təmin olunmasına təhdid yarada bilən amillərdən olduğu üçün xarici siyasət xüsusi peşəkarlıq tələb etməklə özfəaliyyətə yol verilməyən, həssas spesifik sferadır. Suveren dövlət kimi xarici siyasət vasitələrindən istifadə edərək ölkənin milli maraqlarının təmin edilməsinə yönəlmiş tədbirlərini təhlil etdikdə Azərbaycanın, xüsusən cənab İlham Əliyevin prezidentliyi dövründə xarici siyasət kursunu, sözün əsl mənasında, uğur hekayəsi hesab etmək olar.

Möhtərəm Prezidentin xarici siyasətinin təməlində bərabərhüquqlu, qarşılıqlı etimada və əməkdaşlığa əsaslanan əlaqələrin inkişaf etdirilməsi dayanıb. Lakin tam siyasi və iqtisadi müstəqillik əldə etmədən bərabərhüquqlu tərəfdaş kimi qəbul edilmək mümkün deyildi. Ulu Öndər Azərbaycanı siyasi cəhətdən müstəqil beynəlxalq subyektə çevirsə də, iqtisadi imkanların məhdud olması 2000-ci illərin əvvəllərində hələ də xarici siyasət kursu özü diplomatiya dühası olan Ümummilli Liderin gözləntilərinə uyğun deyildi. Peşəkar diplomat olan cənab İlham Əliyev Prezident seçildikdə bu reallığın fərqində idi və diplomatik müstəvidə güc amilinin mahiyyətini gözəl anlayırdı. Beləliklə, həyata keçirilən ardıcıl, şaxələndirilmiş fəaliyyət Azərbaycanın iqtisadi müstəqilliyinin təmin olunması ilə nəticələndi. Xüsusən cənab İlham Əliyevin neft-qaz amilini milli mənafeləri ehtiva edən kapitala, habelə tarixboyu bizim üçün probleme çevrilmiş strateji coğrafi mövqeyimizi isə dividendə çevirməsi xarici siyasətimiz üçün inanılmaz imkanlar açdı. Siyasət kursunun isə işinin peşəkarı tərəfindən həyata keçirilməsi prosesin faydalılıq əmsalını qat-qat artırdı. Nəticədə 2011-ci ildə zamanında bizə laqeyd münasibət bəslənən BMT-də Azərbaycan 155 ölkənin səsini qazanaraq Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçildi. Kifayət qədər həssas dönəmə təsadüf edən üzvlük dövründə cənab İlham Əliyev bir daha özünün qlobal miqyası ilə dünyanın birnömrəli beynəlxalq təşkilatının ən ali qurumunda dünyanın əsas oyunçuları ilə bir səviyyədə proseslərə təsir göstərmə iradəsini nümayiş etdirə və milli maraqlarımızın təmin olunmasını həyata keçirə bildi. Təsadüfi deyil ki, dünyanın ikinci böyük təsisatı - Qoşulmama Hərəkatına rəhbərlik üçün Bakının namizədliyi nəzərdən keçirilərkən məhz İlham Əliyev amilinə görə Azərbaycanın Hərəkata uğurlu rəhbərlik edə biləcəyi heç kimdə şübhə doğurmadı. Beləliklə, 2019-cu ildən etibarən Azərbaycan digər üzv ölkələrin yekdil qərarı ilə Qoşulmama Hərəkatının sədri seçildi. Bu, Azərbaycanın xarici siyasəti üçün önəmli uğur idi, amma eyni zamanda Qoşulmama Hərəkatının tarixində də dönüş nöqtəsi oldu. Yarandığı gündən ətalətdə qalan təsisat məhz cənab İlham Əliyevin sədrliyi dövründə aktiv qlobal subyektə çevrildi. Hətta bir sıra qlobalmiqyaslı proseslərdə BMT-dən daha effektiv, daha təsirli və daha nəticəyönümlü iş əmsalı ortaya qoya bildi. Təsadüfi deyil ki, xüsusən pandemiya ilə mübarizədə qlobal səylər məhz cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında, Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində birləşdirildi. Dünyanın qəbuledilən güc mərkəzlərinin peyvənd milliyyətçiliyi fonunda prosesdə mərkəzdənqaçma və avantürist yanaşmalar ilə mübarizəsində məhz cənab İlham Əliyev cəsarətlə mübarizə apardı və BMT İnsan Haqları Şurası prosesə münasibət bildirməli oldu. Bütün ölkələr üçün peyvəndlərə bərabər, məqbul qiymətə, vaxtında və universal əlçatanlığın təmin edilməsinə dair qətnamələr qəbul edildi.

Eyni zamanda pandemiya sonrası dünya düzəni məsələsi məhz Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının mövzusu oldu. Göründüyü kimi, Qoşulmama Hərəkatına məhz cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında daha çox təşkilat kimi davranılması təsisatın artıq statusunun dəyişilməsi zərurətini meydana çıxardı. Prezident İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatının Parlament və Gənclər Şəbəkəsini formalaşdırmaqla prosesdə ilk addımları atdı. Beləliklə, Qoşulmama Hərəkatı məhz cənab İlham Əliyevin sədrliyi dönəmində özünün qızıl dövrünə qədəm qoydu. Təsadüfi deyil ki, Hərəkatın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artması və səmərəli fəaliyyəti ölkəmizin sədrliyinin daha bir il uzadılması ilə nəticələndi.

Dövlət başçısının Azərbaycanın xarici siyasət kursunda şah əsərlərindən biri də, heç şübhəsiz ki, beynəlxalq ictimaiyyətin Azərbaycana ehtiram olaraq və "yaşıl enerji" sahəsindəki fəaliyyət başda olmaqla, görülən işlərə əsaslanaraq COP29-a evsahibliyini ölkəmizə həvalə etməsi idi. Ötən ay Bakıda baş tutmuş COP29-un uğurlu nəticələri birmənalı formada deməyə əsas verir ki, Azərbaycan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyində, əslində, iqlim dəyişiklikləri ilə mübarizədə yeni səhifə açdı. Çünki məhz Azərbaycanın sədrliyi və yorulmaz səyləri ilə əldə olunan həllyönümlü nəticələr baxımından COP29, İlham Əliyevin dediyi kimi, "ən möhtəşəm COP-lardan biri kimi tarixə düşəcək".

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın prioritetlərindən biri kimi türk dünyası ilə münasibətlərin dərinləşdirilməsini müəyyən etməsi də xarici siyasət kursumuzun mühüm uğurlarındandır və ciddi tarixi nəticələrə yol açmaqdadır. Nəticədə ötən dövr ərzində biz Türk Dövlətləri Təşkilatının güclənməsi və nüfuzunun artmasının şahidiyik və prosesdə İlham Əliyev şəxsiyyətinin rolu danılmaz formada görünməkdədir. Məhz cənab İlham Əliyev tarix və mədəniyyət sahələrində zəngin müştərək irs, eyni dil və din amillərini münasibətlərimizin uğurlu inkişafında səmərəli alətə çevirməklə türk tarixində yeni dövr başlatdı. Türkiyə və Azərbaycan münasibətləri Şuşa Bəyannaməsinə qədər yüksəldi, o cümlədən Mərkəzi və Orta Asiya dövlətləri ilə də münasibətlər qarşılıqlı olaraq xarici siyasət kursunda prioritetlərə çevrildi.

Xarici siyasət kursumuzun özünün qızıl dövrünə məhz cənab İlham Əliyevin dönəmində qədəm qoyulması ilə əlaqədar möhtərəm Prezidentin çoxşaxəli fəaliyyətinə tarixi baxışa bu prizmadan yanaşmaq nə qədər məqsədəuyğun olsa da, digər tərəfdən ölkə rəhbərinin fəaliyyəti barədə 2003-cü ildən etibarən danışmaq insaflı yanaşma deyil. Ötən əsrin 80-ci illərinin sonu, 90-cı illərinin əvvəllərində Bakıda sovet rəhbərliyi ilə nüfuz alveri edilərkən cənab İlham Əliyev Moskvada Ulu Öndərlə birlikdə 20 Yanvar hadisələrinə görə sovet rejiminə qarşı açıq etiraz edən iki nəfərdən biri idi. Azərbaycan Xalq Cəbhəsi hərəkatı Qorbaçov yenidənqurmasını dəstəkləyən bir qüvvə kimi rəsmi qeydiyyata alındığı dövrdə İlham Əliyev sovet miqyasında cəbhəçilərin ideoloqu olan Qorbaçovun rejiminə təhdid hesab edildiyi üçün işdən çıxarılmışdı. Ulu Öndər Bakıya qayıtdıqdan sonra məhz onun sayəsində hakimiyyət iyerarxiyasında yer tutmuş bir sıra şəxslər nankorluq edən zaman parlamentdə Ulu Öndərə qarşı çirkin kampaniya nümayiş etdiriləndə, ona danışmağa imkan verməyəndə, Bakıda təhlükələrlə üz-üzə qalanda, o cümlədən fəaliyyətinin ağır Naxçıvan dövründə onun əsas silahdaşı yenə də İlham Əliyev idi. 1993-cü ildən etibarən isə Ümummilli Liderin neft strategiyası və Avropa hüquq məkanına inteqrasiya kursunun realizəsində ağırlıq məhz cənab İlham Əliyevin çiyinlərində oldu. Bu mənada 2003-cü ilə qədərki dövlət quruculuğu prosesində Ulu Öndərlə bərabər, onun əsas silahdaşı kimi məhz cənab İlham Əliyevin adı xüsusi qeyd olunmalıdır.

Sonrakı dövrdə möhtərəm Prezidentin davam etməkdə olan şərəfli fəaliyyəti son 200 ilin gündəliyindən daha zəngin, daha mürəkkəb, həm də tariximizin ən uğurlu mərhələsidir. Onun şah əsəri isə böyük Zəfərimizdir. Bəllidir ki, Qarabağ düyünü Ulu Öndərin nisgili idi, hətta özünün 2003-cü il 1 oktyabr tarixli son müraciətində də ifadə edirdi ki, "xaos və anarxiya dövründə yaranmış bu problemi hələ də həll edə bilməmişik". Böyük Heydər Əliyevə qədərki idarəçilik normal təfəkkürə sahib olsaydı, onun dediyi kimi, "xalqı vahid sarsılmaz bir qüvvə kimi Azadlıq meydanına toplayan milli hisslərdən konstruktiv şəkildə istifadə olunsaydı, Qarabağ adlı problem də olmazdı". Amma o zaman Xalq Cəbhəsi təhlil və proqnozlar əsasında milli platforma yaratmaq əvəzinə populist meydan əhvali-ruhiyyəsinə üstünlük verdi.

Böyük hərbi-siyasi Zəfərə qədər cənab İlham Əliyev güclü iqtisadiyyat qurub, iqtisadi suverenliyimizi təmin etdi. Ölkəni çadırlardan azad etdi. Məcburi köçkün çadır şəhərciklərini ləğv edərək vətəndaşın layiqli rifahı, rəngli inqilablar simgəsi olan narıncı çadırlara meydan verməyərək müstəqilliyimizin davamlılığını təmin etdi, düşüncələri "palatka" təfəkküründən xilas edib, 200 ildir məğlub kimi yaşayan xalqa qalib kimi düşünməyi öyrətdi. Bu Zəfərə qədər cənab İlham Əliyev həm tariximizin, həm də regionun ən güclü ordusunu və ən nəhəng müdafiə sənayesini qurdu, çoxəsrlik dövlətçilik ənənəsinin əhəmiyyətini dərk edən vətənpərvər gənclik yetişdirdi. Prezident İlham Əliyev bütün dünya ilə, xüsusən yanlış gözləntilərdə olan bəzi qlobal dairələrlə ideoloji savaşa girib, bu savaşdan da zəfərlə çıxaraq sübut etdi ki, Heydər Əliyev kursunun davam etdiyi bir şəraitdə Azərbaycan xalqı torpaqlarının zəbt olunması ilə barışa bilməz və bu siyasi xətti illərlə davam etmiş işğalın Azərbaycan gəncliyinə Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru unutdurmasına imkan verməz. Məhz bu qətiyyətli mövqeni rəhbər tutmaqla 200 ildir zəbt edilmiş təfəkkürləri, 30 ildir işğalda qalan Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru azad etməklə ölkəmizin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etməklə cənab İlham Əliyev Müzəffər Ali Baş Komandan kimi Azərbaycan tarixinin heç bir dövründə heç bir liderə müyəssər olmayan bir zirvəyə ucaldı. Zəfərdən cəmi 8 gün sonra özünün ən sadiq silahdaşı Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva ilə işğaldan azad olunmuş bölgələrə səfər edən cənab İlham Əliyev tariximizin ən irihəcmli quruculuq-bərpa prosesinə start verdi.

Möhtərəm Prezidentin enerji siyasətini Heydər Əliyevin neft strategiyası üzərində inşa edərək yeni mərhələyə ucaltmasının məntiqi nəticəsi olaraq Azərbaycan nefti bəzi ölkələrdə olduğu kimi, lənət yox, inkişaf etmək və dünyada təsirli güc kimi tanınmağımız üçün, sözün əsl mənasında, milli sərvətə çevrildi. Eyni zamanda strateji əhəmiyyətinə görə tarixboyu maraqların toqquşma nöqtəsi olan və faydasından çox zərərini gördüyümüz coğrafiyanı ilk dəfə məhz cənab İlham Əliyev milli kapitala çevirdi və elə geosiyasi konfiqurasiya formalaşdırdı ki, nə qədər Heydər Əliyev siyasi kursunun davamlılığı təmin ediləcək, coğrafiyamız da bizim üçün dividend gətirməkdə davam edəcək.

Ümumiyyətlə, etiraf etməliyik ki, müasir Azərbaycan reallığında Azərbaycan nə ərazi ölçüsü, nə əhali sayına görə xüsusi göstəricilərə malikdir, əksinə, kiçik ölkə sayılır. Lakin məhz cənab İlham Əliyevin vizyonu sayəsində danılmaz faktdır ki, Azərbaycan müasir geosiyasi situasiyada nəinki bölgəmiz, bütövlükdə qlobal mənada hərbi-siyasi güc mərkəzlərindən birinə çevrilib. Təbii ki, qlobal ziddiyyətlərin gücləndiyi bir şəraitdə rəqabətqabiliyyətli güclü dövlətə çevrilmək sadə məsələ deyil. Xüsusən siyasi və iqtisadi transformasiyaların sürətlə davam etdiyi bir şəraitdə. Məlumdur ki, hazırda Azərbaycan özünün ənənəvi enerji öhdəliklərinə sadiq qalmaqla, neft hasilatından tədricən qaz istehsalına strateji keçidi təmin etmək üzrədir və bu, müasir mərhələdə Azərbaycanın enerji siyasətinin şaxələndirilməsində çox vacib addım hesab olunmalıdır. Məhz möhtərəm Prezidentin zamanında uzaqgörənliklə reallaşdırdığı infrastrukturlar, həmçinin onun iradəsi ilə reallaşan layihələr bu gün faktiki olaraq Azərbaycanı Avropa üçün alternativsiz və çox cazibədar enerji təchizatçısına çevirib. Xüsusən Rusiya-Ukrayna münaqişəsi fonunda, qütblərarası ziddiyyətlərin dərinləşdiyi bir zamanda Azərbaycan Prezidentinin zamanında nə qədər uğurlu gedişlər etdiyini və çoxlarının süni əngəllər yaratmasına baxmayaraq, nə qədər strateji düşüncə sahibi olduğunu bir daha ortaya çıxarır. Bu gün faktiki olaraq Azərbaycan Avropanın, xüsusən Avropa İttifaqına üzv olan bir sıra dövlətlərin enerji təhlükəsizliyində tədricən həlledici rol almaqdadır, o cümlədən Azərbaycanın Balkanlarda və Şərqi Avropada artan rolu bu baxımdan Avropa İttifaqının ayrı-ayrı strukturlarının ölkəmizə qeyri-adekvat və ədalətsiz yanaşmaları fonunda Bakının ciddi qələbəsi hesab olunmalıdır.

Əlbəttə, Azərbaycanın uğurları, artan iqtisadi imkanları və bundan dolayı güclənən suverenliyi, müstəqil siyasət yürütməsi regionla bağlı qeyri-adekvat maraqları olan neoimperialist güclər tərəfindən müsbət qarşılana bilməzdi. Xüsusən Vətən müharibəsində Azərbaycanın Zəfəri, habelə antiterror tədbirlərində cənab İlham Əliyevin müstəsna qələbəsi, konstitusiya quruluşumuzun beynəlxalq hüquqla tanınan bütün ərazilərimiz boyu bərqərar olunması regionda qeyri-dost niyyətləri olan gücləri ölkəmizə qarşı səfərbər etdi. Bu prosesdə də ənənəvi destruktiv Qərb strukturları, muzdlu media və korrupsioner siyasətçilər beynəlxalq ictimaiyyət adından ölkəmiz əleyhinə müxtəlif bəhanələrlə siyasi hücumlar təşkil etməyə, bəyanatlar verməyə başladılar. Özünü beynəlxalq ictimaiyyət adlandıraraq dünya birliyi adından çıxış edənlərə münasibətdə möhtərəm Prezidentin mövqeyi kifayət qədər aydın oldu, "200-dən çox ölkə var, 20-30 ölkə özünü necə beynəlxalq ictimaiyyət saya bilər?" Bu qətiyyətli mövqe nəticəsində ötən 3 illik dövrə baxsaq, cənab İlham Əliyevin qərəzli hücumların hamısını neytrallaşdırmağa, hətta kifayət qədər önəmli qlobal oyunçuları geri addım atmağa məcbur etməyə nail olduğunu görərik. Möhtərəm Prezidentin sağlam siyasi gedişləri, beynəlxalq hüquqa və ədalətə arxalanması, ən vacibi hüququn gücü və gücün hüququ arasında balansı qorumaqla atdığı addımlar planetar müstəvidə Azərbaycana hörmət və ehtiramın bərqərar olunmasını təmin etdi.

Bütün bunların nəticəsidir ki, lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin ardınca Azərbaycana qarşı səf tutmuş güclər ölkəmizin beynəlxalq hüququn normalarında əksini tapan prinsiplərlə uyğun, suveren haqlarını bərpa etməsi faktını qəbullanaraq BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) ölkəmizdə keçirilməsinə dəstək verdilər. Beləliklə, cənab İlham Əliyev sübut etdi ki, beynəlxalq ictimaiyyətin Azərbaycana real baxışının göstəricisi hansısa muzdlu təşkilatın, 3-5 korrupsioner deputatın, yaxud çürümüş neoimperialistlərin bəyanatları yox, 200-ə yaxın ölkənin yekdil rəyi ilə dünyanın ən mötəbər tədbirlərindən biri olan COP29-un evsahibliyini Azərbaycana həvalə etməsidir. Bu, cənab İlham Əliyevin də ifadə etdiyi kimi, bizə olan ehtiramın ifadəsidir və bu ehtirama möhtərəm Prezidentin qətiyyəti ilə nail olmuşuq.

Qeyd olunanlar fonunda əminliklə demək mümkündür ki, Prezident İlham Əliyev Ulu Öndər siyasətinə sadiq qalaraq yeni dövr üzrə müəyyənləşən hədəfləri Azərbaycanın real müstəqillik tarixində yeni dövrə keçidi təmin edəcək mükəmməl siyasi mərhələyə çevirə bilib. Üstəlik, cənab İlham Əliyev elə konfiqurasiyaya nail olub ki, hər bir Azərbaycan vətəndaşı özünü bu transformasiyanın bir hissəsi və hərəkətverici qüvvəsi hesab edə bilir. Bu mənada dönüb ötən dövrə baxanda bir şeyə əmin oluruq, miqyası dövlətimizin miqyasından, gördüyü işlər isə real imkanlarımızdan artıq olan cənab İlham Əliyev bu dövlət və bu xalq üçün, sözün əsl mənasında, tarixi şansdır. Millət olaraq şansımız gətirib ki, İlham Əliyev Azərbaycanda doğulub, Azərbaycanda yaşayır və Azərbaycanı idarə edir. Sovet Azərbaycanında Heydər Əliyevdən sonra, müstəqil Azərbaycanda isə Heydər Əliyevə qədər heç bir rəhbərin dövlətçiliyin varisliyini təmin edə, xalqın vahidliyinin təcəssümü ola bilmədiyi bir şəraitdə cənab İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının 8-ci maddəsinə müvafiq olaraq xalqın vahidliyini təcəssüm etdirir və dövlətçiliyin varisliyini şərəflə təmin edir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur başda olmaqla, Azərbaycanın hər bir guşəsi cənnətə çevrilməkdə, illərdir beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən görməzdən gəlinən, daşa dirənən qərbi azərbaycanlıların qayıdış haqlarının təmininə məhz zati-aliləri cənab İlham Əliyevin qətiyyətli mövqeyi ilə real zəmin yaranmaqdadır.

Bəhruz MƏHƏRRƏMOV,
Milli Məclisin deputatı

Prezident İlham Əliyevin siyasəti Azərbaycanı qalib ölkə etdi

Siyasi arenada dövlətin və xalqın gələcəyi ilə bağlı məsuliyyəti öz üzərinə götürməyi, vaxtında və düzgün qərarlar qəbul edərək, onların icrasına dair qətiyyətli addımlar ataraq tarixi bir missiyanı yerinə yetirməyi bacaran şəxsiyyətlər xalqın əsl liderinə və siyasi fenomenə çevrilirlər. 2003-cü ildən ölkədə keçirilmiş seçkilərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş cənab İlham Əliyev Ümummilli Liderimizin siyasi irsini davam etdirərək dövlətimizi strateji hədəflərə doğru uğurla apardı.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dünyanın ən sürətlə inkişaf edən, yeniləşən, müasirləşən, demokratikləşən dövlətinə çevrildi. Prezident İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi yol xəritəsi güclü iqtisadi potensialın formalaşdırılmasını, müasir cəmiyyət quruculuğunu, qarşıya qoyulmuş bütün vəzifələri yerinə yetirmək qüdrətində olan Silahlı Qüvvələrin yaradılmasını, beynəlxalq aləmlə bərabərhüquqlu, qarşılıqlı etimada və əməkdaşlığa əsaslanan əlaqələrin inkişaf etdirilməsini və bütün bunların son hədəfi kimi Azərbaycanın müstəqil siyasətini, ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin bərpasını nəzərdə tuturdu.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılmış Qarabağ Zəfəri xalqımızın qəhrəmanlıq tarixinə əbədi həkk olundu. Otuz ilə yaxın işğal altında qalmış torpaqlarımız 44 gün ərzində azad edildi. Qarabağın tacı, döyünən ürəyi olan Şuşanın azad olunması tariximizə Zəfər Günü kimi yazıldı. İşğalçı Ermənistan kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur oldu. Beləliklə, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 27 il kağız üzərində qalmış qətnamələrini Azərbaycan özü icra etdi. Qələbəni şərtləndirən mühüm amillərdən biri də Azərbaycan Prezidentinin diplomatiya müstəvisində çevik siyasəti oldu. Müharibə dövründə dövlət başçısı xarici mediaya otuzadək müsahibə verdi ki, bu da münaqişə və Qarabağla bağlı həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında mühüm rol oynadı.

Qəhrəman ordumuzun 2023-cü il sentyabrın 19-da Qarabağda başlatdığı lokal xarakterli antiterror tədbirləri hərb tariximizə daha bir parlaq səhifə kimi yazıldı, qarşıya qoyulan hədəflərə 24 saatdan da az müddətdə nail olundu. Bu, eyni zamanda Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyətinin, siyasi iradəsinin, müdrik qərarlarının məntiqi nəticəsi olmaqla, öz lideri ətrafında "dəmir yumruq" kimi birləşmiş xalqımızın gücünü və qələbə əzmini nümayiş etdirdi.

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinin birləşmələrinin, qeyri-qanuni erməni separatçı dəstələrinin silahı yerə qoyması, döyüş mövqelərindən, hərbi postlardan çıxması və tərk-silah olunması, separatçı rejimin özü-özünü buraxması, paralel şəkildə bütün silah-sursat və ağır texnikanın təhvil verilməsi ilə bütün ölkə ərazisində suveren hüquqlarımız tam və qəti şəkildə bərqərar oldu.

Prezident İlham Əliyev xalqa verdiyi vədləri bütünlüklə yerinə yetirib. Azərbaycana Prezident kimi rəhbərlik etdiyi 21 ildə ölkəmizin bütün sahələrdə sürətli inkişafına nail olunub, insanların rifah halı daha da yaxşılaşıb. Azərbaycanın siyasi, iqtisadi imkanları genişlənib, ölkəmizin beynəlxalq arenadakı mövqeləri möhkəmlənib. Prezident İlham Əliyev ölkə iqtisadiyyatında qeyri-neft sektorunun çəkisinin artırılması ilə bağlı davamlı tədbirlər görüb. Nəhəng infrastruktur layihələri həyata keçirilib. Azərbaycanda nəqliyyat sisteminin yenidən qurulması ölkəmizin dünyaya çıxışını təmin edib. Olimpiya idman komplekslərinin inşası gənc nəslin sağlamlığının qorunmasına, yüzlərlə səhiyyə ocağının, müalicə-diaqnostika mərkəzlərinin inşası səhiyyə sisteminin inkişafına, minlərlə məktəb tikilməsi və təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi təhsilin zamanın tələblərinə uyğun qurulmasına mühüm töhfələr verib.

Bu gün regionda reallaşdırılan bütün beynəlxalq, irimiqyaslı layihələr Azərbaycanın iştirakı və milli maraqlarının nəzərə alınması ilə həyata keçirilir. Neft-qaz sahəsində qazandığı uğurları davam etdirən ölkəmiz Trans-Anadolu və Trans-Adriatik qaz kəmərlərinin çəkilməsinə start verdi. Bununla da Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynayan Azərbaycan "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin aparıcı qüvvəsi kimi çıxış etməyə başladı. Xəzərin Azərbaycan sektorunda "Azəri", "Çıraq" və "Günəşli" yataqlarının birgə işlənməsi və neft hasilatının pay bölgüsü haqqında yeni sazişin imzalanması ölkəmizin dünya enerji sənayesində həlledici rolu olduğunu bir daha təsdiqlədi. Dövlət başçısının gərgin və uğurlu fəaliyyəti, ardıcıl səyləri ilə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərindən sonra Bakı-Tbilisi-Ərzurum, TANAP, TAP kimi transmilli qaz arteriyaları yaradıldı. Bununla da dünya enerji xəritəsində yeni mənzərə formalaşdı.

2017-ci ildə Prezident İlham Əliyevin şəxsi səyləri nəticəsində Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı Azəri-Çıraq-Günəşli neft yataqları blokunun işlənilməsində yeni dövr başlandı. "Əsrin müqaviləsi"nin müddəti 2050-ci ilədək uzadıldı. 2020-ci il dekabrın 31-də isə "Cənub qaz dəhlizi"nin son seqmenti olan Trans-Adriatik boru kəmərinin istismara verilməsi ilə Azərbaycan qazının tarixdə ilk dəfə olaraq Avropaya ixracına başlanıldı. Bütün bu irimiqyaslı neft-qaz layihələri ilə yanaşı, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun istismara verilməsi, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin və Ələt Azad İqtisadi Zonasının açılışı ilə Azərbaycan regionun ən böyük ticarət, logistika, "Şimal-Cənub", "Şərq-Qərb" və Orta dəhliz nəqliyyat marşrutlarının mərkəzinə çevrildi. Bu və digər layihələr ölkəmizə həm iqtisadi, həm də siyasi dividendlər qazandırmaqdadır.

Ötən dövr Azərbaycanda bütün sahələrin inkişaf etməsi ölkəmizin bölgədə və dünyada mövqelərinin güclənməsi ilə müşayiət olunub. Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasət Azərbaycanın müttəfiqlərinin və dostlarının sayını artırıb. Bu gün Azərbaycan dünyanı həm də azad edilmiş ərazilərdə sürətli bərpa və yenidənqurma işləri ilə heyrətləndirir. Prezident İlham Əliyev azad edilmiş rayonlara çoxsaylı səfərləri zamanı strateji infrastruktur obyektlərinin açılışını edir, yenilərinin təməlini qoyur, düşmənin darmadağın etdiyi şəhərlərin və kəndlərin bərpası sürətlə davam etdirilir. Azad edilmiş ərazilərdə beynəlxalq hava limanlarının istifadəyə verilməsi həm də Böyük qayıdış proqramının sürətlənməsini təmin edir. Bu ərazilərin əlverişli coğrafi mövqeyi, ekoturizm imkanları, relyefi xarici turistlər üçün olduqca cəlbedicidir.

Bu baxımdan Füzuli, Zəngilan və Laçın beynəlxalq hava limanları Qarabağın turizminə açılan qapı olacaq. Azad olunmuş şəhərlərə və kəndlərə 2026-cı ilə qədər ümumilikdə 140 min insanın köçürülməsi planlaşdırılır. Nəhəng vəsait və qüvvə tələb edən bu işləri Azərbaycan kənardan bir manat belə almadan özü görür. Bu həm də ölkəmizin ildən-ilə artan iqtisadi gücünün göstəricisidir.

Kamran BAYRAMOV,
Milli Məclisin deputatı

Qurucu lider

Liderliyin əsas meyarı tarixən Vətəninə təmənnasız xidmət, xalqını bütün varlığı ilə sevmək kimi üstün dəyərlər sayılıb. Xalqına xoş güzəran bəxş edən, ölkəsini ədalətlə idarə edən rəhbərə xalqın arzusunun tarixi insanlığın özü qədər qədimdir.

Təəssüf ki, bu bəşəri istək zaman-zaman ictimai ideya olaraq qalıb və yalnız xalq yaradıcılığında, ədəbi əsərlərdə xəyalən gerçəkləşib. Sivil inkişafın demokratiya və insan haqları dövrünə daxil olduğu son iki əsrdə isə barmaqla sayılacaq qədər xalq onun istəklərini həyata keçirən liderə malik olub. Müasir Azərbaycan bu sırada yer alan və şansı gətirmiş ölkələrdən biridir. Dünya siyasətinin nəhənglərindən sayılan Ulu Öndər Heydər Əliyev məktəbinin yetkin, müdrik yetirməsi, onun ideya və əməllərinin layiqli davamçısı İlham Əliyev məhz belə fenomen lider olmağı bacardı.

Son iki onillikdə dünyada üstün nüfuz qazanan, öz xalqı ilə yanaşı, başqa xalqların da tarixi taleyində təsirli rol oynayan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev zəmanənin parlaq lideri kimi şöhrətləndi. Azərbaycanın dövlət başçısının son 30 ilin ən mürəkkəb beynəlxalq münaqişəsi olan Qarabağ probleminin düyününü açması, qlobal hərəkatların önündə getməsi, dünyanın ikinci ən böyük birliyi olan Qoşulmama Hərəkatına uğurla rəhbərlik etməsi, bu yöndə ciddi nəticələr əldə etməsi çağdaş liderliyin parlaq təcəssümüdür.

Hazırda xalqımızın müzəffər oğlu İlham Əliyev dünya liderləri tarixində heç kəslə müqayisə olunmayacaq üstün mövqedədir. Çünki prezident kimi İlham Əliyev xalqın, dövlətin maraqlarını qorumağı fəaliyyətinin prioriteti seçib. O, siyasi karyerası boyunca milli və bəşəri maraqları üzvi surətdə uzlaşdırmağın çağdaş örnəyini yaradıb. Azərbaycan lideri ölkəmizin iqtisadi, siyasi qüdrətini təmin edərək, respublikamızı inkişaf və sabitlik adasına çevirib, insan kapitalına xüsusi üstünlük verərək gələcək həyatımızın təminatçısı olub.

Davamlı iqtisadi islahatların uğurları zəminində sosial siyasətin ciddi nəticələr verməsinə nail olmuş Prezident İlham Əliyev dünyada həm də qurucu lider, xalqın rifah halını yüksəltmiş dövlət rəhbəri kimi seçilib, şöhrətlənib.

Məhz xalqa ləyaqətlə xidmət etməklə nümunə sərgiləyən Prezident İlham Əliyev qlobal arenada azsaylı liderlərdəndir ki, xalq tərəfindən sevilir, daha geniş dəstək və etimad qazanır. Onun beynəlxalq tribunalarda səsləndirdiyi humanist mövqe, mütərəqqi ideyalar, qlobal hədəfli çağırışlar dünyanı heyran qoyur və məmnun edir.

Qarabağ zəfərinin xronikası və mahiyyəti bir daha göstərir ki, biz bu inanılmaz qələbəni məhz Prezident İlham Əliyevin siyasi liderlik gücü və hərbi qüdrəti ilə qazanmışıq. Təkcə erməni cəmiyyəti deyil, dünyanın beyin mərkəzləri də bu danılmaz həqiqəti təsdiq edirlər. Bəli, biz İlham Əliyevin böyüklüyü ilə 4 ildir ki, Qarabağdayıq. Bu ümumxalq xoşbəxtliyinə nail olmuşuq, onilliklər ərzində itirdiklərimizi 4 ildə qürurla, qəhrəmanlıqla qazanmışıq.

Qalib liderlər heç bir işi yarımçıq görmürlər. Müdrik və qətiyyətli dövlət başçısı İlham Əliyev də hər bir uğurunu davamlı prosesə çevirməyi bacarır. Qarabağın, Şuşanın işğaldan azad olunmasından sonra bir qarış torpağı belə azad etmək gücündə və imkanında olmayanların "mübarizə yarımçıq qaldı" bəyanatları, yaxud rus sülhməramlılarının gəlişinə, guya, "vətənpərvərlər"sayağı göz yaşı axıdanlar və bunu müstəqilliyimiz üçün təhdid sayanlar bu dəfə də rüsvaycasına yanıldılar! Təxminən 24 saat ərzində Azərbaycan beynəlxalq hüququn tanıdığı ərazisinin bütövlüyünü öz qüdrəti ilə tam təmin etdi. Rəşadətli ordumuzun Müzəffər Komandanı Xankəndidə də qələbə nitqi söylədi, bu böyük tarixi zəfərimizin sevincini xalqı ilə yaşadı! Bunun ardınca Azərbaycan liderinin prinsipial mövqeyi ilə rus sülhməramlıları Qarabağı tərk etdilər.

Bu, Prezident İlham Əliyevin liderliyinin həm diplomatik, həm də hərbi baxımdan növbəti təsdiqi oldu. Azərbaycan lideri bir daha sübut etdi ki, o, dövlət və millət maraqları baxımından qeyri-mümkün görünəni reallığa çevirmək gücündədir.

Azərbaycan liderinin gücü xalqın dəstəyində, onun arzularını gerçəkləşdirməyin yaratdığı ümumxalq məmnunluğundadır. Prezident İlham Əliyev dəfələrlə dünyaya barış mesajını verən Ali Baş Komandan kimi 24 saatlıq əməliyyatda da heç bir mülki şəxsin zərər görməməsi ilə beynəlxalq arenaya humanizm dərsi keçdi. Bu məqam İlham Əliyevin tək xalqımız üçün deyil, həm də bəşəriyyət üçün barış örnəyidir.

Belə lider öz adını tarixə xalqın sevgi və ehtiramını qazanmış rəhbər kimi yazır. Bu haqqın gücü, ədalətin təntənəsidir. Müxtəlif xalqların "Niyə, Prezident İlham Əliyev bu qədər çox sevilir?" sualının çox sadə cavabı bax, budur. Xalq onun arzularını həqiqətə çevirən liderini sevir. İstər ağır, çətin, istərsə də ən xoş günündə xalq yanında Prezident İlham Əliyevi görüb.

Fikir dahilərindən biri qeyd edir ki, Vətənə vurulan yaranı yurdsevər vətəndaş ürəyinin dərinliklərində hiss edir. Bu ağrını, bu yaranı 30 il ürəyimizdə daşıdıq, yaşadıq, sabaha ümidlə baxdıq. Amma içimizi anlayan, ürəyimizin adamı olan, xalqımızın əziz övladı məlhəm olaraq bütün ağrılarımıza, acılarımıza son verdi, bizə milli xoşbəxtlik bəxş etdi.

Bununla da Prezident İlham Əliyev dünya üçün belə bir lider örnəyi, xalqımız üçün sonsuz qürur yaşadan bəşəri siyasi xadim nümunəsi oldu.

Rəşad MAHMUDOV,
Milli Məclisin deputatı

İlham Əliyev Azərbaycanı qlobal miqyasda söz sahibinə çevirib

Azərbaycanın inkişafında, gələcəyə əmin addımlarla irəliləməsində lider fenomeni müstəsna rol oynayır. Bu baxımdan əminliklə deyə bilərik ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasəti uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi 2003-cü ildən bu vaxtadək olan müddət Azərbaycan tarixinə hərtərəfli və sürətli inkişaf dövrü kimi daxil olub. 15 oktyabr 2003-cü ildə ölkəmizdə keçirilən prezident seçkilərində seçicilərin 76 faizdən çox səsini toplayaraq inamlı qələbə qazanan cənab İlham Əliyev ötən 21 il ərzində Azərbaycanın qazandığı uğurların müəllifidir. Həmin seçkilərdə xalq öz səsini Heydər Əliyev siyasətinin davam etdirilməsinə və ölkədə sabitliyin qorunmasına verdi.

Azərbaycan xalqı İlham Əliyevi prezident seçməklə öncə Heydər Əliyevin siyasi kursuna səs verdi. Bu siyasi kursa sadiqliyini nümayiş etdirən xalqımız Ümummilli Liderə sevgisini və inamını bir daha sübut etdi. Azərbaycan xalqı sülhün, əmin-amanlığın, tərəqqinin, inkişafın, quruculuğun və sabitliyin tərəfində olduğunu nümayiş etdirdi, ölkədə bu siyasətə alternativin olmadığını göstərdi.

Ulu Öndərin əsasını qoyduğu daxili və xarici siyasət kursunun uğurla davam etdirilməsi sayəsində Azərbaycan bugünkü yüksəlişə və inkişafa nail olub. Gənc dövlətin əsaslarının möhkəmliyi, həyata keçirilən strategiyanın səmərəliliyi məhz Prezident İlham Əliyevin liderlik keyfiyyətləri, zəkası, siyasi iradəsi və uzaqgörənliyi sayəsində reallaşıb. Onun şəxsiyyəti modern cəmiyyətdə lider obrazının ən mühüm cəhətlərini özündə birləşdirir.

Prezident İlham Əliyev öz fəaliyyəti ilə Heydər Əliyev ideyalarının layiqli davamçısı olduğunu göstərməklə yanaşı, dəyişən qlobal və regional reallıqlar şəraitində ölkənin stabil milli maraqlarını qoruya bilmək bacarığı ilə güclü siyasi Lider olduğunu təsdiqləyib. Məlumdur ki, müstəqil siyasət əsas etibarilə ölkəyə rəhbərlik edən liderin şəxsi keyfiyyətlərindən və effektiv idarəetməsindən, bütövlükdə, onun istinad etdiyi rasional davranış modelindən asılıdır. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, ləyaqətli siyasət, kifayət qədər cəsarət və ölkənin gələcəyi üçün aydın strategiya mövcud olduğu halda müstəqil siyasət yeritmək mümkündür. Azərbaycan bu gün də müstəqil siyasət aparır. Bu siyasət ilk növbədə Azərbaycan xalqının iradəsinə əsaslanır. Bu gün Azərbaycanda xalq-iqtidar birliyi islahatların, daxili və xarici siyasət kursunun səmərəliliyini təmin edən əhəmiyyətli strateji faktor kimi çıxış edir. Eyni zamanda mütəmadi surətdə həyata keçirilən islahatlar mövcud inkişafı sürətləndirməklə yanaşı, yeni inkişaf perspektivlərinin müəyyənləşdirilməsini şərtləndirir.

2018-ci ildən etibarən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə genişmiqyaslı islahatlar daha böyük vüsət aldı. İslahatlar siyasi sferanı da əhatə edir. Bu istiqamətdə uğurlu işlərin nəticəsidir ki, Prezident İlham Əliyev ölkədə yeni siyasi konfiqurasiyanın formalaşdığını bəyan edib. Müxtəlif siyasi partiyalar Milli Məclisdə, həmçinin parlamentin rəhbərliyində təmsil olunurlar. Ölkədə aparılan bu milli vəhdət həm müxalifət-iqtidar münasibətlərində, həm də müxalifət partiyalarının öz aralarında konstruktiv münasibətlərinin yaradılmasına imkan verib.

Azərbaycanda siyasi münasibətlərin inkişafı, siyasi partiyalar arasında sağlam dialoq mühiti yüksək səviyyədədir. Ölkədə fəaliyyət göstərən siyasi partiyalar ümummilli məsələlərdə vahid mövqedən çıxış edirlər. Biz bunu 44 günlük Vətən müharibəsində də gördük. Belə ki, partiyalar birgə bəyanat imzalayaraq Ali Baş Komandana və Azərbaycan Ordusuna dəstək nümayiş etdirdilər. Müharibənin davam etdiyi günlərdə və ondan sonra da bu tipli birgə bəyanatların şahidi olduq.

Ölkəmizdə siyasi münasibətlərin inkişafından söz düşərkən burada hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının rolu xüsusi vurğulanmalıdır. YAP fəaliyyət göstərdiyi dövr ərzində hər zaman ölkədə siyasi qüvvələrin sağlam əlaqələrinin qurulması, ümummilli məsələlərdə vahid mövqedən çıxış edilməsinin təşəbbüskarı olub. Bütövlükdə, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qurucusu olduğu Yeni Azərbaycan Partiyası ötən 32 ildə böyük inkişaf yolu keçib. YAP ölkəmizdə çox ağır və mürəkkəb siyasi proseslər zamanı tarixi zərurətdən yaranmış bir partiya olaraq qısa zamanda xalq arasında böyük nüfuz qazanıb, çünki hər zaman öz fəaliyyətində ümummilli maraqları öndə tutub. Görülmüş işlər və aparılan islahatlar sayəsində Yeni Azərbaycan Partiyası regionun ən güclü və nüfuzlu siyasi təsisatına çevrilib.

Azərbaycanın daxili və xarici siyasəti müstəqillik və suverenlik prinsiplərinə əsaslanır. Respublikamız xarici siyasi əlaqələrini, siyasi, iqtisadi, hərbi, humanitar və digər sahələrdə müttəfiqlərini, əməkdaşlıq etdiyi ölkə və beynəlxalq təşkilatları özü seçir. Azərbaycan öz təbii sərvətlərinin sahibi kimi enerji sahəsində əməkdaşlıq əlaqələrini dövlət maraqları və qarşılıqlı faydalılıq prinsipləri əsasında reallaşdırır. Eyni zamanda ölkəmizin iqtisadi gücü elə bir səviyyəyə çatıb ki, dünya bazarlarında baş verən kəskin dəyişikliklərin, böhranların ona təsir gücü ən aşağı həddədir. Cənubi Qafqaz iqtisadiyyatının təxminən 80 faizini təşkil edən Azərbaycan iqtisadiyyatı gücünə görə regionda liderdir. Ölkədə həmçinin əhalinin gəlirlərinin stabil artımı həyata keçirilib, sosial-siyasi sabitlik təmin olunub. Prezident İlham Əliyevin daxili siyasət kursunun mühüm istiqamətlərindən birini də sosial siyasət təşkil edir. Ümumiyyətlə, dövlətimizin başçısının sosial dövlət fəlsəfəsinin əsasında hər bir vətəndaşın layiqli həyat şəraitinin təmin edilməsi prinsipi dayanır. Azərbaycanda sürətli inkişaf təbii olaraq dövlət quruculuğunun bütün sahələrinə, o cümlədən sosial sferaya ciddi sirayət edib və bir çox sosial proqram və layihədə real əksini tapıb. Təsadüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyev dəfələrlə bəyan edib ki, sosial siyasət Azərbaycanın dövlət siyasətinin ayrılmaz hissəsidir: "Bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır". Azərbaycan xalqı əmindir ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz bundan sonra da böyük nailiyyətlərə imza atacaq. 2003-cü ilin oktyabrında Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqımıza xitabən "Mən İlham Əliyevə özüm qədər inanıram. Mənim axıra çatdıra bilmədiyim işləri sizin dəstəyinizlə İlham Əliyev həyata keçirəcək" fikirlərinə Azərbaycan vətəndaşları sadiq qalaraq son 21 ildə dövlət başçısının siyasətini birmənalı olaraq dəstəkləyib. Bu mənada 2024-cü il fevralın 7-də keçirilmiş növbədənkənar prezident seçkiləri Zəfər seçkisi idi. İlk dəfə olaraq müstəqil həyatımızda seçkilər ərazilərimizin hər bir yerində keçirildi. Cənab İlham Əliyev seçicilərin 92,12 faiz səsini qazanaraq yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi.

Prezident İlham Əliyevin gənclərin potensialının gerçəkləşməsinə, onların vətənpərvər, savadlı kadr kimi yetişməsinə, gənc ailələrin sosial təminatına yönələn tədbirləri dövlətin uzaqgörən siyasətinin göstəricisi kimi qiymətləndirilməlidir. Məhz dövlətin gənclərə dəstək və diqqət göstərməsinin nəticəsində Azərbaycan gəncliyində özünə, öz gücünə, istedadına inam hissi artıb. Bu gün Azərbaycan qlobal əhəmiyyətli təşəbbüslərin müəllifidir. Həyata keçirilən praqmatik xarici siyasət ölkəmizə beynəlxalq münasibətlər sistemində etibarlı strateji tərəfdaş imici qazandırıb. Regional təşəbbüslər Azərbaycanın möhkəmlənməsinə, bölgədəki əməkdaşlığın dərinləşməsinə xidmət edir. Azərbaycan Prezidentinin yürütdüyü uğurlu xarici siyasət nəticəsində ölkəmiz 2012-ci ildə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçilib. Həmçinin 120 dövlətin təmsil olunduğu Qoşulmama Hərəkatına 2019-2023-cü illərdə sədrlik etməsi müasir Azərbaycanın beynəlxalq miqyasda nüfuzunu və qüdrətini göstərir. Dünyada sülhü və konstruktiv əməkdaşlığı tərənnüm edən Prezident İlham Əliyevin beynəlxalq təşəbbüsləri mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Eyni zamanda Azərbaycan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) ən aktiv və nüfuzlu üzvlərindən biridir. Azərbaycan son illərdə İƏT-in bir neçə konfransına evsahibliyi edib. ICESCO tərəfindən 5 minillik qədim tarixə malik Naxçıvan şəhəri 2018-ci il üçün, Şuşa şəhəri isə 2024-cü il üçün "İslam mədəniyyətinin paytaxtı" seçilib. Azərbaycanın qlobal mədəniyyətlərarası dialoqun ünvanlarından birinə çevrilməsi ölkəmizin beynəlxalq statusunun və beynəlxalq tərəfdaşlarının sayının artmasına səbəb olub.

Türk dövlətləri ilə münasibətlərin möhkəmləndirilməsi də Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas prioritetlərindən biridir. 2009-cu ildə Naxçıvan Zirvə görüşündən ötən müddət ərzində əməkdaşlıq əlaqələri müxtəlif sahələrdə təsisatlanıb. Bu gün Türk Dövlətləri Təşkilatı beynəlxalq səviyyədə böyük siyasi çəkiyə və nüfuza malikdir.

Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycan bir ildən az müddət əvvəl beynəlxalq ictimaiyyətin yekdil dəstəyi ilə COP29-a evsahibliyi etməkdən şərəf duydu. Müddətin qısa olmasına baxmayaraq, Azərbaycan COP-un rahat və yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün bütün lazımi hazırlıqları həyata keçirməyə nail oldu. COP29-a 80 dövlət və hökumət başçısı, qeydiyyatdan keçmiş 76 mindən çox iştirakçı qatıldı. Karbon bazarına dair çoxdan gözlənilən 6-cı maddənin tam işlək vəziyyətə gətirilməsinə nail olundu. Azərbaycanın COP29 sədrliyi inkişaf etməkdə olan ölkələrə hər il 1,3 trilyon ABŞ dolları həcmində iqlim maliyyəsini təmin etmək üçün yeni öhdəlik olan Bakı Maliyyə Məqsədi (Baku Finance Goal) razılaşmasını elan etdi. BMT-nin İqlim Sammiti üçün COP29 sədrliyinin əsas prioriteti üzrə əldə olunan uğur əvvəlki 100 milyard ABŞ dolları həcmində iqlim maliyyəsi hədəfindən əhəmiyyətli dərəcədə artım deməkdir və qlobal investisiyaların yeni dalğasına təkan verəcək. Bakı Maliyyə Məqsədi inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün 2035-ci ilə qədər hər il ən azı 300 milyard dollar vəsaitin səfərbər olunmasına liderlik etmək üçün inkişaf etmiş ölkələrin əsas hədəfini özündə ehtiva edir.

Bu günlərdə Azərbaycanın İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına (D-8) üzv qəbul edilməsi isə növbəti tarixi uğur hesab edilir. 2024-cü il 19 dekabr tarixdə Qahirədə İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (D-8) Zirvə toplantısı zamanı təşkilata üzv qəbul edilməsində Azərbaycanın namizədliyinə Türkiyə, Pakistan, Misir, İran, İndoneziya, Malayziya, Nigeriya və Banqladeş tərəfindən dəstək göstərilməsi bu ölkələr ilə səmimi dostluğumuzun və əməkdaşlığımızın göstəricisidir.

Azərbaycan dövləti postpandemiya və postkonflikt dövründə keyfiyyətcə yeni olan və 2022-2030-cu illəri əhatə edən strateji inkişaf mərhələsinə daxil olub. Ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin artması vətəndaşların sosial rifahının yüksəldilməsinə yönəlmiş layihələrin həyata keçirilməsinə zəmin yaradıb. Azərbaycanda sürətli inkişaf təbii olaraq dövlət quruculuğunun bütün sahələrinə, o cümlədən sosial sahəyə ciddi sirayət edib və bir çox sosial proqram və layihədə real əksini tapıb. Ölkəmizin enerji siyasəti bu xüsusda mühüm önəm kəsb edir. Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) neft boru kəməri dünya dövlətləri ilə Azərbaycanın yeni münasibətlərinin qurulmasına təkan verib, ölkəmizin xarici siyasətinin güclənməsinə və inkişaf etməsinə zəmin yaradıb. Azərbaycanın iqtisadi siyasətinin ən böyük uğurlarından sayılan BTC ölkəmizin Avrasiya regionunda mövqeyini xeyli gücləndirib, dövlətimizi Cənubi Qafqazın liderinə çevirib.

Bölgələrin inkişafında Prezident İlham Əliyev tərəfindən təsdiq edilmiş regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı dövlət proqramlarının icrası böyük əhəmiyyət kəsb edir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı ölkəmizdə yeniləşmə, davamlı inkişaf, sosial-iqtisadi tarazlıq, modern islahatlar və digər sistemli hədəflərin reallaşmasında mühüm rola malikdir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair həyata keçirilən dövlət proqramları sayəsində bölgələrdə inkişaf prosesləri sürətləndi, kənd təsərrüfatının müxtəlif sahələri ilə bağlı konkret proqramlar icra olundu. İşsizliyin və yoxsulluğun səviyyəsi aşağı düşdü. Ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün güclü zəmin formalaşdı. Eyni zamanda Prezident İlham Əliyevin 2021-ci il 7 iyul tarixli fərmanı ilə iqtisadi rayonların yeni bölgüsü təsdiqləndi. Yeni bölgüyə əsasən, iqtisadi rayonların sayı 10-dan 14-ə çatdırıldı. Bu bölgü Qarabağ bölgəsinin sürətli inkişafına xidmət edir. Bunun üçün Qarabağ iqtisadi rayonu yaradıldı.

Sözsüz ki, müasir Azərbaycan tarixinin ən böyük qələbəsi ilə nəticələnən 44 günlük Vətən müharibəsi uzun müddət həyata keçirilən siyasətin bütün parametrlərinin hərbi, siyasi, diplomatik müstəvidə təsdiqi idi. Məhz Zəfəri reallığa çevirmiş effektiv ordu quruculuğunun nəticəsində Azərbaycan özünün ərazi bütövlüyü və suverenliyini tam təmin etməyə nail oldu. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müstəsna xidmətləri sayəsində formalaşan və inkişaf edən Azərbaycan Silahlı Qüvvələri bu gün Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında öz xalqına qələbəni bəxş etmiş müzəffər orduya çevrilib. 2003-cü ildən etibarən ordu quruculuğu məsələləri dövlət siyasətinin prioriteti kimi müəyyən olunub. Planlı və ardıcıl şəkildə görülmüş işlər Azərbaycan Ordusunu dünyanın ən güclü 50 ordusu sırasına yüksəldib. Ötən dövrdə Silahlı Qüvvələrin maddi-texniki təchizatının yenilənməsinə, müasir infrastrukturun yaradılmasına, hərbi qulluqçuların sosial müdafiəsi, mənzil təminatının yaxşılaşdırılmasına, həmçinin müdafiə sənayesinin inkişaf etdirilməsinə Prezident İlham Əliyev tərəfindən xüsusi diqqət ayrılıb. Azərbaycanda son illərdə formalaşan və dinamik inkişaf edən hərbi sənaye hesabına müxtəlif növ hərbi texnika, zirehli maşınlar, pilotsuz uçuş aparatları, atıcı silahlar istehsal olunur. Azərbaycanda hərbi sənaye kompleksinin yaradılması ölkənin hərbi qüdrətini artırdı. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında 2020-ci ilin 27 sentyabrında başlayan və 44 gün davam edən Vətən müharibəsində düşmən üzərində qələbə çalaraq tarixi nailiyyətə imza atdı. Müharibənin nəticəsində 300-dən çox şəhər və kənd döyüş meydanında işğaldan azad edildi. Noyabrın 9-dan 10-na keçən gecə Ermənistanı məcbur etdi ki, kapitulyasiya aktına imza atsın. Bunun nəticəsində yüzlərlə şəhər və kənd bir güllə atılmadan, bir şəhid verilmədən geri qaytarıldı. Ölkənin 30 ilə yaxın pozulmuş ərazi bütövlüyünün bərpası və xalqımızın mədəniyyət beşiyi hesab olunan Şuşanın azad olunması Prezident İlham Əliyevin Zəfər zirvəsidir. 2020-ci ilin 27 sentyabrında başlanan Vətən müharibəsi Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, xalqın birliyi və Ordumuzun gücü nəticəsində Zəfərlə sona çatdı. Prezident İlham Əliyev müharibə dövründə dünyanın ən böyük media qurumlarına 30-dan çox müsahibə verdi, münaqişə ilə bağlı əsl həqiqətləri beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırdı. İnformasiya savaşının əsas konturlarını təşkil edən bu müsahibələr milli mətbuatımızın fəaliyyətinə istiqamət verdi. Müzəffər Ali Baş Komandanın müharibə ilə bağlı müsahibələri XXI əsr üçün yeni üslub, yeni model nitq strategiyası hesab edilə bilər.

Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycan-Ermənistan sərhədində Laçın rayonu ərazisində Həkəri çayının üzərində 23 aprel 2023-cü il tarixdə "Laçın" sərhəd-buraxılış məntəqəsinin qurulması növbəti uğur idi. Azərbaycan konstitusiya quruluşunun bərpa edilməsi məqsədilə 19 sentyabr 2023-cü ildə lokal xarakterli antiterror tədbirləri həyata keçirdi. Beləliklə, 15 oktyabr 2023-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev Xankəndi şəhərinin mərkəzi meydanında Azərbaycan bayrağını qaldırdı. Bu həmin tarixdən 20 il öncə Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan xalqının və dövlətinin milli maraqlarını müdafiə edəcək və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü qoruyacaq sözünün yerinə yetirilməsinin bariz nümunəsi idi. Müzəffər Ali Baş Komandanın təşəbbüsü əsasında Vətən müharibəsində qələbə münasibətilə "Zəfər" və "Qarabağ" ordenləri, həmçinin 15 yeni medal təsis olunub. Bu qəhrəman əsgər və zabitlərimizin qəhrəmanlığına verilən ən yüksək qiymət hesab olunur.

Ərazilərimizin azad edilməsindən sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda geniş bərpa-quruculuq işləri icra edilir. Böyük qayıdışa dair dövlət proqramı qəbul edilib. Dövlət proqramında işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılmış bərpa-quruculuq işləri və mövcud vəziyyət, nail olunması hədəflənən məqsədlər və onlara uyğun hədəf göstəriciləri, dövlət proqramının prioritet istiqamətləri, əhalinin doğma torpaqlarına geri qayıdışı məsələləri, gözlənilən nəticələr, ehtimal edilən risklərin idarə olunması, müvafiq vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün maliyyələşmə mənbələri və həyata keçiriləcək tədbirlər öz əksini tapıb. Böyük qayıdış strategiyası yeni infrastrukturun yaradılması ilə yanaşı, işğaldan azad olunmuş ərazilərin ümumən regionun yeni inkişaf modelinə çevrilməsindən ibarətdir. 2020-ci ildən başlayaraq 2025-ci il də daxil olmaqla dövlət büdcəsindən bərpa-quruculuq işlərinə toplam 22 milyard manata yaxın vəsait ayrılıb. O cümlədən 2025-ci il dövlət büdcəsindən bu məqsədlə 4 milyard manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulub. Qısa zamanda bölgədə üç hava limanının inşa olunması, 100 kilometrlərlə dəmir yolunun çəkilməsi regionun logistik simasını tamamilə dəyişdirir.

Prezident İlham Əliyev sevincli günləri həmişə xalqı ilə bölüşüb. Ad günlərində Prezident İlham Əliyev adətən sosial obyektlərin açılışında iştirak edir, məcburi köçkünlərlə və şəhid ailələri ilə görüşür. Bu cür əlamətdar günlərində Prezident şəhid ailələri üçün inşa edilmiş yeni evlərin təqdimatında, habelə yeni salınmış köçkün qəsəbələrində insanlarla görüşüb. 50 illiyini məcburi köçkünlərlə bərabər Ağcabədidə qeyd edən Prezident 60 illiyini də Qarabağda - Şuşada keçirib. 2022-ci il 24 dekabr tarixdə cənab Prezident Qərbi Azərbaycan İcmasının inzibati binasında yaradılan şəraitlə tanış olub və Qərbi Azərbaycandan olan bir qrup ziyalı ilə görüşüb. 2023-cu ildə isə ad günündə Prezident İlham Əliyev Ağdama səfər edərək, bir sıra infrastruktur obyektlərinin açılışında iştirak edib və təməlini qoyub. Təbii ki, tarixi qələbə bütün regiona sülh və davamlı inkişaf imkanı qazandırıb. Bu gün Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin gələcəyə xidmət edən strategiyası sayəsində regionun beynəlxalq statusu dəyişib və ölkələrin inkişafı üçün yeni imkanlar açılıb. Münaqişənin həlli regionun təhlükəsizliyi və kommersiya cəlbediciliyi baxımından strateji əhəmiyyətə malikdir. Qələbə nəticəsində işğaldan azad edilmiş ərazilərin ölkənin ümumi iqtisadiyyatına reinteqrasiyası, yeni beynəlxalq və regional nəqliyyat-logistika dəhlizlərinin imkanlarından faydalanmaq Azərbaycanın inkişafına böyük təkan verəcək. Ölkəmiz qalib Sərkərdə, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qarşıdakı dövrdə daha böyük uğurlara və hədəflərə nail olacaq.

Sevinc HÜSEYNOVA,
Milli Məclisin deputatı,
YAP Təftiş komissiyasının sədri

Azərbaycanı zirvələrə qaldıran Lider

Müstəqil Azərbaycanın qurucusu Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dövlətçilik tariximizdə ən böyük xidmətlərindən biri də özündən sonra ölkənin müqəddəratını və dayanıqlı inkişafını təmin edə biləcək şəxsiyyəti yetişdirməsi idi. Ulu Öndərin Azərbaycan üçün verdiyi ən dəyərli sərvəti bünövrəsini qoyduğu, alternativi olmayan unikal dövlət irsini siyasi varisi cənab İlham Əliyevə əmanət etməsidir. Məhz bu uzaqgörən və müdrik seçim 21 ildir ki, Azərbaycanı hər gün, hər saat irəliyə aparır, qarşıya qoyulan saysız hədəflərin hər birinin uğurla tamamlanmasını bərqərar edir.

Prezident İlham Əliyev ali dövlət kürsüsünə seçilməmişdən əvvəlki illərdə Heydər Əliyevlə çiyin-çiyinə çalışaraq Azərbaycanın rifahı və tərəqqisi üçün əvəzolunmaz töhfələr verib. Gənc yaşlarından xüsusi zəkası və siyasi fəhmi ilə dövlət idarəetməsinin incəliklərini əxz etməklə Azərbaycanın bugünkü uğurlarına parlaq cığır açıb. Əslində, bu qabiliyyət və istedad hər kəsə nəsib olmur. Bu, siyasi genetika daşıyıcısı kimi İlham Əliyevin Ulu Öndər məktəbinin sirlərini dərindən mənimsəmək, ən kiçik ştrixlərini belə siyasi yaddaşına hopdura bilmək idrakının inikasıdır.

Sabitliyin yeni bərqərar olduğu, bazar iqtisadiyyatına keçidin təməllərinin yeni atıldığı və ölkənin inkişafı üçün qarşıda çoxsaylı vəzifələrin dayandığı məsuliyyətli bir dönəmdə Azərbaycanın mütərəqqi kadrlarından biri kimi İlham Əliyevə kəskin ehtiyac yaranmışdı. Onun coşub-qaynayan quruculuq enerjisindən istifadə etməmək, dövlət aparatında müasirlik gətirə biləcək xidmətlərinin qarşısını kəsmək tarixin ədalətsizliyi olardı. Məhz bu hüdudsuz istedad və tükənməz çalışqanlığı Heydər Əliyevin diqqətindən yayına bilməzdi və ona etimad göstərilməsi qarşısıalınmaz zərurətə çevrilmişdi. Bu barədə cənab Prezidentin fikirlərinə diqqət edək: *"1994-cü ildə respublikada mənə yüksək bir vəzifə həvalə edildi. Mən Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin (ARDNŞ) birinci vitse-prezidenti oldum. Hər şey gözlənilmədən baş verdi. Atam məni çağırıb dedi ki, bu işlə məşğul olmaq lazımdır, bu, ölkə üçün çox vacibdir. Heydər Əliyevin sözü mənim üçün həmişə qanun olub. Vacibdirsə, deməli, vacibdir"*.

Dahi və tarixi şəxsiyyətin sözünü və tapşırığını fəaliyyətində qanun və ali meyar kimi kodlaşdıran İlham Əliyev vacib tapşırığı yerinə yetirmək üçün özünə əmin idi. Həmin vəzifəyə qədər Moskva Dövlət Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutundakı şərəfli müəllimlik təcrübəsi, müxtəlif mötəbər siyasi auditoriyalardakı diqqətçəkən siyasi erudisiyası və iti məntiqi, müzakirələrdə fərqli fikir ortaya qoyması və qeyri-adi təşəbbüskarlığı, əldə etdiyi bilik və bacarıqlar, ən əsası isə atasından öyrəndiyi peşəkar dövlət vərdişləri boşuna getməmişdi. Bu baxımdan ona ARDNŞ-də yüksək məsuliyyətli vəzifənin həvalə edilməsi yüksək etimaddan qaynaqlanırdı. Bu təyinat həm də Azərbaycanın həyatı üçün olduqca vacib olan yeni neft strategiyasının hazırlanması və xarici şirkətlərlə beynəlxalq sazişin imzalanması üçün qarşıya qoyulmuş böyük məsuliyyət, vacib missiya idi. Təbii sərvətimiz olan neft həmin illərdə ölkənin iqtisadi inkişafının açarı hesab olunurdu.

Həmin dövrdə xarici neft şirkətlərini Azərbaycana gətirmək və neft müqaviləsinin milli dövlət maraqlarına uyğun imzalanmasını təmin etmək xüsusi bacarıq və qabiliyyət tələb edirdi. Beynəlxalq enerji şirkətləri əvvəlki iqtidarın səriştəsizliyi və qətiyyətsizliyindən istifadə edərək özlərinin maraqlarına uyğun kontrakt layihəsi üzərində manipulyasiya etməyə, ölkəmiz üçün qəbuledilməz şərtlər irəli sürməyə çalışırdılar. İlham Əliyev həmin mənzərəni belə xatırlayır: *"1994-cü ilin iyulunda danışıqların sonuncu mərhələsi üçün Hyustonda olarkən fikirləşirdik ki, burada bir həftə olacağıq, müqavilədə hər hansı üslub xətalarını, kiçik mübahisəli məsələləri yoluna qoyaraq Bakıya qayıdacağıq. Lakin gözləntilərimizin əksinə olaraq danışıqlar zamanı çoxsaylı mübahisəli məsələlər meydana çıxdı və biz Hyustonda 45 gün keçirməli olduq"*.

Xarici şirkətlər özlərinə sərf edən şərtlərin qəbul edilməməsinin ardınca daha ağır arqument ortaya qoymuşdular - Xəzərin hüquqi statusu öz həllini tapmayanadək onlar danışıqlarda iştirak etməyəcəklər. Bu, az qala "Əsrin müqaviləsi"nin fiasko ilə bitəcəyi demək idi. Eyni zamanda Azərbaycanın gələcək inkişafının mühərriki olan neft sıçrayışının qarşısının tamamilə bağlanması sayıla bilərdi. Bu danışıqlar iqtisadi savaş və sanki ölüm-dirim mübarizəsi idi. Azərbaycanı layiqincə təmsil edən İlham Əliyev qarşısına konkret prinsipial məqsəd qoymuşdu: *"Neft sazişi imzalanmayınca Vətənə dönmək yoxdur"*. O, bütün iradəsini bu səmtə yönəltdi, nəhəng enerji şirkətlərinin rəhbərləri qarşısında diplomatik fəndləri və iqtisadi taktikası ilə oyun qaydalarını dəyişdirərək onları şərtlərindən geri çəkilməyə vadar edirdi: *"Biz xarici şirkətlərə deyirdik: siz ayrı-ayrı şirkətlərin maraqlarını müdafiə edirsiniz. Biz isə ölkənin və Azərbaycan xalqının maraqlarını müdafiə edirik. Əgər siz səhvə yol versəniz, bu, sizin şirkətin yalnız bir layihəsində öz əksini tapacaq, əgər biz səhv etsək, bu səhv bütün Azərbaycan xalqının mənafeyinə xələl gətirəcəkdir. Başqa sözlə, biz heç cür heç bir səhvə yol verə bilmərik"*.

Hyuston danışıqlarının səmərə verməməsinə baxmayaraq, Ulu Öndər və cənab İlham Əliyev nikbin idi, onlar ədalətli və Azərbaycanın milli mənafeyinə uyğun sazişin imzalanması yolunda ruhdan düşmədilər. Vaşinqtonda aparılan çətin və gərgin danışıqlar raundunda ARDNŞ-in yeni birinci vitse-prezidenti dünyada ilk dəfə dənizdə neft hasil etmiş Azərbaycanın zəngin enerji ənənələrini və dünya neft sənayesindəki möhtəşəm yerini xatırladaraq Xəzərin statusu barədə şərtlərin bəhanə xarakteri daşıdığını sübut etdi, tutarlı arqumentləri ilə Qərb şirkətlərinin ədalətsiz şərtlərini saziş mətnindən çıxartdı. Beləliklə, Ümummilli Liderin beynəlxalq nüfuzu və şəxsi münasibətləri, İlham Əliyevin isə mükəmməl enerji diplomatiyası sayəsində 1994-cü il sentyabrın 20-də "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Onlar sübut etdilər ki, dünyanın neft mərkəzi olan Bakı müasir neft erasının da ən etibarlı ünvanı, Xəzər dənizində beynəlxalq əməkdaşlığın hüquqi təminatçısıdır.

Ulu Öndərin və İlham Əliyevin müəllifi olduqları yeni neft strategiyası Azərbaycana iri investisiyaların cəlb edilməsi və enerjinin dünya bazarlarına nəqli sayəsində respublikamızın iqtisadi inkişafının möhkəm bünövrəsinə çevrildi, azad iqtisadi sistem qurulmasını, ölkəmizin dünya iqtisadiyyatına dinamik inteqrasiyasını və güclü inkişaf bumunu təmin etdi. İlham Əliyevin yetkin siyasi lider kimi sədası beynəlxalq tribunalardan gəlir, fəal və məqsədyönlü millət vəkili kimi qətiyyətli çıxışları sayəsində erməni təcavüzkarları müxtəlif beynəlxalq platformalarda ifşa olunur, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi barədə obyektiv rəy formalaşmasında dönüş yaranmışdı. O, ABŞ-də nəhəng siyasi platformalara dəvət olunur, dəyərli və dərin analitik düşüncəsinə xüsusi önəm verilirdi. 2002-ci il oktyabrın 21-dən 24-dək Vaşinqtonda işgüzar səfəri çərçivəsində keçirdiyi görüşlər böyük əks-səda doğurmuşdu. İlham Əliyev səfər müddətində ABŞ-nin vitse-prezidenti Riçard Çeyni, energetika naziri Spenser Abraham, Dövlət katibinin birinci müavini Riçard Armitac, ABŞ Prezidentinin Xəzər diplomatiyası üzrə müşaviri Stiven Mənn, Birləşmiş Ştatların tanınmış siyasi xadimləri, o cümlədən sabiq Dövlət katibi Madlen Olbrayt, Dünya Bankının və Beynəlxalq Valyuta Fondunun, Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının rəhbərləri və digər mötəbər şəxslərlə görüşlər keçirərək siyasi istedadı ilə qarşısındakıların heyrətamiz marağına səbəb olmuşdu.

Onun Amerika-Azərbaycan Ticarət Palatası, Kembric Energetika Tədqiqatları Assosiasiyası tərəfindən təşkil edilmiş tədbirlərdəki çıxışları da Amerika və dünya miqyasında mühüm siyasi hadisə kimi qarşılandı. ABŞ-nin keçmiş müdafiə naziri Uilyam Perri qeyd edirdi ki, İlham Əliyevin nitqi böyük siyasətə hazır olan diplomatın fikirləri təsirini bağışlayır. ABŞ-nin keçmiş Dövlət katibi Corc Şults isə vurğulayırdı ki, Azərbaycan yaxın gələcəkdə dünyanın ən inkişaf etmiş ölkələri ilə bir cərgədə duracaq.

İlham Əliyevin ABŞ-nin məşhur universitetlərindən olan Cons Hopkins Universitetindəki çıxışı gənc bir siyasətçinin müdrik baxışlarını, təsəvvüredilməz zəkasını nümayiş etdirdi. O, Azərbaycan həqiqətlərini ən xırda detallarına qədər şərh edərək erməni təcavüzkarlığının simasını ifşa etdi, dünya erməni lobbisinin Amerika və müxtəlif ölkələrdəki çirkin oyunlarına qətiyyətlə lazımi cavab veriləcəyindən xəbərdar etdi. Həmin görüş çərçivəsində ünvanlanan çoxsaylı sualları cavablandıran İlham Əliyev Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı qəti mövqeyini bəyan edərək Azərbaycanın mövcud vəziyyətlə heç vaxt razılaşmayacağını və öz ərazilərini azad etmək üçün digər mümkün imkanlardan istifadə edəcəyini xatırlatdı. ABŞ-dəki erməni icmasının nümayəndəsinin təlimatlandırdığı Vartan Barseqyanın sualına isə İlham Əliyevin cavabı sərt şillə təsiri bağışlamışdı. Barseqyanın müstəqil respublika kimi təqdim etdiyi Dağlıq Qarabağdakı ermənilərə qarşı

Azərbaycanın antiterror əməliyyatları aparmaq niyyətlərinə İlham Əliyevin cavabı belə olmuşdu: *"Siz mövcud olmayan qurumu təmsil edirsiniz. Dağlıq Qarabağ adında respublika yoxdur. Azərbaycanın bu ərazisini işğal edən banda var. Oradakı hakimiyyət hərbi rejimdir. Onların hamısı cinayət törətmiş şəxslərdir, terror hadisələri törətmiş adamlardır. Bu adamlar Ermənistanla birlikdə Azərbaycan ərazisinin bir hissəsini işğal etmişlər. Bir də deməliyəm ki, siz heç kimi təmsil etmirsiniz. Bəlkə özünüz özünüzü təmsil edirsiniz. Bəlkə də erməni lobbisini, erməni icmasını təmsil edirsiniz. Amma Dağlıq Qarabağı yox. Bu adda ölkə yoxdur"*.

2002-ci ildə Vaşinqtonda mötəbər kürsülərin birindən verilən bu ultimatum hələ Milli Məclisin deputatı, ARDNŞ-in birinci vitse-prezidentinin xəbərdarlığı idi. O, dünyanın ən güclü ölkəsinin paytaxtından Ermənistana və havadarlarına 18 il sonra alacağı qisasın anonsunu verirdi. İlham Əliyev Qarabağı işğal edən bandanın, cinayətkar və terrorçu rejimin, cinayət törətmiş şəxslərin cəzalandırılacağı, antiterror əməliyyatı ilə köklərinin kəsiləcəyi günün gələcəyinə əmin idi. Çünki o tarixi özü seçəcəkdi.

İlham Əliyev 2003-cü ildə mükəmməl dövlət kadrı və dünya miqyasında planetar siyasi keyfiyyətləri ilə seçilən şəxs kimi xatırlanırdı. O həm də Azərbaycanın və Cənubi Qafqazın nəhəng siyasi təşkilatı olan Yeni Azərbaycan Partiyasında ikinci şəxs kimi siyasi proseslərin mərkəzində dayanırdı. YAP-ın 1999-cu ildə keçirilən I qurultayında partiya Sədrinin müavini, 2001-ci ildə keçirilən II qurultayında isə birinci müavini seçilməklə İlham Əliyev təcrübəli siyasətçi, nüfuzlu ictimai xadim kimi prezidentliyə gedən yoluna dərin zəmin hazırlayırdı. Tale elə gətirdi ki, həmin dövrdə Ulu Öndərin səhhətində yaranan problemlər dövlət kürsüsünün ona əmanət edilməsini labüdləşdirdi. Sözsüz ki, Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi möhtəşəm siyasi xəttə sahib çıxacaq, bu kursu irəli apara biləcək yeganə seçim İlham Əliyev idi, Azərbaycanda onun alternativi yox idi.

2003-cü ildə keçirilən prezident seçkilərində müdrik Azərbaycan xalqı cənab İlham Əliyevə yekdilliklə səs verdi və bu seçim bir daha Heydər Əliyev yolunun alternativinin olmadığını təsdiqlədi. İlham Əliyev 2003-cü il oktyabrın 31-də keçirilən andiçmə mərasimində Azərbaycan Konstitusiyasına və müqəddəs "Qurani-Kərim"ə and içərək ali məqamda ali məramlarını bəyan etdi: *"Biz hamımız birləşərək və bir nöqtəyə vuraraq Azərbaycanı zəngin, qüdrətli dövlətə çevirəcəyik. Ölkəmizdə güclü ordu yaradılmışdır və bu proses davam edəcəkdir. O, qarşıda duran bütün məsələləri həll etmək iqtidarında olmalıdır. Əminəm ki, Azərbaycanın iqtisadi potensialı ordumuzun ən yüksək standartlara cavab verməsinə və qarşıda duran bütün vəzifələri yerinə yetirməsinə imkan verəcəkdir. Azərbaycan heç vaxt torpaqlarının işğal altında qalması ilə barışmayacaqdır. Azərbaycan öz doğma torpaqlarını nəyin bahasına olursa-olsun, azad edəcəkdir"*.

O, Heydər Əliyevin dövlətçilik mirasını çiyinlərinə götürərək yeni demokratik hüquqi islahatlara start verdi. Peşəkar iqtisadçı kimi iqtisadi idarəetmə kursunu yeni çağırışlara əsaslandırmaqla iqtisadiyyatı büsbütün keyfiyyət mərhələsinə transformasiya etməyi bacardı. Müəllifi olduğu regionların sosial-iqtisadi inkişaf modeli əsaslı infrastruktur intibahı olmaqla paytaxtla bölgələr arasında kommunikativ bərabərliyi təmin etdi. Birnömrəli qayəsi isə erməni tapdağında olan torpaqlarımızın azad edilməsi üçün güclü ordu yaratmaq idi. "Güclü iqtisadiyyat-güclü dövlət" devizinə söykənərək addım-addım Zəfər Ordusunu qurdu, həmçinin beynəlxalq siyasi və iqtisadi münasibətlər sistemində Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş və nüfuzlu dövlət kimi qüdrətini artırdı, dünya birliyində qətiyyətli simasını formalaşdırdı.

Prezident İlham Əliyevin unikal iqtisadi zəkası Azərbaycanın qlobal dünyaya inteqrasiyasını sürətləndirməklə dayanıqlı və rəqabətli ölkə statusunu təmin etdi. 2005-ci il mayın 25-də Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri, 2007-ci ildə Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri, 2017-ci ildə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu istismara verildi. 2018-ci il mayın 29-da "Cənub qaz dəhlizi"nin önəmli hissəsi olan TANAP-ın açılışı baş tutdu, 2020-ci il dekabrın 31-də Azərbaycan təbii qazını Avropaya nəql edən TAP kəməri istifadəyə verildi.

2018-ci ilin avqustunda Qazaxıstanın Aktau şəhərində keçirilən Xəzəryanı ölkələrin dövlət başçılarının V Zirvə toplantısı çərçivəsində Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair konvensiyanın imzalanması Azərbaycanın dövlət başçısının müəyyənləşdirdiyi xarici siyasətin növbəti nailiyyəti kimi tarixə həkk olundu. Beş Xəzəryanı ölkənin bərabərhüquqlu maraqlarını təmin edən razılaşmanın qüvvəyə minməsindən sonra regionda yeni siyasi-iqtisadi əməkdaşlıq formatı daha da şaxələndi, yeni transkommunikasiya bağlantıları üçün əlverişli zəmin yarandı. Regional enerji xəritəsinin yeni bloku olan Trans-Xəzər boru kəmərinin reallaşması üçün sağlam mühit təsis olundu. Müasir qlobal nəqliyyat coğrafiyasının ən rentabelli və sərfəli xəttinə çevrilən Orta dəhlizin gerçəkləşməsində də həmin konvensiyanın mühüm əhəmiyyəti var. Azərbaycan hazırda Orta dəhlizin ən strateji halqası olan Zəngəzur dəhlizi quruculuğunu yekunlaşdırmaqdadır ki, bu nəhəng nəqliyyat arteriyası Zəngəzuru "Şərq-Qərb" kommunikasiyasının ən hərəkətverici və axıcı bölgəsinə çevirəcək.

Cənab İlham Əliyev Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi üçün ötən illər ərzində yorulmadan çalışdı, ATƏT-in Minsk qrupunun, digər beynəlxalq missiyanın Ermənistanın mənafeyinə xidmət edən güzəşt təkliflərini əlinin tərsi ilə geri çevirdi, heç vaxt prinsipial mövqeyindən geri dönməyəcəyini və hərbi yolla da olsa, ərazi bütövlüyünün təmin ediləcəyini bildirdi. Azərbaycanın artan iqtisadi qüdrəti müdafiə büdcəsini də böyütdü, 2003-cü ildə müdafiə büdcəsi 170 milyon dollar təşkil edirdisə, 2020-ci ildə bu rəqəm 14 dəfə artaraq 2,3 milyard dollara çatdırıldı. Bu, Zəfər Ordusunun qarşıya qoyulan ali tapşırığı ən layiqli səviyyədə başa çatdırması üçün mühüm faktorlardan biri idi.

Ali Baş Komandan Ermənistanda, hətta Qərbdə yaranmış "Azərbaycanın hərbi güclə torpaqlarını azad etməsi mümkünsüzdür" mifini darmadağın edərək 44 günlük Vətən müharibəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa etdi. Dünyanın ən ali institutunun kabinetində paraflanmış 30 ilə yaxın icra olunmayan kollegial kağız parçasının hüquqi legitimliyini təkbaşına gerçəkləşdirdi.

Həmin dövrdə Azərbaycan lideri Ermənistanla yalnız hərbi cəbhədə deyil, həm də informasiya, siyasi-diplomatik müstəvidə mübarizə aparırdı və hər birində haqlı və ədalətli olduğunu sübut edirdi. Onun prosesləri zərgər dəqiqliyi ilə incələmək istedadı və qeyri-adi təmkinlə qərarlar vermək dəyanəti, "dəmir məntiq"i həmişə haqlı olduğunu sübuta yetirirdi. Ali Sərkərdə İlham Əliyev və yenilməz ordumuz tarixi Zəfər qazanmaqla Azərbaycanı əbədi xoşbəxtliyinə qovuşdurdu.

Azərbaycanın siyasi lideri 2002-ci ildə Vaşinqtonda erməni lobbisinə xatırlatdığı qətiyyətli bəyanatını son akkorduna qədər icra edərək Xankəndidəki qanunsuz hərbi rejimin varlığına son qoydu, cinayət törətmiş şəxsləri həbs edərək layiqli şəkildə cəzalandırdı, Azərbaycanın dövlət suverenliyini tam bərpa etməklə missiyasını başa çatdırdı. O, Azərbaycan xalqının milli yaddaşında dövlətin vahidliyini və milli ləyaqətini bərpa edən lider kimi xarakterizə olunmaqdadır.

Prezident İlham Əliyevin müdrik rəhbərliyi altında hazırda xalqımız ən qürurlu və rifahlı dövrünü yaşayır. Onun yaratdığı yeni nümunəvi unikal iqtisadi model sayəsində ölkəmiz ötən 21 ildə misilsiz nailiyyətlər əldə edib, Azərbaycan iqtisadiyyatı ən yüksək inkişaf mərhələsinə ucalıb.

2003-2023-cü illərdə ümumi daxili məhsul (ÜDM) 14,8 dəfə artaraq 134 milyard manata çatdı. Dövlət büdcəsinin gəlirləri 25,2 dəfə artaraq 1,2 milyard manatdan 36 milyard manata yüksəldi. Dövlət büdcəsinin xərcləri 27 dəfə artaraq 1,3 milyard manatdan 38 milyard manata çatdı. Hərbi-müdafiə xərcləri 2003-cü ildə 150 milyon manat idisə, 2023-cü ildə 7 milyard manata yaxınlaşdı. Azərbaycanın xarici valyuta ehtiyatları son 20 ildə 50 dəfəyə yaxın artaraq 72 milyard ABŞ dollarına çatıb. Ölkəmizin xarici ticarət əlaqələri qurduğu dövlətlərin sayı 124-dən 188-dək artıb.

2003-2023-cü illər ərzində ölkə iqtisadiyyatına yatırılan investisiyaların məbləği 320 milyard ABŞ dollarına yaxınlaşıb. 2003-2023-cü illərdə 2,5 milyon iş yeri yaradılıb. Sahibkarlara 2,5 milyard manatdan çox güzəştli şərtlərlə kreditlər verilib. 2003-2023-cü illər ərzində orta aylıq əməkhaqqı 13 dəfə artaraq 77 manatdan 940 manata çatdırılıb. Bu illər ərzində minimum əməkhaqqı 38 dəfə artaraq 9 manatdan 345 manata yüksəlib. Orta aylıq pensiyanın məbləği 18 dəfə artaraq 23,8 manatdan 435 manata çatıb. Minimum pensiyanın məbləği bu illər ərzində 14 dəfə artaraq 20 manatdan 280 manata çatdırılıb.

Dünyanın ən nəhəng maliyyə institutlarının dərc etdiyi beynəlxalq hesabatlara əsasən, Azərbaycan yuxarı ortagəlirli ölkələr qrupuna daxil olub, "orta insan inkişafı" statusuna malik ölkələr qrupundan "yüksək insan inkişafı" statusuna malik ölkələr qrupuna keçib.

2024-cü il fevralın 7-də öz ərazi bütövlüyünü və dövlət suverenliyini, konstitusiya quruluşunu tam bərpa edən Azərbaycanda ilk dəfə keçirilən prezident seçkilərində növbəti dəfə ali dövlət məqamına yüksələn cənab İlham Əliyev demokratik islahatların və iqtisadi idarəetmənin yeni keyfiyyət arxitekturasını qurmaqdadır. Onun postmünaqişə dövründə müasir sülh quruculuğu, regional və beynəlxalq əməkdaşlıq çağırışları və qlobal həmrəylik ideyası yeni iqtisadi-geosiyasi landşaftı formalaşdırmaqdadır. Bu, Prezident İlham Əliyevin mötəbərliyinin, möhtərəmliyinin təkrarolunmazlığıdır.

Ramid NAMAZOV,
Milli Məclisin deputatı

Hər bir azərbaycanlının Prezidenti

İlham Əliyevin 5-ci sosial paketi 3 milyon insanı əhatə edəcək

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu uğurlu sosial siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən yüksək səviyyədə davam etdirilməsi ölkəmizdə vətəndaş rifahının təminatı istiqamətində mühüm irəliləyişlərə yol açıb.

Dövlət başçısının dediyi kimi, Azərbaycan sosial dövlətdir, bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı, onun qayğıları, onun problemləri, onun təhlükəsizliyi, onun xoşbəxtliyi dayanır. Bu sözlər Prezident İlham Əliyevin tapşırıqları əsasında ardıcıl olaraq həyata keçirilən sosial islahatlarda bir daha aydın təsdiqini tapır.

4 milyondan çox vətəndaşı əhatə edən 4 sosial islahat paketi

Azərbaycan Prezidentinin imzaladığı fərman və sərəncamlarla 2018-2024-cü illərdə 4 milyondan çox vətəndaşı əhatə edən 4 sosial islahat paketi icra olunub, bu islahatlar üçün 7 milyard manat əlavə illik vəsait ayrılıb. Nəticədə minimum pensiya 2,5 dəfə, orta aylıq pensiya 2,4 dəfə, müavinət və təqaüd ödənişləri 5 dəfə, ünvanlı yardımın orta aylıq məbləği 2,7 dəfə, minimum əməkhaqqı 2,7 dəfə, orta aylıq əməkhaqqı 2 dəfəyədək, median əməkhaqqı 2,2 dəfə, əməkhaqqı fondu 3 dəfə artıb, 10 yeni sosial ödəniş növü təsis edilib.

Bu dövrdə əmək müqavilələrinin sayı 609 min və ya 48 faiz artaraq 1,9 milyona çatıb. Müsbət məqamdır ki, özəl sektorda əmək müqavilələrinin sayında 2 dəfə artım özünü göstərib.

Sosial dövlətin mühüm cəhətlərindən biri olaraq dövlət büdcəsində sosialyönlü xərclər 2021-ci ildəki 10,3 mlrd. manatdan 2024-cü il üçün 15,5 mlrd. manata çatıb və 2025-ci ilin büdcə layihəsində 16,9 mlrd. manat nəzərdə tutulur. Beləliklə, həmin xərclərdə qısa müddətdə 6,6 mlrd. manat və ya 1,6 dəfə artım olub. Sosialyönlü xərclərin çəkisinin büdcədə 41 faiz olması sosial rifahın dövlət siyasətinin prioritet istiqaməti olduğunu bir daha göstərir.

İlham Əliyevdən növbəti sosial dəstək

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində tədbirlərin davam etdirilməsi haqqında" 23 dekabr 2024-cü il tarixli sərəncam dövlət başçısının siyasətinin mərkəzində vətəndaş rifahının təminatı prinsipinin dayandığını və bu məqsədlə aparılan sosial islahatların uğurla davam etdirildiyini bir daha göstərir.

Belə ki, sərəncama əsasən, 2025-ci il yanvarın 1-dən ölkəmizdə minimum aylıq əməkhaqqının məbləği 345 manatdan 16 faiz artımla 400 manata, 2025-ci il fevralın 1-dən isə əmək pensiyasının minimum məbləği 280 manatdan 14,3 faiz artımla 320 manata çatdırılacaq.

Bu artımlarla birgə artıq 2018-ci ilin əvvəlindən minimum aylıq əməkhaqqında 3,1 dəfə, minimum pensiyada 3 dəfəyədək artıma nail olunur.

Yeni sosial islahat paketində digər sosial ödənişlərin artırılması da yer alıb. Sərəncamla Nazirlər Kabineti gələn il sosial müavinətlərin və təqaüdlərin məbləğlərinin artırılması ilə bağlı təkliflərini 3 ay müddətində ölkə Prezidentinə təqdim edəcək.

Qeyd etdiyimiz kimi, 2018-2024-cü illərdə müavinət və təqaüd ödənişlərində 5 dəfə artım baş verib və göründüyü kimi, bu artım dinamikası gələn il də davam edəcək.

Həmçinin sərəncamla Nazirlər Kabineti dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən sahələrdə aylıq tarif (vəzifə) maaşlarının minimum aylıq əməkhaqqının artırılmış yeni məbləğinə uyğunlaşdırılmasını təmin edəcək. Beləliklə, həmin sahələr (sosial, elm, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, gənclər, idman, kənd təsərrüfatı, ekologiya, ətraf mühitin mühafizəsi, mənzil-kommunal, nəqliyyat, rabitə, meliorasiya, su təsərrüfatı və s.) üzrə 19 pillədən ibarət Vahid Tarif Cədvəlinin ilk pilləsindəki maaş 400 manata çatdırılmaqla, digər pillələr üzrə maaşlarda da buna uyğun artımlar tətbiq ediləcək.

Yeni sərəncamla icrasına başlanan növbəti sosial islahat paketi gələn ilin əvvəlindən pensiyaların indeksləşdirilərək artırılması da nəzərə alınmaqla ümumən 3 milyon insanı əhatə edəcək və onlara yönələn əməkhaqqı, pensiya, müavinət və təqaüdlər artırılacaq. Həmin artımlar üçün illik əlavə olaraq 1,4 milyard manat ayrılacaq.

"Azərbaycan sosial dövlətdir və biz bunu sözlə yox, əməlimizlə təsdiqləyirik"

İlham ƏLİYEV

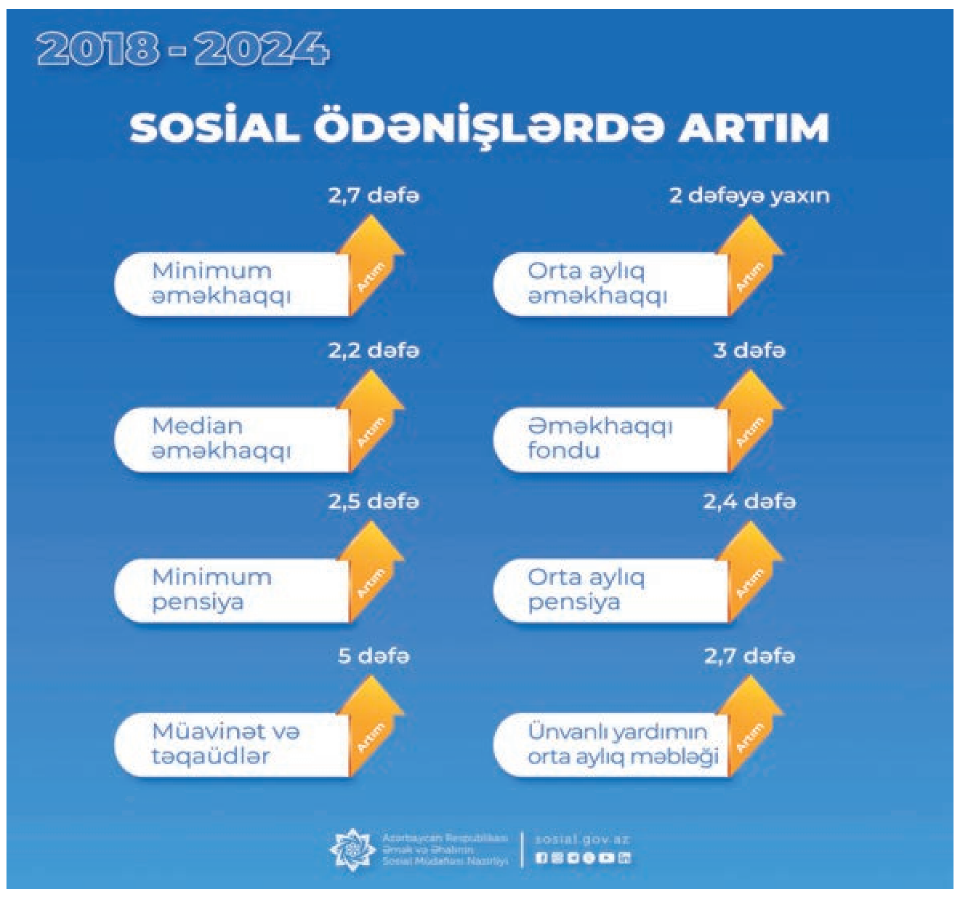

Özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində 2018-2024-cü illərdə 635 min nəfər işlə təmin olunub

Prezident İlham Əliyevin sosial-iqtisadi siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri sosial rifahda mühüm önəm kəsb edən məşğulluğun təminatıdır. Ona görə də çoxsaylı yeni iş yerləri açılmaqla, aktiv məşğulluq proqramlarının əhatə dairəsi ildən-ilə əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirilir.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq Agentliyi 2018-2024-cü ilin 11 ayı da daxil olmaqla 635 min nəfəri işlə təmin edib. Gələn il üçün işədüzəltmə hədəfi isə 130 min nəfər təşkil edir.

Dövlət başçısının göstərişi ilə icra olunan özünüməşğulluq proqramına cəlb olunanların illik sayı proqramın icrasına başlandığı 2017-ci ilə nisbətən 15 dəfəyədək artıb. Bu proqram çərçivəsində xeyli sayda işsiz və işaxtaran şəxs üçün kiçik təsərrüfatlar qurulub və onlar üçün kiçik biznesə çıxış imkanları yaradılıb. Onu da qeyd edək ki, özünüməşğulluq proqramına cəlb olunanların sayı gələn il 100 mini ötəcək.

Əlilliyə görə sosial ödənişlərə ayrılan illik vəsait 2,1 dəfə artıb

Prezident İlham Əliyevin həssas əhali qruplarına xüsusi qayğısı əlilliyi olan şəxsləri də əhatə edir. Sosial islahatların tərkib hissəsi kimi, əlilliyi olan şəxslərə yönələn sosial ödənişlərin davamlı artımı təmin olunur. Buna nümunə olaraq əlilliyə görə sosial ödənişlərə ayrılan illik vəsaitdə 2018-ci ilə nisbətən 2,1 dəfə və ya 1,3 mlrd. manat artım özünü göstərib. Həmin vəsait 2018-ci ildə 1,2 mlrd. manat təşkil edirdisə, hazırda 2,5 mlrd. manata yaxındır. Əlilliyi olan şəxslərə dövlət büdcəsi hesabına verilən reabilitasiya vasitələrinin növlərinin sayı son 4 ildə 4 dəfəyə yaxın artırılaraq 34-dən 130-a çatdırılıb.

Son illər ölkədə müasir reabilitasiya sisteminin qurulması, reabilitasiya sahəsində biopsixososial modelə əsaslanan xidmət spektrinin yeni istiqamətlər üzrə xeyli genişlənməsi də təmin edilib. Ümumilikdə nazirliyin tabeliyindəki Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyinin reabilitasiya mərkəzlərində reabilitasiya xidməti göstərilən əlilliyi olan şəxslərin illik sayı 7 dəfədən çox artıb. Təkcə bu ilin 11 ayında həmin mərkəzlərdə 113 min şəxsə xidmət göstərilib.

Postmüharibə dövründə şəhid ailələri və müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə 16 min mənzil və fərdi ev təqdim edilib

2020-ci il sentyabrın 27-də isə Ermənistanın ölkəmizə qarşı növbəti hərbi təcavüzünə cavab olaraq Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusu uğurlu hərbi əməliyyatlarla 44 gün ərzində möhtəşəm tarixi Zəfər əldə etdi. Beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazilərimiz Ermənistanın 30 ilə yaxın davam edən işğalından azad olundu. Tarixi Zəfərimizlə yekunlaşan 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları ilə bağlı icra olunan sosial dəstək paketi çərçivəsində onların mənzil və fərdi evlə təminatı işləri də aparılır.

Ardı 13-cü səh.

Hər bir azərbaycanlının Prezidenti

İlham Əliyevin 5-ci sosial paketi 3 milyon insanı əhatə edəcək

Əvvəli 12-ci səh.

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə bu proqram daim genişlənir, postmüharibə dövründə isə 5 dəfə genişlənib. Şəhid ailələri və müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə postmüharibə dövründə 6,8 min, ümumən ötən dövrdə 16 min mənzil və fərdi ev təqdim edilib. Həmçinin 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə 567, ümumən ötən dövrdə 7,7 min avtomobil təqdim edilib və bu istiqamətdə tədbirlər də davam edəcək.

Şəhid ailəsi üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 24,8 min şəxs aktiv məşğulluq proqramlarına cəlb edilib

Eyni zamanda sosial dəstək tədbirləri çərçivəsində onların məşğulluğuna dəstək işləri də aparılır. Postmüharibə dövründə Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən şəhid ailəsi üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 24,8 min şəxs aktiv məşğulluq proqramlarına cəlb edilib. Onlardan 12,1 min nəfəri üçün özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində kiçik ailə təsərrüfatları yaradılıb, digərləri isə münasib işlə təmin edilib. Həmçinin 1033 şəxs peşə hazırlığına cəlb olunub.

Eyni zamanda həmin sosial dəstək paketi üzrə şəhid ailələri üzvləri və müharibə veteranları olan 106 min şəxsə 119 min aylıq sosial ödəniş, 24,3 min şəxsə birdəfəlik ödəmə təyin olunub. Həmin aylıq sosial ödənişlərin də orta hesabla 2 dəfəyədək artırılması təmin edilib. 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra həmçinin şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 11 min nəfərə 68,7 min sosial-psixoloji dəstək və reabilitasiya xidməti göstərilib.

Müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan 2249 şəxs 61,7 min reabilitasiya vasitəsi, o cümlədən 490 şəxs 600 ədəd yüksəktexnologiyalı müasir protezlə təmin olunub. Ümumilikdə, postmüharibə dövründə nazirliyin şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları ilə bağlı icra etdiyi sosial dəstək paketi 130 min şəxsi əhatə edərək, onlara dəstək yönümlü 366 min xidmət göstərilib.

DOST mərkəzlərində ötən dövrdə 3 milyon 150 min vətəndaşa xidmət göstərilib

Dövlət başçısının uğurlu sosial islahatlar proqramının mühüm nailiyyətlərindən biri də dövlət sosial xidmətlər sistemində DOST konsepsiyasının tətbiqidir. 2019-cu il mayın 9-da Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində DOST Agentliyi və ilk DOST Mərkəzinin açılışı olub.

Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü olan DOST konsepsiyası 15 istiqamət üzrə 160 sosial xidmətin əhaliyə vahid platformadan, "bir pəncərə"dən, şəffaf və operativ, vətəndaş məmnunluğu və rahatlığı prinsipi əsasında təqdim olunmasına imkan yaradıb. İndiyədək Bakı şəhəri, Abşeron və Bərdə rayonlarında olmaqla 7 DOST Mərkəzi, həmçinin Zəngilanın Ağalı kəndində "Smart DOST" xidmət məntəqəsi, Şuşa şəhərində isə Qarabağ Regional DOST Mərkəzinin filialı istifadəyə verilib. DOST mərkəzlərində ötən dövrdə 3 milyon 150 min vətəndaşa xidmət göstərilib və bu xidmətlərdən vətəndaş məmnunluğu 98,4 faizdir.

DOST konsepsiyası 60-dan çox beynəlxalq mükafat və sertifikatla təltif olunub. Onlardan 12-si "Good practice awards of Europe", yəni "Avropa üçün yaxşı təcrübə mükafatı"dır.

DOST təcrübəsini tətbiq etməyə maraq göstərən ölkələrin sayı daim artır və artıq Özbəkistan bu təcrübəni tətbiq edir, Moldova da bu sahədə pilot işlər aparır. Serbiya və Rumıniyada isə DOST mexanizmi əsasında elektronlaşma həyata keçirilir. Beləliklə, DOST artıq dünyada Azərbaycanın yeni brendi kimi tanınır.

Hazırda Naxçıvan, Quba, Sabirabad, Sumqayıt, Gəncə və Masallıda DOST xidmətləri şəbəkəsinin qurulması üçün layihə, təmir-tikinti işləri aparılır. Ümumilikdə 17 yeni Regional DOST mərkəzi və ətraf rayonlar üzrə onların ümumilikdə 55 filialı yaradılacaq və bütün ölkə DOST xidmətləri ilə əhatə olunacaq.

Əhaliyə dövlət xidmətlərinin vətəndaş məmnunluğuna yönəlik yüksək keyfiyyət və şəffaflıq səviyyəsinə çatdırılmasında, xidmətlərin vətəndaşlara əlçatanlığının və onlardan rahat istifadənin, nəticə etibarilə vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsində, ümumən ölkədə innovativ inkişafa nail olunmasında İKT-nin geniş tətbiqi ən sərrast və effektiv vasitələrdən biridir.

160 xidmətin 90 faizindən çoxu elektron platformada təqdim edilir

Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq, son illər əmək, məşğulluq, sosial müdafiə və sosial təminat sahələrində e-texnologiyaların tətbiqi geniş vüsət almaqdadır. 2019-cu ilin əvvəlindən ölkəmizdə ilk proaktiv xidmət kimi, pensiyaların avtomatlaşdırılmış qaydada təyinatı mexanizminə keçilib. Nəticədə pensiya hüququ yaranmış şəxsə özü müraciət etmədən və sənəd təqdim olunmadan, məmur-vətəndaş təması yaranmadan pensiya təyin edilir və elektron qaydada ona bu barədə məlumat verilir. Ümumilikdə, 2018-2024-cü illərdə əmək, məşğulluq, sosial müdafiə və sosial təminat sahələrində geniş elektronlaşma proqramı nəticəsində bu gün nazirliyin 160 xidmətindən 145-i və ya 90 faizdən çoxu elektron platformada təqdim edilir. 50-dən çox proaktiv xidmət, "e-sosial" portalı, "Əmək və Məşğulluq" altsistemi yaradılıb.

Hazırda nazirliyin e-sistemlərinin 80-dək qurumun informasiya bazaları ilə inteqrasiyası həyata keçirilir. Həmin qurumlardan sorğular da daxil olmaqla, bu ilin 11 ayında nazirliyin e-sistemləri üzərindən sorğu, müraciət və xidmət sayı 623 milyon olub. 2019-cu ilin əvvəlindən 830 mindən çox proaktiv sosial ödəniş təyinatı aparılıb.

Bütün qeyd edilənlər ölkədə sosial inkişafın davamlı xarakter aldığını, Azərbaycanın sosial dövlət olmasının sosial uğurlarda öz təcəssümünü tapdığını göstərir.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

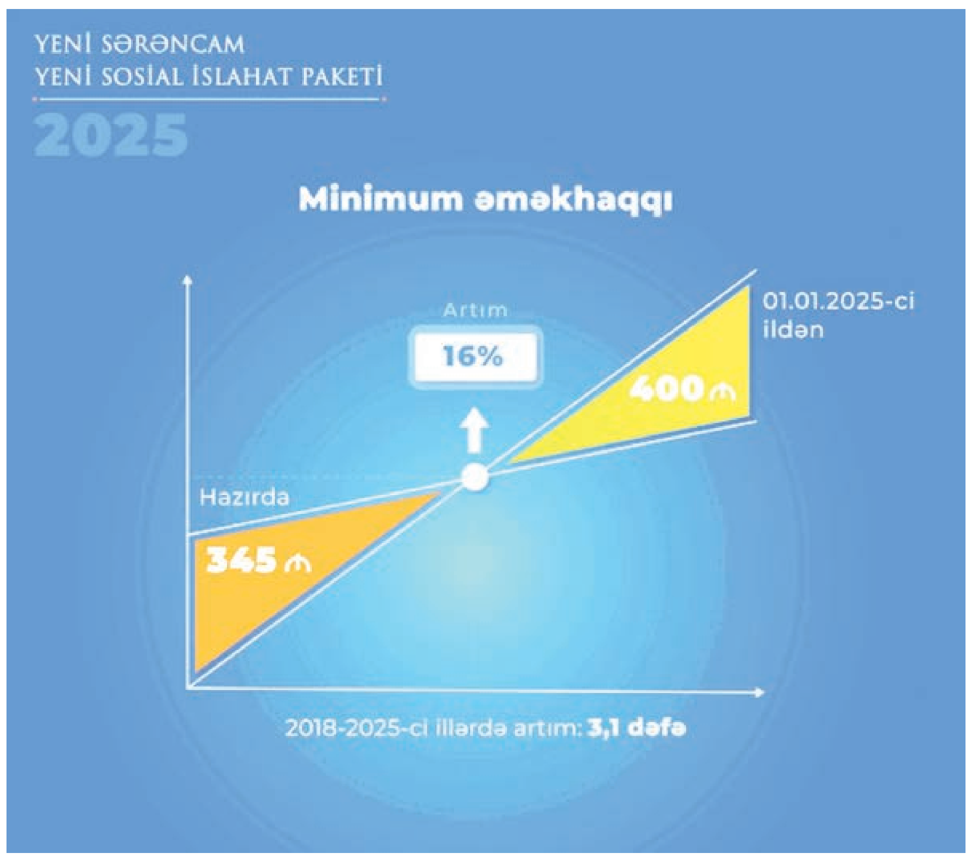

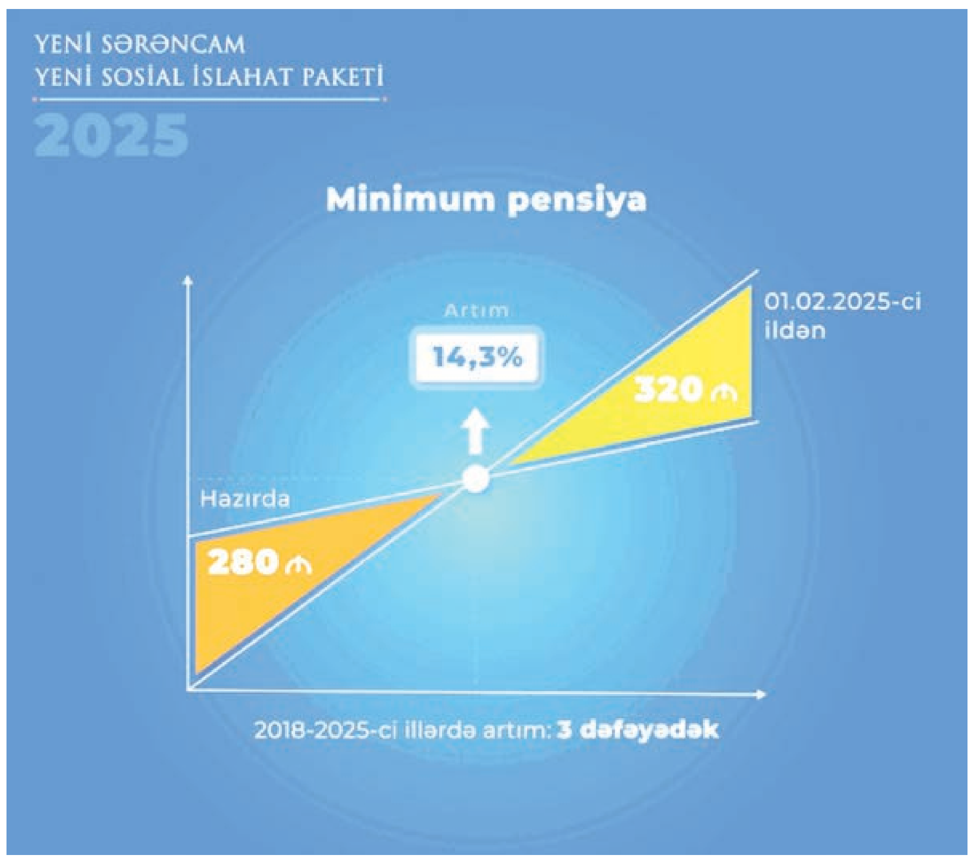

Sözü və əməli bir olan Lider

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi illər intibah, inkişaf və tərəqqi ilə səciyyələnir. Belə ki, genişmiqyaslı siyasət, sistemli və ardıcıl tədbirlər, dərin islahatlar nəticəsində hazırda Azərbaycan siyasi və makroiqtisadi baxımdan sabit, təhlükəsiz ölkə, regionun siyasi, iqtisadi və mədəni mərkəzi, irimiqyaslı enerji, nəqliyyat və infrastruktur layihələrinin təşəbbüskarı və fəal iştirakçısı, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində etibarlı tərəfdaş, dünya kosmos ailəsinin üzvü, mühüm tranzit qovşağıdır.

Cənab İlham Əliyevin liderliyi ilə Azərbaycan ötən illər ərzində tarixi və möhtəşəm uğurlara imza atıb. Cənab İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi müddətdə bütün sahələr inkişaf edib, xalqa verilən vədlər layiqincə yerinə yetirilib. Ölkəmizdə sabitliyin təminatçısı xalq-iqtidar birliyi, Liderin xalqın maraqlarına, rifahına və mənafeyinə əsaslanan siyasəti, xalqın isə öz Liderinə qətiyyətli inamıdır.

Dövlət başçısının yürütdüyü siyasət müasir Azərbaycanın güclənməsinə, milli-mənəvi dəyərlərimizin ən yüksək səviyyədə qorunmasına xidmət edib. Dünyada tolerantlıq məkanı kimi tanınan Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin xidmətləri sayəsində mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq məkanı kimi tanınıb. Azərbaycanın təşəbbüsləri sayəsində multikulturalizm və mədəniyyətlərarası dialoq kimi məfhumların aktuallığı beynəlxalq münasibətlər sistemində qorunub.

2024-cü il fevralın 7-də keçirilmiş növbədənkənar prezident seçkiləri Azərbaycan tarixinə Zəfər seçkisi kimi yazıldı. Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra prezident seçkiləri ilk dəfə ölkəmizin işğaldan azad edilmiş hər bir şəhər, kənd və qəsəbəsində keçirildi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Xankəndi şəhərində 122 saylı seçki dairəsinin 14 saylı seçki məntəqəsində səs verdilər. Bu hadisə hər bir azərbaycanlıda qürur hissi yaratdı. Prezident seçkilərində seçicilərin 92 faizindən çoxu cənab İlham Əliyevə dəstək verməklə müstəqil Azərbaycan dövlətinin xoşbəxt gələcəyinə səs vermiş oldu. Azərbaycan xalqı cənab İlham Əliyevə hər zaman inanır.

Azərbaycanda davamlı olaraq Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun, Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun, habelə BMT Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumunun, UNESCO-nun xüsusi sessiyalarının və onlarca digər əhəmiyyətli tədbirlərin keçirilməsi nəticəsində Bakı qlobal münasibətlər sistemində nüfuzlu beynəlxalq siyasi meydanlardan birinə çevrilib. Azərbaycan beynəlxalq ictimaiyyətin yekdil dəstəyi ilə COP29-a evsahibliyi etməkdən şərəf duydu. Müddətin bir ildən də az olmasına baxmayaraq, Azərbaycan COP-un rahat və yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün bütün lazımi hazırlıqları həyata keçirməyə nail oldu. COP29-a 80-dən çox dövlət və hökumət başçısı, qeydiyyatdan keçmiş 76 mindən çox iştirakçı qatıldı. Tədbirdə vacib qərarlar qəbul edildi. Belə ki, Azərbaycanın COP29 sədrliyi inkişaf etməkdə olan ölkələrə hər il 1,3 trilyon ABŞ dolları həcmində iqlim maliyyəsini təmin etmək üçün yeni öhdəlik olan Bakı Maliyyə Məqsədi razılaşmasını elan edib. BMT-nin İqlim Sammiti üçün COP29 sədrliyinin əsas prioriteti üzrə əldə olunan uğur əvvəlki 100 milyard ABŞ dolları həcmində iqlim maliyyəsi hədəfindən əhəmiyyətli dərəcədə artım deməkdir və qlobal investisiyaların yeni dalğasına təkan verəcək. Bakı Maliyyə Məqsədi inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün 2035-ci ilə qədər hər il ən azı 300 milyard dollar vəsaitin səfərbər olunmasına liderlik etmək üçün inkişaf etmiş ölkələrin əsas hədəfini özündə ehtiva edir.

Prezident İlham Əliyevin sözü və əməli birdir. Hələ 21 il bundan əvvəl prezident seçilmiş İlham Əliyev doğma xalqına müraciət edərək söz vermişdi ki, Azərbaycan xalqının və dövlətinin milli maraqlarını müdafiə edəcək və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü qoruyacaq. Və belə də oldu! Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətinin ən parlaq səhifəsini Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tam bərpa olunması təşkil edir. Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etməsi müstəqillik illərində həyata keçirilən uğurlu, rasional, milli maraqlara əsaslanan və müasir qlobal çağırışlara cavab verən strateji kursun məntiqi nəticəsidir. Azərbaycanın hərbi gücünün, iqtisadi potensialının, qlobal arenada siyasi nüfuzunun və çəkisinin artması, beynəlxalq mövqeyinin möhkəmlənməsi, milli həmrəyliyin, xalq-iqtidar birliyinin təmin olunması ərazi bütövlüyümüzün bərpasında, tarixi qələbənin qazanılmasında həlledici amil olub. Dünyanın hərb və siyasət tarixində xüsusi yer tutan, xalqımızın şanlı qəhrəmanlıq dastanı və Zəfər simvoluna çevrilən 44 günlük Vətən müharibəsi, Qarabağda erməni separatizminin kökünün kəsilməsi təkcə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün, suverenliyinin və tarixi ədalətin bərpasını deyil, eyni zamanda həm Cənubi Qafqaz regionunda, həm də Avrasiyada yeni geostrateji reallıqların yaranmasına səbəb olub. Ölkəmiz tərəfindən irəli sürülən təşəbbüslər regional və beynəlxalq təhlükəsizliyə fundamental töhfə olmaqla yanaşı, Azərbaycanın qlobal arenada mövqeyinin daha da möhkəmlənməsini təmin edir. Eyni zamanda işğaldan azad edilmiş ərazilərdə möhtəşəm quruculuq işlərinin aparılması, tarixi, dini və mədəni abidələrimizin bərpası regional inkişafın əhatə dairəsinin genişlənməsinə səbəb olmaqla yanaşı, milli tərəqqinin yeni mərhələsinə transformasiya deməkdir.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın siyasi sisteminə rasional siyasi davranış modeli, analitik təhlilə əsaslanan, mütərəqqi, pozitiv, milli məqsədlərə xidmət edən siyasi realizmə söykənən fəaliyyət nümunəsi gətirdi, öz fəaliyyəti və davranışı ilə siyasi sistemimizə mədəniyyət, milli mənəviyyatımıza uyğun siyasi əxlaq standartı, milli siyasi etika nümunəsi təqdim edib. Son dörd il ərzində siyasi partiyalar tərəfindən imzalanmış 9 birgə bəyanat və 3 müraciət uğurlu dialoqun və xalq-dövlət birliyinin təzahürüdür. Siyasi partiyaların Ali Baş Komandan İlham Əliyevə dəstək ifadə edən birgə bəyanat və müraciətlər imzalaması həmrəylik mühitinin inkişafı ilə yanaşı, dayanıqlı demokratik ənənələrin formalaşmasına xidmət edən mütərəqqi təcrübədir. Partiyaların həmrəyliyi ölkəmizdə mövcud siyasi potensialın yalnız dövlətin inkişafına və milli maraqlara xidmət etdiyini göstərir.

Prezident İlham Əliyev sevincli günləri xalqı ilə bölüşür. Dövlət başçısı ad günlərində adətən sosial obyektlərin açılışında iştirak edib, məcburi köçkünlərlə və şəhid ailələri ilə görüşüb. Bu cür əlamətdar günlərində Prezidentimiz şəhid ailələri üçün inşa edilmiş yeni evlərin açılışlarında, habelə yeni salınmış köçkün qəsəbələrində insanlarla bir yerdə olub. 50 illiyini məcburi köçkünlərlə bərabər Ağcabədidə qeyd edən Prezident 60 illiyini də Qarabağda - Şuşada keçirib. 2022-ci il 24 dekabr tarixdə cənab Prezident Qərbi Azərbaycan İcmasının inzibati binasında yaradılan şəraitlə tanış olub və Qərbi Azərbaycandan olan bir qrup ziyalı ilə görüşüb. Sonuncu ad günündə isə Prezident İlham Əliyev Ağdama səfər edərək, bir sıra infrastruktur obyektlərinin açılışında iştirak edib və təməlini qoyub. Azərbaycan xalqı olaraq inanırıq ki, cənab İlham Əliyevin liderliyi ilə ölkəmiz bundan sonra da böyük nailiyyətlər qazanacaq!

Pərvin KƏRİMZADƏ,
Milli Məclisin deputatı

Azərbaycanı zirvələrə yüksəldən Müzəffər Sərkərdə

2003-cü il oktyabrın 1-də Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, bütün ömrünü Azərbaycan xalqının rifahına həsr etmiş Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xalqa tarixi müraciəti oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyev prezident seçkilərində öz namizədliyini İlham Əliyevin xeyrinə geri götürdüyünü bildirdi. Ulu Öndər çıxışında Azərbaycan xalqını özünün siyasi varisi, dünya siyasətini gözəl bilən, yüksək intellektli, qətiyyətli və praqmatik düşüncəli bir şəxsiyyət olan İlham Əliyevə səs verməyə çağırdı. Ulu Öndər bütün fəaliyyəti dövründə xalqa arxalanırdı və xalq da Heydər Əliyevə inanırdı. Xalqımız çox gözəl bilirdi ki, dövlətimizi gələcək inkişafa, vətəndaşlarımızı rifaha aparan yol Heydər Əliyev yoludur və İlham Əliyev bu siyasi kursun, bu yolun ən layiqli davamçısı olacaq. 2003-cü il oktyabrın 15-də Azərbaycan xalqının böyük əksəriyyəti prezident seçkilərində İlham Əliyevə səs verdi. Bu, Heydər Əliyev siyasi kursuna, İlham Əliyevə, həm də böyük inama verilən səs idi. Xalqımız öz seçimində yanılmamışdı. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan dövlətini zirvələrə qaldırdı, dünyada söz sahibinə malik bir dövlətə çevirdi.

Prezident seçildiyi ilk dövrdən etibarən cənab İlham Əliyev iqtisadiyyatda, səhiyyə, təhsil sistemində, ordu quruculuğunda böyük irəliləyişlərə nail oldu. Müasir, dünya standartlarına uyğun yüzlərlə xəstəxana, minlərlə məktəb inşa edildi. Gələcək nəsillərimizin sağlam böyüməsi, dünya idman arenalarında idmançılarımızın Azərbaycan bayrağını yüksəklərə qaldırması məqsədilə ölkəmizin demək olar ki, bütün regionlarında olimpiya idman kompleksləri inşa etdirildi.

Neft-qaz sənayesinin inkişafında cənab İlham Əliyev böyük layihələrə imza atdı. Trans-Anadolu, Trans-Adriatik qaz kəmərlərinin çəkilməsinə başlanıldı. Bununla da ölkəmiz Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynamağa başladı. Xəzər dənizinin Azərbaycana aid olan sektorunda "Azəri", "Çıraq", "Günəşli" yataqlarının birgə işlənilməsi və pay bölgüsü haqqında yeni saziş imzalandı. Bununla da Azərbaycan həm də dünya enerji sənayesində həlledici rol oynadı.

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin çəkilişi də məhz cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə reallaşdı. Bu dəmir yolu xətti Asiya və Avropanı birləşdirən bir nəqliyyat dəhlizi oldu. Bu gün Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu vasitəsilə Asiyadan Avropaya və geriyə milyon tonlarla yük daşınır. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin çəkilişi ilə Azərbaycan neftinin dünya bazarlarına çıxarılmasına nail olundu. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi neft-qaz strategiyası, eləcə də yeritdiyi məqsədyönlü, müdrik xarici siyasət nəticəsində Avropa İttifaqı və bir çox Avropa dövləti ilə Azərbaycan arasında münasibətlər yeni mərhələyə qədəm qoyub. Bu gün "Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə Azərbaycanın təbii qazı Avropaya ixrac olunur.

Məhz Prezident İlham Əliyevin ölkə daxilində həyata keçirdiyi iqtisadi islahatlar, eləcə də güclü xarici siyasəti nəticəsində Azərbaycan bu gün tək regionda deyil, beynəlxalq aləmdə nüfuzlu dövlətə çevrilib.

Prezident İlham Əliyevin ölkə iqtisadiyyatında qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində həyata keçirdiyi böyük layihələr Azərbaycan iqtisadiyyatının daha da gücləndirilməsinə təkan verdi. Cənab İlham Əliyev dövlət büdcəsini neft asılılığından azad etdi. Qeyri-neft sektorundan gələn gəlirlərin həcmi hər il artmaqdadır. Azərbaycan dünyada çox az dövlətlərdəndir ki, gəlirləri xarici borcları dəfələrlə üstələyir. Prezident İlham Əliyevin müəllifi olduğu iqtisadi islahatların uğurla həyata keçirilməsinin nəticəsidir ki, Azərbaycan artıq kredit alan yox, digər dövlətlərə kredit verən dövlətə çevrilib. Azərbaycanda elə bir sahə yoxdur ki, inkişaf etdirilməsin.

Prezident seçildiyi ilk vaxtlardan cənab İlham Əliyev gənclərin sağlamlığına, təlim-tərbiyəsinə böyük diqqət ayırdı. Gənclərimiz sağlam olmaqla yanaşı, beynəlxalq yarışlarda Azərbaycan bayrağını qaldırıb, himnimizi səsləndirməklə ölkəmizi tanıtdırırlar. Dövlət başçımız hər zaman azərbaycanlı gənclərə inandığını bildirir. Bu gün gənc, istedadlı, demokratik düşüncəli gənclərimizə böyük etimad göstərilir, onlar dövlət idarəçiliyində, icra orqanları strukturlarında rəhbər vəzifələrə təyin olunurlar.

Dövlət başçısının ölkəmizdə yaratdığı müasir nəqliyyat, logistika infrastrukturu sayəsində Azərbaycan "Şimal-Cənub", "Şərq-Qərb" nəqliyyat qovşağının mərkəzinə çevrilib. Şərqlə Qərbi birləşdirən bu orta nəqliyyat dəhlizinə bir çox Avropa və Asiya dövləti böyük maraq göstərir. Artıq bu marşrut xətlərilə yükdaşımaların həcmi hər il artmaqdadır. Bu da tranzit ölkə olaraq Azərbaycan iqtisadiyyatına böyük gəlir gətirməklə yanaşı, dövlətimizin beynəlxalq aləmdə nüfuzunu artırır.

Prezident İlham Əliyevin xalqımızın qarşısındakı misilsiz xidmətlərindən bəhs edərkən demokratik inkişaf, hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunda əldə olunan nailiyyətlər xüsusi vurğulanmalıdır. Cənab İlham Əliyev Azərbaycanda siyasi dialoqun əsasında milli həmrəyliyimizin təməlini yaratdı. Siyasi plüralizmin dəstəklənməsi, çoxpartiyalı sistemin inkişafı ölkəmizdə davamlı demokratik cəmiyyətin inkişafından xəbər verir.

Cənab İlham Əliyevin daxili və xarici siyasətinin prioriteti Azərbaycanın güclü dövlətə çevrilməsi və xalqın rifahının yaxşılaşdırılması, həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi təşkil edir. İlham Əliyevin yeritdiyi müstəqil, balanslaşdırılmış siyasət nəticəsində Azərbaycan 155 dövlətin dəstəyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçildi, beynəlxalq təşkilatlar Ermənistanı işğalçı dövlət kimi tanıdı.

Prezident seçildiyi 21 il ərzində cənab İlham Əliyev xalqa verdiyi bütün vədləri yerinə yetirib. Bu gün dünyada belə dövlət başçısına çox az rast gəlmək olar. Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi sayəsində Azərbaycanın dünyada siyasi və iqtisadi imkanları möhkəmlənib. Bu gün regionda həyata keçirilən beynəlxalq layihələr Azərbaycanın iştirakı ilə reallaşdırılır. Otuz il işğal altında olan torpaqlarımız İlham Əliyevin müdrik və qətiyyətli siyasəti nəticəsində işğaldan azad edildi. İlham Əliyev ərazi bütövlüyümüzü təmin etməklə yanaşı, xalqımızın kimliyini, qürurunu özünə qaytarmış oldu. Qloballaşan dünyada adət-ənənələrimizin qorunub saxlanılması, milli dəyərlərimizə sadiqlik, gənclərimizin vətənpərvərlik ruhunda yetişməsi İlham Əliyevin xalq qarşısında əvəzsiz xidmətlərinin nəticəsidir. Bu gün Azərbaycan İlham Əliyevin yaratdığı multikulturalizm, tolerantlıq dəyərləri ilə dünyada nümunə göstərilir. İlham Əliyev Azərbaycanda yaşayan bütün millətləri bir ideya, azərbaycançılıq ideyası ətrafında birləşdirib.

Cənab Prezident ölkənin iqtisadi potensialının artırılması yönündə həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində ÜDM dəfələrlə artıb. İlham Əliyev Azərbaycanda neft kapitalının insan kapitalına çevrilməsinə dair strateji nəzəriyyə yaradıb. Bu gün Azərbaycanda qeyri-neft sektoru sürətlə inkişaf edir. Bu sektorda ixrac potensialımız hər gün artmaqdadır. Azərbaycan beynəlxalq aləmdə müstəqil siyasət yeridən strateji və etibarlı müttəfiq dövlət imicini qazanıb.

Ölkəmizin 120 dövlətin təmsil olunduğu Qoşulmama Hərəkatına 2019-2023-cü illərdə sədrlik etməsi cənab İlham Əliyevin beynəlxalq aləmdəki nüfuzundan xəbər verir.

Prezident İlham Əliyev ölkədə ordu quruculuğuna xüsusi diqqət ayırır. Prezident hər zaman "Ermənistanla müharibəyə hazır olmalıyıq" fikrini səsləndirirdi. Ermənistan rəhbərliyi Azərbaycana qarşı yeni torpaq iddiaları irəli sürürdü. Bu səbəbdən İlham Əliyev Ali Baş Komandan olaraq Azərbaycanda güclü, müasir ordu yaratdı. Bu ordu özləri üçün "məğlubedilməz ordu" imici yaratmış erməni silahlı qüvvələrini 44 günə darmadağın etdi. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin başçılığı altında ordumuzun rəşadəti, xalqımızın birliyi nəticəsində 30 illik işğala son qoyuldu. Müharibədə böyük Zəfər qazandıq. Artıq Qarabağa Böyük qayıdış dövlət proqramı reallaşmaqdadır. Keçmiş məcburi köçkünlər öz yurdlarına mərhələli şəkildə dönməkdədirlər. Müharibə bitəndən bu günədək bərpa və yenidənqurma işlərinə büdcədən 12 milyard ABŞ dolları həcmində vəsait ayrılıb. Növbəti illərdə də kifayət qədər vəsait ayrılacaq.

2023-cü il aprelin 23-də Laçın istiqamətində nəzarət buraxılış məntəqəsi yaratmaqla Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü təmin etdi. Lakin Ermənistan dövlətinə və Qarabağda qalan separatçılara məxsus silahlı dəstələr Azərbaycan hərbçilərinə və mülki şəxslərimizə qarşı terror aktları törətməkdə davam edirdilər. 2023-cü il sentyabrın 19-da Azərbaycan Ordusu Qarabağda lokal xarakterli antiterror tədbirləri keçirdi. Ermənistana və separatçılara məxsus silahlı qüvvələr 24 saat belə Azərbaycan Ordusu qarşısında tab gətirə bilmədi və təslim olduqlarını bildirdilər. Bununla da Azərbaycan Qarabağda separatizmin kökünü birdəfəlik kəsdi, xunta rejiminin Azərbaycan dövlətinə və xalqına qarşı cinayət törətmiş rəhbərləri həbs edilərək Bakıya gətirildi. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, suverenliyini tam bərpa etdi.

Prezident İlham Əliyevin apardığı uğurlu daxili və xarici siyasət nəticəsində beynəlxalq aləmdə ölkəmizin nüfuzu günbəgün artmaqdadır. Azərbaycanın müstəqil siyasət aparması, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə hörmətlə yanaşması, eləcə də öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etməsi ölkəmizə hörməti artırıb.

Dünya dövlətləri tərəfindən COP29-un sessiyasının 2024-cü ildə Azərbaycanda keçirilməsinə dair qərar qəbul edilməsi Azərbaycan dövlətinə böyük hörmətin və etimadın nümunəsidir. Azərbaycan COP-un yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün qısa müddətdə bütün lazımi hazırlıqları həyata keçirməyə nail oldu. Ölkəmizdə keçirilən COP29 konfransına 80 dövlət və hökumət başçısı, 76 mindən çox iştirakçı qatıldı. Bakıda dünya üçün əhəmiyyətli tarixi qərarlar qəbul edildi. İnkişaf etməkdə olan ölkələrə hər il 1,3 trilyon ABŞ dolları həcmində iqlim maliyyəsini təmin etmək üçün yeni öhdəlik olan Bakı Maliyyə Məqsədi razılaşması elan edildi. Bakı Maliyyə Məqsədi inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün 2035-ci ilə qədər hər il ən azı 300 milyard dollar vəsaitin səfərbər olunmasına liderlik etmək üçün inkişaf etmiş ölkələrin əsas hədəfini özündə ehtiva edir. 2024-cü il 19 dekabr tarixdə Azərbaycan xarici siyasətində daha bir uğura imza atdı. Ölkəmiz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına (D-8) üzv qəbul edildi. Bu ölkəmiz üçün qürurlu bir hadisədir. Azərbaycan digər ölkələrlə birlikdə təşkilatın daha da inkişafı, islam həmrəyliyinin gücləndirilməsi üçün öz səylərini əsirgəməyəcək.

Prezident İlham Əliyev öz ad günlərində şəhid ailələri ilə görüşür, onlar üçün inşa edilmiş yeni evlərin açılışlarında, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizə səfər edərək sosial obyektlərin, məktəblərin, xəstəxanaların, yaşayış evlərinin istifadəyə verilməsində, yeni obyektlərin təməlqoyma mərasimlərində iştirak edir. Bu, Prezidentimizin böyüklüyündən, öz xalqına olan dərin sevgisindən irəli gəlir.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dövləti daha yüksək zirvələr fəth edəcək və böyük uğurlara imza atacaq.

Kamilə ƏLİYEVA,
BDU-nun kafedra müdiri, professor

Birliyin, qüdrətin və zəfərin təminatçısı

Tarixin müxtəlif dövrlərində çətin sınaqlar qarşısında qalan Azərbaycan xalqının böyüklüyü məsuliyyətli anlarda öz milli ideyaları və uzaqgörən milli lideri ətrafında birləşə bilməsindədir. Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində Ulu Öndər Heydər Əliyevin ətrafında sıx birləşən xalqımız məhz Ümummilli Liderin həyata keçirdiyi böyük tarixi missiya sayəsində Azərbaycanın müstəqilliyi və suverenliyi üçün yaranmış ən ağır böhranlı vəziyyətlərdən çıxa bildi, dövlətçiliyimizin qorunub saxlanılmasına və inkişaf etdirilməsinə nail oldu.

Azərbaycan xalqının Ulu Öndərin ideyalarının layiqli davamçısı olan Prezident İlham Əliyevin müdrik rəhbərliyi altında bir yumruq kimi birləşməsi isə Azərbaycanın qüdrətli bir dövlətə çevrilməsi, ərazi bütövlüyümüzün bərpası və suverenliyimizin təmin olunması kimi böyük tarixi missiyanın həyata keçirilməsi ilə nəticələndi.

Ölkəmizə rəhbərliyi dövründə Prezident İlham Əliyevin apardığı siyasət xalqımızın mənəvi-psixoloji cəhətdən möhkəmlənməsi, vətəni, onun mənafelərini hər şeydən uca tutan bütöv bir nəslin yetişməsi ilə əlamətdar olub. Bu hal Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan oğullarının göstərdiyi yüksək qəhrəmanlıq nümunələri, xalqın vahid amal ətrafında bir yumruq kimi sıx birləşməsi şəklində təzahür etdi.

Prezident İlham Əliyevin illərlə apardığı məqsədyönlü, ardıcıl və uzaqgörən siyasəti etnik və dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq bütün Azərbaycan vətəndaşlarını monolit birliyə çevirdi, onların bir nəfər kimi birləşərək azğın düşmənin başını əzməsi ilə nəticələndi. Xalqımızın birliyini təmin edən İlham Əliyev erməni təbliğatının illərlə Azərbaycan xalqını parçalamaq üçün göstərdiyi səyləri də boşa çıxardı. Məhz bu siyasətin məntiqi nəticəsi idi ki, vaxtilə Ulu Öndərin söylədiyi "Hamımızın bir vətəni var, bu da Azərbaycandır" kəlamını rəhbər tutan Azərbaycan əsgəri şanlı zəfəri təmin etdi, dünya hərb tarixinə qəhrəmanlıq salnamələri yazdı.

İlham Əliyevin apardığı uzaqgörən siyasət "azərbaycanlılarla birgə yaşamağın mümkün olmaması" barədə erməni təbliğatının illərlə yaydığı daha bir uydurmanı darmadağın etdi. Vətən müharibəsi zamanı etnik və dini baxımdan fərqli, lakin mənəviyyat baxımından eyni olan çoxsaylı xalqların sarsılmaz qardaşlıq ailəsi olan Azərbaycan xalqı dövlətinin və Prezidentinin ətrafında birləşərək bu yalanı ifşa etdi.

Vətən müharibəsi zamanı öz mənəvi saflığını, vətənə sədaqətini bir daha göstərən Azərbaycan xalqının oğullarını cəbhəyə gülə-gülə, şəhidini isə son mənzilə "Vətən sağ olsun!" deyərək yola salması bu istiqamətdə həyata keçirilən dövlət siyasətinin nə qədər sağlam əsasa malik olduğunu bir daha sübut etdi. Yeganə övladını belə Vətən yolunda qurban verən Azərbaycan anaları və ataları dünyaya vətənpərvərlik dərsi keçməklə Azərbaycan xalqının və dövlətinin qüdrətini bir daha nümayiş etdirdilər.

Vətəndaşların milli vətənpərvərlik ruhunda düzgün tərbiyəsinin nəticəsi idi ki, minlərlə Azərbaycan gənci Vətən müharibəsi zamanı könüllü olaraq cəbhəyə yollandı, sinəsini düşmən gülləsinə sipər edərək öz qanları və canları bahasına müqəddəs torpaqlarımızda üçrəngli bayrağımızı dalğalandırdılar. Düşmənin on min fərarisi olduğu halda cənab Ali Baş Komandanın fəxrlə vurğuladığı kimi, Azərbaycan Ordusunda bir nəfər də olsun fərari olmadı.

Canını vətənə sipər etmiş Azərbaycan oğulları xüsusilə cənab İlham Əliyevin hakimiyyəti dövründə gənclərin vətənpərvərlik ruhunda formalaşması istiqamətində aparılmış siyasətin yetirmələri idilər. Ali Baş Komandan məhz bu məqama diqqət çəkərək vurğulamışdı: "Son 17 ildə yetişən gənclər bu torpaqları azad etdilər". Bəli, Vətən müharibəsinin iştirakçılarının bir çoxu Birinci Qarabağ müharibəsindən sonra anadan olmuş, 30 ilə yaxın işğal altında qalan torpaqları heç zaman görməmişdilər. Lakin aldıqları düzgün tərbiyə, qəlblərində olan vətən sevgisi, mənfur düşmənə qarşı bəslədikləri nifrət onları Vətən torpaqlarının azad olunması kimi müqəddəs bir vəzifəni yerinə yetirməyə sövq etdi.

Dünya tarixinə nəzər saldıqda məlum olur ki, öz xalqını vahid amal ətrafında birləşdirmək çox az liderə nəsib olub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin ölkə həyatının bütün sahələrində apardığı uğurlu siyasət onu sözün həqiqi mənasında xalqın qəlbini fəth edən böyük liderə çevirib. Məhz bu sevginin nəticəsi idi ki, Ali Baş Komandanın "Qarabağ Azərbaycandır!" çağırışı bütöv bir xalqı ayağa qaldıra, dünya tarixində bənzəri olmayan şanlı zəfərə sövq edə bildi.

Bu gün Azərbaycan xalqı deyiləndə Ali Baş Komandan İlham Əliyev, İlham Əliyev dedikdə isə Azərbaycan xalqı başa düşülür. İlham Əliyevin xalqın birliyinə əsaslanan siyasi xətti hazırda Azərbaycan Respublikasının qüdrətli bir dövlət kimi dünya dövlətləri arasında öz layiqli yerini tutmasına səbəb olub. Məhz bu birliyin nəticəsidir ki, Ermənistan və onun xarici himayədarlarının bütün cəhdlərinə və təxribatlarına baxmayaraq, Azərbaycan dövlət sərhədləri və ayrılmaz tərkib hissəsi olan Qarabağ regionu üzərində öz suveren hüquqlarını bərpa edə bildi. Bu, müasir dünyamızda demək olar ki, oxşar problemləri olan digər dövlətlərin əldə edə bilmədiyi çox mühüm uğurdur. Eyni zamanda bu, öz xalqının gücünə əsaslanan Prezident İlham Əliyevin son 200 ildə Azərbaycanın heç bir dövlət başçısının həll edə bilmədiyi mühüm bir missiyasıdır.

Xalqın birlik, qüdrət və zəfər simvoluna çevrilən Prezident İlham Əliyevin apardığı siyasət Azərbaycan Respublikasının daha da qüdrətlənməsinə, xalqımızın rifahının daha da yüksəldilməsinə, dövlətimizin qarşısında dayanan növbəti böyük tarixi missiyaların həyata keçirilməsinə yönəlib.

Vasif QAFAROV,
Milli Məclisin deputatı

Uzaq Xınalığı Prezident İlham Əliyev necə yaxın etdi?

Azərbaycanın regionlarının sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilən dövlət proqramlarının uğurlu icrası nəticəsində ölkəmizdə "ucqar kənd", "ucqar bölgə" anlayışları şüurlardan artıq silinib. İndi heç Baş Qafqaz və Yan silsilələri arasında, dəniz səviyyəsindən 2300 metr yüksəklikdə yerləşən Xınalıq da ucqar sayılmır.

Keçən əsrin 80-ci illərinin sonu-90-cı illərinin əvvəllərində Azərbaycanda hökm sürən hərc-mərclik, iqtisadiyyatın tənəzzülə uğraması prosesi Qubanın bu dağ kəndinə də təsirsiz qalmamışdır. Prezident İlham Əliyevin bu kəndi diqqət mərkəzində saxlaması onu sözün əsl mənasında dirçəltdi.

Xınalıqlılar ən çox yol sarıdan əziyyət çəkirdilər. Çünki kəndə ilkin avtomobil yolu 1968-1969-cu illərdə çəkilmişdi. Yolun uzunluğu 70 kilometr idi. Bu yerlərdə qış çox sərt keçdiyindən yol bağlı olurdu və əhali yalnız piyada hərəkət etmək məcburiyyətində qalırdı. 1988-1989-cu illərdə yolun istiqaməti dəyişdirilərək Qudyalçay boyunca salındı. Lakin vəziyyət bununla da dəyişmədi. Qış aylarında yol yenə də bağlı olurdu.

2006-cı ildə Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə Xınalığa Qubadan 57 kilometr uzunluğunda yol çəkildi və istismara verildi. Eni 8-10 metr olan bu dağ yolu 8 yaşayış məntəqəsindən keçir. Yolun çəkilişinə 14 milyon manat vəsait, 45 min ton asfalt sərf olunub. Layihə çərçivəsində 9 yeni körpü tikilib.

Dövlət başçısı oktyabrın 7-də Quba-İspik-Xınalıq avtomobil yolunun açılışında iştirak etdi. Xınalıq kəndində olarkən belə dedi: "İndi Qubadan Xınalığa gəlmək adama ləzzət verir: gözəl mənzərə, gözəl çaylar, bulaqlar, şəlalələr. Mən indi gələrkən bir neçə yerdə maşını saxlayaraq düşür, bu mənzərəyə tamaşa edirdim. Adam özünü çox yaxşı hiss edir. Mən bu gün özümü xüsusilə çox yaxşı hiss edirəm, çünki mənim göstərişimlə bu yol çəkildi və bütün Xınalıq camaatına sevinc gətirdi".

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Xınalıq sakinləri ilə səmimi görüşləri oldu. Xınalıqlılar onları ən əziz insan kimi duz-çörəklə qarşıladılar, gəlişləri şərəfinə qurban kəsdilər. Kənd sakinləri dərin minnətdarlıq hisslərini dilə gətirdilər, öz arzu və təkliflərini, problemlərini söylədilər. Onları diqqətlə dinləyən dövlət başçısının tapşırığı əsasında az sonra - 2007-ci ildə kənddə 300 şagirdlik (50 şagirdin qalmaq imkanı olan) internat tipli orta məktəb tikildi. Beş kilometrlik məsafədən kəndə su xətti və bütün evlərə telefon xətləri çəkildi. Kənddə artıq şadlıq sarayı və ictimai hamam da tikilmiş, mədəniyyət evi, Cümə məscidi və digər sosial obyektlər əsaslı təmir olunmuşdur. Bir çox xınalıqlı bu obyektlərdə işlə təmin edilib.

Tarix üzrə fəlsəfə doktoru Rəxşəndə Bayramova deyir: "Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin Qubaya hər səfəri rayonun həyatında yeni bir səhifə açır. Turizm üçün münbit şəraitə malik Qubada bu sahə dövlətin köməyi ilə ildən-ilə inkişaf edir. Təsəvvür edək ki, əgər Xınalıq yolu çəkilməsəydi, həmin isiqamətdə kəndlərin turizm statusu bu səviyyəyə yüksəlməzdi. Hazırda həmin yolun ətrafındakı kəndlərdə həyat şəraiti tamam dəyişib. Ev, çadır və hotel turizmi inkişaf edib. Bu da öz növbəsində yerli əhalinin ailə büdcəsinin artması ilə, onların rifah halının yaxşılaşması ilə nəticələnir".

Xınalığa dövlətin diqqət və dəstəyi davamlıdır. Belə ki, dövlət başçısının 19 dekabr 2007-ci il tarixli sərəcamı ilə Xınalıq kəndinin tarixi ərazisində "Xınalıq" Dövlət Tarix-Memarlıq və Etnoqrafiya Qoruğu yaradılmışdır. Prezidentin 11 oktyabr 2018-ci il tarixli sərəncamı da mühüm əhəmiyyət daşıyır. Sərəncamda deyilir: "Təbii amillərin təsiri, eləcə də qar uçqunları, torpaq sürüşmələrinin baş verməsi və iri qaya parçalarının yola tökülməsi ölkənin cəlbedici turizm marşrutlarından olan, 2007-ci ildə istifadəyə verilmiş Quba-Xınalıq avtomobil yolunun tez-tez uzunmüddətli bağlanmasına səbəb olur. Xınalıq kəndinin ölkəmizdə turizm üçün əhəmiyyəti və əhalinin alternativ yolla rahat gediş-gəlişinin təmin edilməsinin vacibliyi baxımından Quba-Susay avtomobil yolunun davamı olaraq əlavə 30 km uzunluğunda Susay-Xınalıq, həmçinin sözügedən yoldan 4,8 km məsafədə dağlıq ərazidə yerləşən Qrız kəndinə gedən avtomobil yolunun tikintisi zərurəti yaranmışdır". Sərəncama əsasən, əhalinin rahat gediş-gəlişinin təmin edilməsi və turizmin inkişafının vacibliyi nəzərə alınaraq Quba rayonunun Susay-Xınalıq avtomobil yolunun tikintisi (o cümlədən geologiyası, layihə-axtarış işləri) məqsədilə Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə 7,5 milyon manat vəsait ayrıldı.

Növbəti ilin əvvəlində isə "Quba rayonunun Susay-Xınalıq avtomobil yolunun tikintisinin davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" sərəncam imzalandı. Bu sərəncamla yola daha 13 milyon vəsait ayrıldı.

Məlum olduğu kimi, Xınalıq kəndindən Pirsaat su anbarınadək uzanan və Qusar, Quba, Şamaxı, Qobustan, Abşeron və Hacıqabul rayonları ərazisindən keçən 200 kilometrdən artıq köç yolu yüz illər boyu Şirvan və Quba bölgəsinin köçəri heyvandarlıq təsərrüfatlarının istifadə etdiyi əhəmiyyətli yol olub. Köçəri heyvandarlıq təsərrüfatları tərəfindən indi də istifadə edilən həmin köç yolu üzərində yüksək tarixi-mədəni dəyərə malik çox sayda abidəyə rast gəlinir. Bu yol Azərbaycanın mədəni sərvətlərinin qiymətli nümunələri sırasında özünəməxsus yeri tutur.

Ölkəmizin mədəni irsi üçün əhəmiyyətini nəzərə alaraq, köç yolunun yerləşdiyi ərazinin qorunması, vahid idarəetmə modelinin yaradılması və burada turizmin inkişaf etdirilməsi məqsədilə Prezident İlham Əliyev 4 sentyabr 2023-cü il sərəncamını imzaladı. Bu sərəncama əsasən, "Xınalıq" Dövlət Tarix-Memarlıq və Etnoqrafiya Qoruğunun ərazisi və Qusar, Quba, Şamaxı, Qobustan, Abşeron və Hacıqabul rayonlarından keçən tarixi köç yolunun ərazisi "Xınalıq və Köç yolu" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Etnoqrafiya Qoruğu elan edildi.

Azərbaycan Prezidenti genişmiqyaslı qlobal işlər görür. Bunların sırasında Xınalıq kəndi bəlkə də çox kiçik görünə bilər. Amma Prezidentimiz bu kiçik kəndə də böyük qayğı göstərməyə vaxt tapır. Belə ki, hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidenti olduğunu bəyan edib. Bu səbəbdən də Xınalığın qədimliyinin qorunub saxlanılması və kənd əhalisinin rifah halının yaxşılaşdırılması, mədəni abidələrin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, adət-ənənələrin qorunaraq təbliğ olunmasında və dünya miqyasında tanınmasında diqqət və dəstəyi əvəzsizdir.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

QƏRAR

№ 531 Bakı şəhəri, 20 dekabr 2024-cü il

"Hökmran mövqedən sui-istifadənin obyektiv zəruriliyinin və səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında

"Azərbaycan Respublikası Rəqabət Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 8 dekabr tarixli 1051-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar bəzi məsələlərin tənzimlənməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 23 yanvar tarixli 2451 nömrəli Fərmanının 2.5.5-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır:**

"Hökmran mövqedən sui-istifadənin obyektiv zəruriliyinin və səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi Qaydaları" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qərarın əlavəsi ilə www.azerbaijan-news.az və nk.gov.az saytında tanış ola bilərsiniz.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

QƏRAR

№ 532 Bakı şəhəri, 20 dekabr 2024-cü il

"Maliyyə bazarlarında təmərküzləşmədə iştirak edən maliyyə institutları tərəfindən rəqabət orqanından razılıq alınmasını şərtləndirən meyarların (təmərküzləşmədə iştirak edən maliyyə institutlarının aktivlərinin ümumi dəyərinin, ümumi dövriyyəsinin həcmi)"nin təsdiq edilməsi haqqında

"Azərbaycan Respublikası Rəqabət Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 8 dekabr tarixli 1051-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar bəzi məsələlərin tənzimlənməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 23 yanvar tarixli 2451 nömrəli Fərmanının 2.5.6-cı yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır:**

"Maliyyə bazarlarında təmərküzləşmədə iştirak edən maliyyə institutları tərəfindən rəqabət orqanından razılıq alınmasını şərtləndirən meyarlar (təmərküzləşmədə iştirak edən maliyyə institutlarının aktivlərinin ümumi dəyəri, ümumi dövriyyəsinin həcmi)" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Qərarın əlavəsi ilə www.azerbaijan-news.az və nk.gov.az saytında tanış ola bilərsiniz.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

QƏRAR

№ 533 Bakı şəhəri, 20 dekabr 2024-cü il

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 14 mart tarixli 91 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Elektroenergetika və qaz təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər arasında qarşılıqlı ödəniş məsələlərinin tənzimlənməsi və daxil olmuş vəsaitlərdən istifadə Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Dövlət Kontrakt Korporasiyası "Azərkontrakt" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin ləğv edilməsi və bundan irəli gələn məsələlərin tənzimlənməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 17 oktyabr tarixli 323 nömrəli Sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 14 mart tarixli 91 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 3, maddə 490 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Elektroenergetika və qaz təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər arasında qarşılıqlı ödəniş məsələlərinin tənzimlənməsi və daxil olmuş vəsaitlərdən istifadə Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1.2-ci bənddə "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Kontrakt Korporasiyası "Azərkontrakt" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra - "Azərkontrakt" ASC)" sözləri "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin Qaz İxrac İdarəsi (bundan sonra - Qaz İxrac İdarəsi)" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 1.3.4-cü yarımbəndin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmunda 1.3.5-ci yarımbənd əlavə edilsin:

"1.3.5. Qaz İxrac İdarəsinin xüsusi bank hesabı - Qaz İxrac İdarəsi tərəfindən "Azərenerji" ASC-yə təbii qaz satışından daxil olan vəsaitin yığılması üçün müvəkkil bankda açılmış hesab.".

3. 3-cü hissənin adında "Azərkontrakt" ASC" sözləri "Qaz İxrac İdarəsi" sözləri ilə əvəz edilsin.

4. 3.2-ci bənddə "Azərkontrakt" ASC-nin cari" sözləri "Qaz İxrac İdarəsinin xüsusi" sözləri ilə əvəz edilsin.

5. 3.3-cü bənddə "Azərkontrakt" ASC-nin cari" sözləri "Qaz İxrac İdarəsinin xüsusi" sözləri ilə, "Azərkontrakt" ASC-nin" sözləri "Qaz İxrac İdarəsinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

6. 3.4-cü bənddə "Azərkontrakt" ASC-nin cari" sözləri "Qaz İxrac İdarəsinin xüsusi" sözləri ilə əvəz edilsin.

7. 3.5-ci bənddə "Azərkontrakt" ASC-dən" sözləri "Qaz İxrac İdarəsindən" sözləri ilə, "Azərkontrakt" ASC-nin cari" sözləri "Qaz İxrac İdarəsinin xüsusi" sözləri ilə, "Azərkontrakt" ASC-nin" sözləri "Qaz İxrac İdarəsinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

8. 3.6-cı bənddə "Azərkontrakt" ASC-dən" sözləri "Qaz İxrac İdarəsindən" sözləri ilə, "Azərkontrakt" ASC-nin cari" sözləri "Qaz İxrac İdarəsinin xüsusi" sözləri ilə əvəz edilsin;

9. 3.7-ci bənddə "Azərkontrakt" ASC-nin cari" sözləri "Qaz İxrac İdarəsinin xüsusi" sözləri ilə, "Azərkontrakt" ASC-nin" sözləri "Qaz İxrac İdarəsinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

10. 4.1-ci bənddə "Azərkontrakt" ASC-yə" sözləri "ölkə daxilində" sözləri ilə əvəz edilsin.

11. Aşağıdakı məzmunda 4.2-1-ci bənd əlavə edilsin:

"4.2-1. Qaz İxrac İdarəsi tərəfindən "Azərenerji" ASC-yə satılmış təbii qaza görə ödənilən vəsait bu Qaydanın 1.3.5-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan xüsusi bank hesabına mədaxil edilir.".

12. 4.3-cü bənddə "Azərkontrakt" ASC-nin cari" sözləri "Azneft" İB-in xüsusi" sözləri ilə əvəz edilsin.

13. 4.4-cü bənddə "Azərkontrakt" ASC-nin cari" sözləri "Azneft" İB-in xüsusi" sözləri ilə, "Azərkontrakt" ASC-nin" sözləri "Azneft" İB-in" sözləri ilə əvəz edilsin.

14. 4.5-ci bənddə "Azərkontrakt" ASC-dən" sözləri "Azneft" İB-dən" sözləri ilə, "Azərkontrakt" ASC-nin cari" sözləri "Azneft" İB-in xüsusi" sözləri ilə, "Azərkontrakt" ASC-nin" sözləri "Azneft" İB-in" sözləri ilə əvəz edilsin.

15. 4.6-cı bənddə "Azərkontrakt" ASC-dən" sözləri "Azneft" İB-dən" sözləri ilə, "Azərkontrakt" ASC-nin cari" sözləri "Azneft" İB-in xüsusi" sözləri ilə əvəz edilsin.

16. 4.7-ci bənddə "Azərkontrakt" ASC-nin cari" sözləri "Azneft" İB-in xüsusi" sözləri ilə, "Azərkontrakt" ASC-nin" sözləri "Azneft" İB-in" sözləri ilə əvəz edilsin.

17. 4.9-cu və 4.10-cu bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"4.9. Müvəkkil bank tərəfindən mütəmadi olaraq bu Qaydanın 4.1-ci bəndində nəzərdə tutulan bank hesabına daxil olan vəsaitin 40 faizi "Azneft" İB-in cari bank hesabına, bu Qaydanın 4.2-1-ci bəndində nəzərdə tutulan bank hesabına daxil olan vəsaitin 15 faizi Qaz İxrac İdarəsinin cari bank hesabına köçürülür.

4.10. Bu Qaydanın 4.9-cu bəndində nəzərdə tutulan vəsaitlər ödənildikdən sonra, "Azneft" İB-in və Qaz İxrac İdarəsinin xüsusi bank hesabında qalan vəsait Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin cari il üzrə təsdiq edilmiş gəlirlər və xərclər smetasına uyğun həcmlərdə "Azneft" İB-in və Qaz İxrac İdarəsinin cari bank hesabına köçürülür və ya xüsusi layihələrin icrasına yönəldilir.".

18. 4.11 - 4.13-cü bəndlər ləğv edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

QƏRAR

№ 534 Bakı şəhəri, 24 dekabr 2024-cü il

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 31 oktyabr tarixli 145 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 25 iyun tarixli 1185-VIQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 31 oktyabr tarixli 145 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 10, maddə 627 (Cild I); 2024, № 1, maddələr 110, 124, № 9, maddələr 1061, 1067) ilə təsdiq edilmiş "Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı Qaydası"nın 3-cü hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 3.3-cü bəndin birinci abzasına "tibbi müayinədən keçməyən şəxslər arasında," sözlərindən sonra "ikisindən biri və ya hər ikisi Azərbaycan Respublikası ərazisində qanunsuz olan əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslər arasında," sözləri əlavə edilsin.

2. Aşağıdakı məzmunda 3.3-1-ci bənd əlavə edilsin:

"3.3-1. Nikaha daxil olmağı arzu edənlərdən biri və ya hər ikisi əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxs olduğu halda onun (onların) Azərbaycan Respublikasının ərazisində qanuni əsaslarla olmasını və ya yaşamasını təsdiq edən sənədin surəti (bu Qaydanın 1.7-ci bəndinin ikinci və üçüncü cümlələrinin tələbləri nəzərə alınmaqla) ərizəyə əlavə edilir.".

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan-Koreya ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq gündəliyi müzakirə olunub

Dekabrın 24-də Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Koreya Respublikasının səfiri Li İn-Yonqu ölkəmizdəki diplomatik fəaliyyət müddətinin başa çatması ilə əlaqədar qəbul edib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüş zamanı Azərbaycan-Koreya ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq gündəliyi müzakirə olunub.

Ceyhun Bayramov səfir Li İn-Yonqa ölkəmizdə diplomatik fəaliyyəti müddətində göstərdiyi səylərə görə təşəkkür edib, ona gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

İki ölkə arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasından ötən 30 ildən artıq müddət ərzində iqtisadiyyat, investisiyalar, nəqliyyat-kommunikasiyalar, humanitar, təhsil, dövlət xidmətləri və sair istiqamətlər üzrə əməkdaşlığın mövcud vəziyyətinin müzakirə edildiyi görüş zamanı, həmçinin əlaqələrimizin inkişaf perspektivlərinin mövcudluğu vurğulanıb.

Xüsusilə peşə və ali təhsil istiqamətləri üzrə birgə əməkdaşlıq çərçivəsində yaradılmış Sənaye və İnnovasiyalar Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi, Koreya Respublikasının İNHA Universiteti ilə Bakı Mühəndislik Universitetinin ikili diplom proqramlarının əldə olunan vacib nailiyyətlər sırasında olduğu qeyd edilib.

Azərbaycan və Koreyanın xüsusilə aidiyyəti qurumları arasında dövlət xidmətləri sahəsi üzrə daha geniş əməkdaşlıq imkanlarının mövcudluğu, ölkəmizin "ASAN xidmət" modeli ilə bu sahənin öncüllərindən biri kimi qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsində maraqlı olduğu diqqətə çatdırılıb.

Nazir ölkəmizin iqlim diplomatiyası səyləri, Azərbaycanda keçirilən BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) sədrliyi, sessiya çərçivəsində əldə olunan nailiyyətlərdən ətraflı bəhs edib.

Səfir Li İn-Yonq ölkəmizdə fəaliyyəti müddətində göstərilən dəstək və əməkdaşlığa görə təşəkkür edib, Azərbaycan-Koreya münasibətlərinin gələcək inkişafına ümidvar olduğunu qeyd edib.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan Quru Qoşunları komandanı türkiyəli həmkarı ilə görüşüb

Dekabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının müdafiə nazirinin müavini - Quru Qoşunların komandanı general-polkovnik Hikmət Mirzəyev ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Quru Qoşunları komandanı ordu generalı Selçuk Bayraktaroğlu ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə hərbi sahədə əməkdaşlığın cari vəziyyəti və inkişaf perspektivləri müzakirə edilib. Hər iki qardaş ölkənin hərbi qulluqçularının bilik və bacarıqlarının daha da təkmilləşdirilməsi məqsədilə keçirilən birgə təlimlərin intensivliyinin artırılmasının vacibliyi vurğulanıb.

Görüş zamanı tərəflər həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərə dair ətraflı fikir mübadiləsi apanblar.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Aparatında 2025-ci ilin yanvar ayında vətəndaşların qəbulu CƏDVƏLİ

Vəzifəli şəxs	Qəbul günü
Əli Cavad oğlu ƏHMƏDOV Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Sədrinin birinci müavini	16
Ziyafət Abbas oğlu ƏSGƏROV Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Sədrinin müavini	17
Musa Cəfər oğlu QASIMLI Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Sədrinin müavini	22
Rafael Baba oğlu HÜSEYNOV Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Sədrinin müavini	21
Əli Məhəmməd oğlu HÜSEYNLİ Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri	16
Arzu Nəsib oğlu NAĞIYEV Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri	30
Zahid Məhərrəm oğlu ORUC Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin sədri	24
Sadiq Haqverdi oğlu QURBANOV Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri	30
Azər Kamal oğlu ƏMİRASLANOV Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri	21
Tahir Musa oğlu RZAYEV Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri	28
Musa İsa oğlu QULİYEV Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri	23
Əhliman Tapdıq oğlu ƏMİRASLANOV Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri	27
Hicran Kamran qızı HÜSEYNOVA Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri	31
Şahin Əmir oğlu İSMAYILOV Milli Məclisin Gənclər və idman komitəsinin sədri	27
Fazil Qəzənfər oğlu MUSTAFA Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri	23
Siyavuş Dünyamalı oğlu NOVRUZOV Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin sədri	17
Anar Camal oğlu İSGƏNDƏROV Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri	22
Polad BÜLBÜLOĞLU Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri	28
Səməd İsmayıl oğlu SEYİDOV Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri	31
Eldar Rza oğlu İBRAHİMOV Milli Məclisin İntizam komissiyasının sədri	24
Fərid Famil oğlu HACIYEV Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Aparatının rəhbəri	6
Firudin Süleyman oğlu HACIYEV Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İşlər müdiri	8
Hacı Mirhəşim Miryaqub oğlu SEYİD Milli Məclis Aparatının Dövlət quruculuğu, inzibati və hərbi qanunvericilik şöbəsinin müdiri	10
Məhəmməd İmran oğlu BAZIQOV Milli Məclis Aparatının İqtisadi qanunvericilik şöbəsinin müdiri	15
Adil İsrayıl oğlu VƏLİYEV Milli Məclis Aparatının Sosial qanunvericilik şöbəsinin müdiri	13
Şakir Himalay oğlu ŞABANOV Milli Məclis Aparatının İcra hakimiyyəti orqanları ilə əlaqələr şöbəsinin müdiri	14
Ayan Zəfər qızı MURTUZOVA Milli Məclis Aparatının Dövlət qulluğu və kadr məsələləri şöbəsinin müdiri	9

Qeyd: Vətəndaşlar Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Aparatının Qəbul otağında qəbul olunur.

Ünvan: Bakı şəhəri, Parlament prospekti, 1.

"Vətəndaşların müraciətləri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun tələblərini təmin etmək məqsədilə;

Qəbul vaxtı: saat 14:00-dan başlayır.

Qəbul günü qəbula yazılmaq imkanı saat 12:00-da dayandırılır.

Qəbula bir gün qalmış elektron qeydiyyat dayandırılır.

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə qəbula dəvət olunan vətəndaşlar şəxsiyyət vəsiqəsini təqdim edir.

Telefonlar: (012) 510-99-38; (012) 510-89-14; (012) 492-74-05.

Azərbaycan və Gürcüstan beynəlxalq müstəvidə də bir-birini dəstəkləyirlər

Dekabrın 24-də Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ölkəmizdə səfərdə olan Gürcüstan parlamentinin Gənclər, elm və təhsil məsələləri komitəsinin sədri Givi Mikanadzenin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

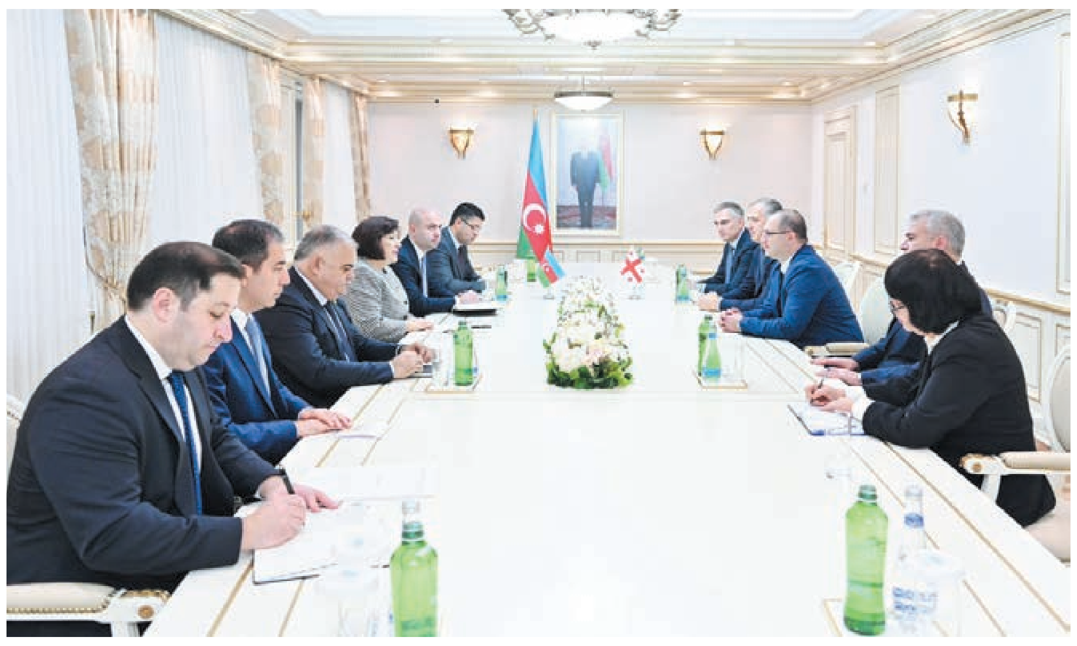

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə görüşdə Azərbaycan və Gürcüstan arasında dostluq münasibətlərinin əhəmiyyəti qeyd edilərək, ölkələrimiz arasında əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğu, xalqlarımızın həmişə bir-birinə dəstək verdiyi bildirilib. Vurğulanıb ki, Prezident İlham Əliyev də həmişə gürcüstanlı həmkarları ilə keçirdiyi görüşlərdə bu məsələləri xüsusi qeyd edir.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova, qonşu xalqlar olaraq, azərbaycanlıların və gürcülərin həmişə dostluq şəraitində yaşadıqlarını, bizi birləşdirən ortaq dəyərlərimizin olduğunu və bu dəyərləri qoruyub saxlamağın əhəmiyyətini vurğulayıb. Söhbət zamanı iki ölkə arasında müxtəlif sahələr üzrə inkişaf edən münasibətlər fonunda parlamentlərimiz arasında da əlaqələrin yüksək səviyyədə olmasından məmnunluqla danışılıb. Qeyd edilib ki, qanunverici orqanlarımız ikitərəfli və üçtərəfli formatda əməkdaşlıq edirlər. O cümlədən, beynəlxalq parlament təşkilatları çərçivəsində də qarşılıqlı dəstək mövcuddur. Spiker Sahibə Qafarova Avropa Şurası Parlament Assambleyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin səlahiyyətlərinin ratifikasiya olunmaması ilə bağlı məsələyə münasibətdə Gürcüstan nümayəndə heyətinin göstərdiyi dəstəkdən məmnunluğunu bildirib.

Görüşdə hər iki ölkənin parlamentinə seçkilərdən sonra yeni tərkibin fəaliyyətə başladığı və qarşıdakı dövrdə əlaqələrin daha da genişləndirilməsi istiqamətində fəaliyyətin davam etdiriləcəyi vurğulanıb.

Gürcüstan parlamentinin Gənclər, elm və təhsil məsələləri komitəsinin sədri Givi Mikanadze Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev doğum günü münasibətilə təbriklərini çatdırıb. Qonaq, Prezident İlham Əliyevin tarixi şəxsiyyət olduğunu, onun rəhbərliyi ilə Azərbaycanın böyük inkişaf yolu keçdiyini söyləyib. O, Gürcüstan parlamentinin spikeri Şalva Papuaşvilinin salamlarını Milli Məclisin Sədrinə çatdırıb.

Givi Mikanadze ölkələrimiz arasında böyük dostluq əlaqələrinin mövcud olduğunu, bəzi "dostlar"ın Azərbaycan və Gürcüstanın bir yerdə olmasından narahatlıq keçirdiyini söyləyib. O, Azərbaycanın Gürcüstana göstərdiyi dəstəyə görə minnətdarlığını bildirib. Qonaq, Gürcüstanda keçirilən həm parlament, həm də prezident seçkilərindən sonra ilk təbriklərin də Azərbaycandan gəldiyini qeyd edib.

Komitə sədri Azərbaycan və Gürcüstanın beynəlxalq müstəvidə də bir-birini dəstəklədiklərini vurğulayıb.

Söhbət zamanı ölkələrimizə qarşı mövcud olan ikili standartlarla mübarizədə də birgə addımlamağın vacibliyi qeyd edilib.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər haqqında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

Azərbaycan-Ukrayna əlaqələrinə dair fikir mübadiləsi aparılıb

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova dekabrın 24-də Ukraynanın Azərbaycandakı səfiri Yuri Qusevlə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan və Ukrayna əlaqələrinə dair fikir mübadiləsi aparılıb. Ölkələrimizin etibarlı tərəfdaş olduqları, münasibətlərin möhkəm təməllərə əsaslandığı diqqətə çatdırılıb. Ölkələrimizin ərazi bütövlüyü və suverenliyi məsələlərində bir-birinə qarşılıqlı dəstək göstərdikləri vurğulanıb.

Söhbət zamanı humanitar sahədə də əməkdaşlığın vacibliyi qeyd edilib. Azərbaycan və Ukrayna xalqlarını bir çox ortaq dəyərlərin birləşdirdiyi və bunun xalqlarımızı daha da yaxınlaşdırdığı diqqətə çatdırılıb.

Səfir Yuri Qusev Prezident İlham Əliyevə doğum günü münasibətilə təbriklərini çatdıraraq, ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafında Azərbaycanın dövlət başçısının müstəsna rolunu qeyd edib.

Diplomat, həmçinin parlament seçkilərinin uğurla keçirilməsi və yenidən Milli Məclisin Sədri seçilməsi münasibətilə Sahibə Qafarovanı təbrik edib. Diqqətə çatdırılıb ki, seçkiləri Ukrayna parlamentinin müşahidəçiləri də izləyiblər.

Söhbət zamanı Azərbaycanın evsahibliyi ilə keçirilən COP29-un yüksək səviyyədə təşkili ilə bağlı da fikirlər səsləndirilib.

Görüşdə parlamentlər arasında mövcud münasibətlərin səviyyəsindən məmnunluq bildirilərək, bu münasibətlərin daha da inkişafına dair müzakirələr aparılıb.

"Azərbaycan"

Milli Məclisdə görüş

Milli Məclisin Gürcüstanla parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvləri dekabrın 24-də Gürcüstan Parlamentinin Gənclər, elm və təhsil məsələləri komitəsinin sədri Givi Mikanadzenin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüblər.

Parlamentin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən bildirilib ki, Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri, Gürcüstanla parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Arzu Nağıyev qonaqları salamlayaraq, iki ölkənin dostluq və mehriban qonşuluq münasibətlərindən söz açıb. Komitə sədri qanunverici orqanlarımız arasında əməkdaşlığın dinamik inkişaf etdiyini deyib, parlament sədrlərinin qarşılıqlı səfərlərinin, keçirilən görüşlərin bu istiqamətdə mühüm əhəmiyyət daşıdığını bildirib. O, parlamentlərimizin dostluq qrupları, komitələri arasında münasibətlərin dərinləşdirilməsi ilə bağlı fikirlərini bölüşüb.

Gürcüstan parlamentinin Gənclər, elm və təhsil məsələləri komitəsinin sədri Givi Mikanadze əlaqələrimizin genişlənməsində qanunverici orqanların rolundan, dostluq qruplarının səmərəli əməkdaşlığından danışıb. O, ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlarda əməkdaşlığını yüksək qiymətləndirib, regionda sülhün və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinin xalqlarımızın mənafelərinə cavab verdiyini vurğulayıb.

Söhbət zamanı Azərbaycan-Gürcüstan parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvü Rasim Musabəyov və Gürcüstan Parlamentinin Regional siyasət və yerli özünüidarə komitəsinin sədri İrakli Kadagişvili əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi ilə bağlı fikirlərini bildiriblər.

Görüşdə Milli Məclisin Gürcüstanla parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvləri Kəmaləddin Qafarov, Müşfiq Məmmədli, Gürcüstan Parlamentinin deputatı Paata Salia, Gürcüstanın Azərbaycandakı səfiri Zurab Pataradze və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

"Azərbaycan"

Azərbaycanın maraqlarının qorunmasına töhfə

və ya COP29 üzrə dezinformasiya axını Türkiyədə necə ifşa edildi

BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) təşkili və ev sahibliyi ilə bağlı Bakının səylərinin dəstəklənməsi üzrə Türkiyənin hakimiyyət orqanlarının, ictimai təşkilatlarının və ekspert icmasının fəal səyləri fonunda ayrı-ayrı xarici siyasətçilər, media və qeyri-hökumət strukturları tərəfindən iqlim sammitinin keçirildiyi ölkəyə ünvanlanan qərəzli bəyanatlar və hücumlar qardaş ölkədə diqqətdən yayınmadı.

Türkiyə Qərbin "ikili standartları" ilə dünyanın hər hansı digər ölkəsindən daha çox tanışdır; bu, Ankaranın Avropa İttifaqına daxil olması ilə bağlı danışıqlardan tutmuş NATO daxilində əməkdaşlığa qədər, müdafiə sahəsində əməkdaşlıq, İraq və Suriya da daxil olmaqla terrorla mübarizə kimi müxtəlif sahələrdə ildən-ilə özünü göstərir.

Suriyada antiterror əməliyyatları ilə bağlı, eləcə də 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycana siyasi dəstək verdiyi üçün Qərbin Türkiyəyə qarşı açıq və ya gizli embarqolar tətbiq etmək qərarları Türkiyə vətəndaşlarının yaddaşından hələ silinməyib.

Özlərini Türkiyənin NATO müttəfiqi kimi göstərən ayrı-ayrı dövlətlərin açıq düşmən mövqeyi Ankaraya çoxdan məlumdur. Xaricdə, o cümlədən Fransa və erməni lobbisinin iştirakı ilə başladılan dezinformasiya və saxtakarlıq axınına qarşı mübarizədə Azərbaycan və Türkiyənin birgə səyləri kifayət qədər məntiqidir və gözləniləndir.

Təsadüfi deyil ki, Türkiyə mediasının Bakıda keçirilən iqlim sammiti mövzusundakı xəbər və məqalələrində təkcə bu tədbirdə aparılan qlobal müzakirələrin əhəmiyyətinə deyil, həm də dezinformasiya axınları və 169 ölkədən on minlərlə nümayəndənin iştirakı ilə bəşəriyyət üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən danışıqları boykot etmək çağırışlarına diqqət çəkilib.

COP29 ilə bağlı yalan axınlarının yayılmasının yolverilməzliyi həm Türkiyə parlamentində, həm elmi-ekspert ictimaiyyətində, həm də qardaş ölkənin mətbuatında bəyan edilib. Eləcə də Türkiyə-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun sədri Şamil Ayrım Avropa İttifaqının (Aİ) və Bakıda keçirilən iqlim sammitinə gəlməyən bir sıra dövlətlərin nümayəndələrinin mövqeyini pisləyib. O, diqqəti Qərbin "ikili standartları"na yönəldib ki, bir tərəfdən Azərbaycanla əməkdaşlığa hazır olduqlarını bəyan edirlər, digər tərəfdən isə Bakıya qarşı qərəzli mövqedən yanaşırlar; COP29-un tənqidi və iştiraka məhəl qoyulmaması bunun bariz nümunəsidir.

"Ümid edirəm ki, Qərbdə qardaş ölkəyə qarşı ikili münasibətindən imtina edəcəklər və Cənubi Qafqazda əməkdaşlığa, sülh və sabitliyə töhfə üzərində diqqəti cəmləyəcəklər" - deyən türkiyəli parlamentari Prezident İlham Əliyevin COP29 çərçivəsindəki bəyanatlarının xüsusi əhəmiyyət daşıdığını bildirib.

Ankara Avrasiya Araşdırmaları Mərkəzinin (AVİM) eksperti Bekir Caner Şafak da Qərbin qərəzli mövqeyindən danışıb. O bildirib ki, Avropa İttifaqının rəhbərliyi və bu regiondakı ayrı-ayrı dövlətlərin rəhbərləri Bakıdakı sammitə gəlmək istəməyərək yenə də daxili gündəm və lobbiyə uyğun hərəkət etdilər. "Avropa İttifaqının ikiüzlülüyü göz qabağındadır. Bir tərəfdən, Aİ Azərbaycandan aldığı qazın artırılmasına dair saziş bağlayır - sənəd 2022-ci ildə Avropa Komissiyasının rəhbəri Ursula Fon der Lyayenin iştirakı ilə aparılan danışıqlardan sonra imzalanıb. Növbəti il, yəni 2023-cü ildə isə Avropa Parlamenti Azərbaycana qarşı sanksiyaların tətbiqinə çağıran ermənipərəst qətnamə qəbul edir. Əminəm ki, Aİ ölkələrinin COP29-a münasibəti müəyyən siyasi dairələrin və ideoloji qrupların təsiri altında formalaşıb", - deyə ekspert qeyd edib.

Ekspert Fransanı misal çəkərək bildirib ki, bu ölkədə dəfələrlə Avropanın gələcəyi üçün ekoloji gündəliyin vacibliyi bəyan edilib, lakin COP29-a nümayəndə heyəti göndərilməyib. Bekir Caner Şafak Parisin Azərbaycandakı iqlim sammiti ilə bağlı mövqeyini erməni lobbisinin hiylələri ilə əlaqələndirən fransalı politoloq Jan Mişel Brundan sitat gətirib: "Heç kimə sirr deyil ki, həm Fransanın, həm də ABŞ-ın siyasətinə erməni diasporunun təsiri var. ABŞ-da Erməni Milli Komitəsi (ANCA), Fransada isə Erməni Təşkilatlarının Koordinasiya Şurası (CCAF) fəaliyyət göstərir. Hər iki struktur həm hakimiyyətə, həm də mediaya təzyiq üçün maliyyə rıçaqlarından fəal şəkildə istifadə edir".

Azərbaycanda iqlim sammiti günlərində türkiyəli jurnalistlərin hazırladıqları onlarla müsahibə, məqalə və reportajlar Bakıda keçirilən sammitin gedişi və nəticələrinin real mənzərəsini düzgün təsəvvür etməyə kömək etdi.

"Anadolu" agentliyi və Türkiyənin bir sıra digər media strukturları COP29 mövzusundakı yazılarda Prezident İlham Əliyevin bəyanatlarını geniş işıqlandırıb, Azərbaycanın və BMT-nin iqlim sammitində iştirak edən digər dövlətlərin rəsmilərinin, eləcə də beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin mövqeyinə istinad ediblər.

"Haber Global" telekanalı COP29 mövzusunda hazırladığı reportajda tamaşaçılara Parisin Bakıya qarşı maxinasiyalarından danışıb, bunun dirijorunun "Havas" şirkətlər qrupunun, onun arxasında Fransa (DGSE) xarici siyasət və hərbi kəşfiyyatının birgə xidmətinin dayandığını bildirib.

"Azərbaycanın əleyhdarları COP29-da iştirakdan imtina etmək ideyasını fəal şəkildə irəli sürürdülər ki, guya ev sahibi olan ölkə neft və qaz hasilatçısıdır. Üstəlik, Avropa ölkələrində, Rusiyada və ABŞ-da eyni vaxtda anti-Azərbaycan isteriyası həyata keçirilirdi", - deyə Türkiyə telekanalı qeyd edir.

"Haber Global" izləyicilərini noyabrın 5-də "Havas"ın baş direktoru Stefani Fuksun Rusiya və ABŞ-dakı media strukturlarına elektron poçtla göndərdiyi məktub haqqında məlumatlandırıb. Mesajda Fransanın keçmiş insan haqları elçisi, hazırda "Zimeray & Finelle" hüquq firmasının rəhbəri Fransua Zimeray ilə müsahibə təşkil etməyə hazır olduğu qeyd edilib. "Zimeray & Finelle" şirkətinin rəhbəri Ermənistanın beynəlxalq məhkəmələrdə Azərbaycana qarşı iddialarını dəstəkləyir.

Telekanal qeyd edir ki, Rusiya Federasiyasında "Havas" anti-Azərbaycan kampaniyası erməni separatçı Ruben Vardanyanın tərəfdarları tərəfindən maliyyələşdirilib, ABŞ-da isə Azərbaycan əleyhinə isteriya Nyu-Yorkun "Edelman Global Advisory" şirkəti və "Moran Global Strategies" Vaşinqton şirkəti vasitəsilə təbliğ edilib.

Avropa İttifaqına gəlincə, NATO-nun sabiq baş katibi Anders Foq Rasmussenin sahibi olduğu və ətrafı Brüsseldə İrəvanın maraqlarını təbliğ edən Danimarkanın "Rasmussen Global" şirkəti "Havas"ın "müttəfiqinə" çevrilib.

Nəhayət, Böyük Britaniyada "Havas"ın Azərbaycan əleyhinə təbliğata "Sanctuary Counsel" lobbi strukturu qoşulub.

Türkiyə mediası da COP29 zamanı Azərbaycan və Ermənistanın BMT-nin Haaqa Məhkəməsində qarşılıqlı iddialarına baxılması mövzusundan Bakıya qarşı istifadə etməyə çalışan erməni havadarlarının yalanlarını fəal şəkildə ifşa edib.

Qardaş ölkənin çoxmilyonluq media auditoriyası Azərbaycanla bağlı saxtakarlıqla mübarizədə mühüm rol oynayıb və oynayır, bununla da ölkəmizə qarşı "hibrid təhdidlərin" qarşısının alınmasına və region reallıqlarının təbliğinə tutarlı töhfə verir.

Türkiyə rəsmilərinin Azərbaycanın COP29-u təşkil etmək səylərini və iqlim sammitinin nəticələrini alqışlayan bəyanatları da Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki maraqlarına dəstək verən güclü siqnal oldu.

İstanbulda Azərbaycan mədəniyyəti və Qarabağ Zəfərinə həsr olunan tədbir keçirilib

İstanbulda Azərbaycan mədəniyyətini tanıtmaq və Qarabağ Zəfərini daha geniş ictimaiyyətə çatdırmaq məqsədilə "Qarabağdan İstanbula" mövzusunda xalça sərgisi və panel iclas təşkil edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Türkiyə Gənclik və Təhsilə Xidmət Vəqfi (TÜRGEV) və "Xarıbülbül" Azərbaycan Vizyon Teatr Birliyinin əməkdaşlığı ilə ərsəyə gələn proqram İstanbulun Gözəl İşlər Fabrikası (GİF) "Safveti Paşa" mərkəzində baş tutub.

Tədbirin açılışında çıxış edən TÜRGEV-in İdarə Heyətinin sədri Hatice Akıncı Yılmaz Qarabağın Türk dünyasının tarixinə qızıl hərflərlə yazılmış, böyük mübarizələrin və həsrətin rəmzinə çevrildiyini bildirib.

O deyib: "Qarabağ yalnız bir torpaq deyil, eyni zamanda, bir millətin əzminin, səbrinin və birlik ruhunun ən böyük nişanəsidir. Xocalıda yaşanan zülm və illər boyu davam edən işğal hamımızı dərindən yaraladı. Lakin bu, eyni zamanda, Azərbaycanın haqlı davasını dəstəkləmək üçün Türk dünyasında daha güclü bir bağın qurulmasına vəsilə oldu. Qarabağda yaşanan zülmü və Azərbaycanın haqlı davasını bütün dünyaya çatdırmaq üçün Türkiyə böyük səylə çalışırdı. Prezidentimiz Rəcəb Tayyib Ərdoğanın liderliyi ilə dövlət qurumlarımız və vətəndaş cəmiyyətlərimiz "Bir millət, iki dövlət" şüarı ilə hər zaman Azərbaycanın yanında oldu. Şükürlər olsun ki, haqq öz yerini tapdı və Qarabağ torpaqları 30 il davam edən işğaldan azad edildi. Bu gün burada Azərbaycanın tarixi və mədəni zənginliyini, Türk dünyasının dərin əlaqələrini sənət vasitəsilə bir daha xatırlamaq üçün toplanmışıq. Sənət millətlərin ruhunu qidalandıran, tarixini yaşadan və keçmişdən aldığı güclə gələcəyini işıqlandıran körpüdür. Bu körpü vasitəsilə millətlər öz kimliklərini və şəxsiyyətlərini formalaşdırır və dünyaya öz mədəniyyətlərini tanıdırlar".

Tədbir çərçivəsində "Qarabağın tarixi, toxuma sənətindən bu günün sənət sahəsinə uzanan səyahət" mövzusunda təşkil olunan panel iclas keçirilib.

Paneldə Rəssamlar İttifaqının üzvü, Azərbaycanın xalq yaradıcılığı üzrə mütəxəssis Elnarə Rəsulova sərgidəki xalçaların xüsusiyyətləri və hekayələri barədə məlumat verib. Milli parça kolleksiyaçısı və araşdırmaçısı Fuad Cəbrayılov isə "Azərbaycanın ənənəvi Qarabağ qadın geyimləri və tarixi formaları" mövzusunda təqdimatla çıxış edib. "Xarıbülbül" Azərbaycan Vizyon Teatr Birliyinin qurucu rəhbəri, aktrisa Kəmələ Kamal Cabbarova isə çıxışında Qarabağın xalçaları və mədəni irsi barədə məlumat verib, bölgənin mədəniyyəti, sənəti və tarixi haqqında danışıb.

Proqram zamanı iştirakçılara Azərbaycan və Türk mətbəxinin fərqli bölgələrinə aid nümunələr təqdim olunub.

Tədbirdə Elnarə Rəsulovanın ideya müəllifi olduğu əsərlər, o cümlədən dünyanın məşhur muzeylərində saxlanılan, Azərbaycanın 7 bölgəsinə aid qədim xalçaların replikaları, eləcə də sənətkara məxsus Qarabağ Zəfərinə həsr edilmiş "Ata vəsiyyəti, oğul Zəfəri", "Dəmir Yumruq", "Laçın zirvəsi", Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığına həsr edilmiş "Bir millət, iki dövlət… tək yumruq", "Soyumuz bir, dinimiz bir.." mövzusunda xalçaları sərgilənib.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatlarının 2025-ci ilin yanvar ayında vətəndaşların qəbulu cədvəli

№	Deputat	Tarix və yer	Əlaqələndirici şəxslər və əlaqə nömrələri
1.	**Əhmədov Əli Cavad oğlu**	16 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 13, 23 (Bakı şəhəri)	Rəşadət Xalıqov +99450 263 5318 25sayli_sd@meclis.gov.az
2.	**Əsgərov Ziyafət Abbas oğlu**	17 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 11, 25 (Naxçıvan MR, Şərur rayonu)	Günay Orucova +99451 641 9841 1sayli_sd@meclis.gov.az
3.	**Qasımlı Musa Cəfər oğlu**	22 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 11, 30 (Yardımlı rayonu)	Adil Mustafayev +99450 676 3526 75sayli_sd@meclis.gov.az
4.	**Hüseynov Rafael Baba oğlu**	21 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 16 (Hacıqabul rayonu) 23 (Kürdəmir rayonu)	Ceyhun Ağayev +99470 887 7090 63sayli_sd@meclis.gov.az
5.	**Abbasov Aqil Məhəmməd oğlu**	10 (Ağcabədi rayonu) 12 (Füzuli rayonu)	Ceyhun Rüstəmov +99450 212 6641 85sayli_sd@meclis.gov.az
6.	**Ağamalı Günay Fəzail qızı**	11 (Salyan rayonu) 18 (Neftçala və Biləsuvar rayonları)	Pərviz Mirizadə +99451 640 1962 65sayli_sd@meclis.gov.az
7.	**Ağayeva Ülviyyə Cavanşir qızı**	11, 22 (Tovuz rayonu) 23 (Qazax rayonu) 24 (Ağstafa rayonu)	Arzu Musayeva +99451 340 3070 / +99455 649 3070 107sayli_sd@meclis.gov.az
8.	**Ağazadə Əminə Həmid qızı**	18, 28 (Kürdəmir rayonu)	Namiq Ağayev +99455 298 8050 62sayli_sd@meclis.gov.az
9.	**Akimova Elnarə Seydulla qızı**	15, 27 (Sumqayıt şəhəri)	Tayfun Hacılı +99470 220 0577 46sayli_sd@meclis.gov.az
10.	**Alıyev Sahib Eyvaz oğlu**	11, 23 (Ağdaş rayonu)	Rəhman Rəhmanov +99450 277 0984 93sayli_sd@meclis.gov.az
11.	**Allahverənov Azər Kərim oğlu**	18, 25 (Bakı şəhəri)	Ülvi Məmmədəliyev +99455 544 5566 29sayli_sd@meclis.gov.az
12.	**Arpadarai Nigar Cavid qızı**	15, 22 (Bakı şəhəri)	Bəhruz Teymurov +99450 304 2112 7sayli_sd@meclis.gov.az
13.	**Aslanov Novruzəli Davud oğlu**	09, 16, 23, 30 (İsmayıllı rayonu)	Kamran Xanlarlı +99450 502 4888 89sayli_sd@meclis.gov.az
14.	**Badamov Azər Camal oğlu**	19, 27 (Qusar rayonu)	General Sadulov +99450 313 2962 61sayli_sd@meclis.gov.az
15.	**Bayramov Kamran Fərhad oğlu**	11 (Göygöl rayonu) 25 (Daşkəsən rayonu)	Məmməd Məmmədli +99450 247 9747 100sayli_sd@meclis.gov.az
16.	**Bayramov Vüqar İbad oğlu**	10, 24 (Füzuli rayonu)	Eltun Ağakişiyev 99450 226 8002 84sayli_sd@meclis.gov.az
17.	**Bədəlov Bədəl Şamil oğlu**	18 (Goranboy rayonu) 25 (Naftalan şəhəri)	Mahyəddin Mazanov +99470 310 2733 96sayli_sd@meclis.gov.az
18.	**Cəfərov Kamal Xaqani oğlu**	09, 16 (Sabirabad rayonu)	Azad Əhmədbəyli +99455 222 2588 68sayli_sd@meclis.gov.az
19.	**Cəfərov Müşfiq Cəfər oğlu**	18 (Goranboy rayonu) 29 (Gəncə şəhəri)	Sahib Əmiraslanov +99450 255 2039 41sayli_sd@meclis.gov.az
20.	**Cəfərova Tamam Şaməmməd qızı**	17, 24 (Şamaxı rayonu)	Aytəkin Quliyeva +99451 466 0090 88sayli_sd@meclis.gov.az
21.	**Əfəndiyev Məzahir Cavid oğlu**	11 (Ağdaş rayonu) 25 (Göyçay rayonu)	Murad Abdullayev +99451 844 2424 92sayli_sd@meclis.gov.az
22.	**Əfəndiyeva Günay Elçin qızı**	11, 18 (Bakı şəhəri)	Məhsəti Qarayeva +99455 235 1575 14sayli_sd@meclis.gov.az
23.	**Ələkbərov Əziz Yusif oğlu**	11, 25 (Saatlı rayonu)	Samir Nəsirov +99450 247 4355 66sayli_sd@meclis.gov.az
24.	**Əliyev Bəxtiyar Həmzə oğlu**	23, 29 (Ağdam rayonu)	Vüqar Əbdüləzimov +99450 288 2292 119sayli_sd@meclis.gov.az
25.	**Əliyeva Jalə Fazil qızı**	08 (Zərdab rayonu) 16 (Kürdəmir rayonu)	Firdovsi Eyvazov +99450 331 9434 95sayli_sd@meclis.gov.az
26.	**Əli-zadə Arzuxan Baxşəli oğlu**	18, 25 (Bakı şəhəri)	Yəhya Həsənov +99455 814 0555 / +99450 3155842 27sayli_sd@meclis.gov.az
27.	**Əmiraslanov Azər Kamal oğlu**	21 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 22, 30 (Ağstafa rayonu)	Əlövsət Allahyarov +99450 398 4697 108sayli_sd@meclis.gov.az
28.	**Əmiraslanov Əhliman Tapdıq oğlu**	27 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 18, 25 (Sabirabad rayonu)	Raqif Xəlilov +99450 277 9638 67sayli_sd@meclis.gov.az
29.	**Əsədov Heydər Xanış oğlu**	17, 31 (Şirvan şəhəri)	Zahir Qəhramanov +99450 216 0470 51sayli_sd@meclis.gov.az
30.	**Əsgərov Asif Yunis oğlu**	04, 11 (Zaqatala rayonu)	Elbrus Məmmədov +99455 677 6262 112sayli_sd@meclis.gov.az
31.	**Feyziyev Cavanşir Əyyub oğlu**	10, 11, 24, 25 (Şəki şəhəri)	Turan Salamov +99455 280 7750 / +99450 520 6618 115sayli_sd@meclis.gov.az
32.	**Fətəliyeva Sevinc Həbib qızı**	13, 24 (Bakı şəhəri)	Eldar Qurbanov +99450 277 0956 30sayli_sd@meclis.gov.az
33.	**Fətiyev Xanlar Nuru oğlu**	23, 30 (Bərdə rayonu)	Xəyyam Ələkbərzadə +99450 243 9030 98sayli_sd@meclis.gov.az
34.	**Gəncəliyev Tural Babaşah oğlu**	10, 24 (Bakı şəhəri)	Xatirə Əliyeva +99455 722 7431 122sayli_sd@meclis.gov.az
35.	**Hacıyev Sabir Kamal oğlu**	23, 30 (Göyçay rayonu)	Əli Qafarov +99450 200 2209 91sayli_sd@meclis.gov.az
36.	**Həmzəyev Naqif Ələşrəf oğlu**	17, 31 (Gəncə şəhəri)	Sərxan İmanov +99450 255 1438 38sayli_sd@meclis.gov.az
37.	**Həmzəyeva Ülviyyə Tapdıq qızı**	13 (Naxçıvan MR, Babək rayonu) 27 (Naxçıvan MR, Naxçıvan şəhəri)	Araz Xudiyev +99450 658 2375 5sayli_sd@meclis.gov.az
38.	**Həsən Ramil Sahib oğlu**	16, 30 (Ucar rayonu)	Vüqar Səlimov +99451 215 6141 94sayli_sd@meclis.gov.az
39.	**Həsənquliyev Qüdrət Müzəffər oğlu**	11, 28 (Bakı şəhəri)	Hüseyn Müzəffərli +99450 547 7764 36sayli_sd@meclis.gov.az
40.	**Həsənov Malik Əvəz oğlu**	16, 28 (Cəlilabad rayonu)	Ələddin Əliyev +99450 277 0467 71sayli_sd@meclis.gov.az
41.	**Həsənov Nurlan Urfan oğlu**	04, 11 (Şəmkir rayonu)	Anar Quliyev +99450 753 4433 103sayli_sd@meclis.gov.az
42.	**Həsənova Afət Əbil qızı**	15, 22 (Bakı şəhəri)	Namiq Mustafayev +99450 320 3286 32sayli_sd@meclis.gov.az
43.	**Hüseynli Əli Məhəmməd oğlu**	16 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 04, 25 (Yevlax şəhəri)	Bayram Yusifov +99450 262 6131 53sayli_sd@meclis.gov.az
44.	**Hüseynov Aydın Nəsir oğlu**	18, 27 (Bakı şəhəri)	Vüsal Yusifov +99470 200 9878 37sayli_sd@meclis.gov.az
45.	**Hüseynova Hicran Kamran qızı**	31 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 09, 22 (Sumqayıt şəhəri)	Elçin Kərimov +99451 460 5334 42sayli_sd@meclis.gov.az
46.	**Hüseynova Sevinc Əmirəhməd qızı**	11, 25 (Gədəbəy rayonu) 17 (Bakı şəhəri)	Elxan İsmayılov +99450 642 0979 104sayli_sd@meclis.gov.az
47.	**Xasayeva Səbinə Səməd qızı**	15, 22 (Bakı şəhəri)	Bayram Məmmədov +99455 596 2134 11sayli_sd@meclis.gov.az
48.	**İbrahimqızı Məlahət İbrahim qızı**	16, 30 (Bakı şəhəri)	Xətai Məmmədli +99450 255 2142 21sayli_sd@meclis.gov.az
49.	**İbrahimli Fəzail Feyruz oğlu**	09, 23 (Masallı rayonu)	Faiq Ağayev +99450 201 5670 / +99450 277 5549 73sayli_sd@meclis.gov.az
50.	**İbrahimov Eldar Rza oğlu**	24 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 06, 12 (Naxçıvan MR, Naxçıvan şəhəri)	Yasin Bayramov +99450 255 1306 4sayli_sd@meclis.gov.az
51.	**İsgəndərov Anar Camal oğlu**	22 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 18, 25 (Lənkəran şəhəri)	Valeh Mikayılov +99450 335 2232 78sayli_sd@meclis.gov.az
52.	**İskəndərov Vüqar Yapon oğlu**	04, 18 (Şəki şəhəri)	Anar Nağıyev +99450 295 0115 114sayli_sd@meclis.gov.az
53.	**İsmayılov İmamverdi İbiş oğlu**	18, 24 (Bakı şəhəri)	Məlahət Əzizova +99450 855 2026 125sayli_sd@meclis.gov.az
54.	**İsmayılov Şahin Əmir oğlu**	27 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 16, 30 (Beyləqan rayonu)	Çingiz Səfərov +99455 444 3366 83sayli_sd@meclis.gov.az
55.	**İsmayılzadə Fariz Akif oğlu**	18, 25 (Lənkəran şəhəri)	Ülviyyə Əliyeva +99455 718 7872 77sayli_sd@meclis.gov.az
56.	**Kərimli Azər Şəmşid oğlu**	15 (Zaqatala rayonu) 22 (Balakən rayonu)	Samir Hüseynzadə +99455 830 1363 111sayli_sd@meclis.gov.az
57.	**Kərimzadə Pərvin Orxan qızı**	08, 22 (Gəncə şəhəri)	Hicran Məmmədova +99450 692 8685 39sayli_sd@meclis.gov.az
58.	**Qafarov Kamaləddin Nəsrəddin oğlu**	15, 23 (Bakı şəhəri)	Nazim Cəfərov +99450 708 6911 9sayli_sd@meclis.gov.az
59.	**Qafarov Vasif Vaqif oğlu**	11 (Lerik rayonu) 18 (Astara rayonu)	Pərviz Ağaxanlı +99455 628 6966 80sayli_sd@meclis.gov.az
60.	**Qasımlı Mircəlil Xəqani oğlu**	25 (Bakı şəhəri) 31 (Qəbələ rayonu)	Anar Çıraqov +99499 309 1131 123sayli_sd@meclis.gov.az
61.	**Qədirli Erkin Toğrul oğlu**	13, 27 (Bakı şəhəri)	Fariz Zöhrabov +99470 918 3110 16sayli_sd@meclis.gov.az
62.	**Qəhrəmanov Göydəniz İbrahim oğlu**	23, 31 (Bakı şəhəri)	Rəhim Qədirov +99450 555 8845 17sayli_sd@meclis.gov.az
63.	**Quliyev Azay Əjdər oğlu**	15, 22 (Bakı şəhəri)	Asəf Vəliyev +99450 578 5187 8sayli_sd@meclis.gov.az
64.	**Quliyev Eldar Allahyar oğlu**	12, 26 (Bakı şəhəri)	Yaşar Məmmədov +99450 983 9310 28sayli_sd@meclis.gov.az
65.	**Quliyev Musa İsa oğlu**	23 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 18, 25 (Gəncə şəhəri)	Göyüş Şəfizadə +99450 255 1442 40sayli_sd@meclis.gov.az
66.	**Quliyev Ülvi Zahid oğlu**	03, 25 (Bakı şəhəri)	Nurlan Qurbanov +99450 2415156 15sayli_sd@meclis.gov.az
67.	**Qurbanlı Mübariz Qəhrəman oğlu**	16 (Bakı şəhəri) 29 (Samux rayonu)	Elnur Tağıyev +99455 212 8191 101sayli_sd@meclis.gov.az
68.	**Qurbanov Eyvaz Daşdəmir oğlu**	17, 24 (Oğuz rayonu)	Səxavət Kərimov +99470 510 6968 / +99451 774 3782 117sayli_sd@meclis.gov.az
69.	**Qurbanov Sadiq Haqverdi oğlu**	30 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 11, 21 (Salyan rayonu)	Elnur Rəhimov +99455 375 6075 64sayli_sd@meclis.gov.az
70.	**Mahmudov Rəşad Məmmədqulu oğlu**	03, 25 (Astara rayonu)	Emin Cəfərov +99450 277 0419 79sayli_sd@meclis.gov.az
71.	**Məhəməliyev Nəsib Məhəmməd oğlu**	12, 25 (Balakən rayonu)	Yusif Mirzəyev +99450 213 6259 110sayli_sd@meclis.gov.az
72.	**Məhərrəmov Bəhruz Abdurrəhman oğlu**	07, 15 (Biləsuvar rayonu)	Əfsun Əlizadə +99450 277 0436 69sayli_sd@meclis.gov.az
73.	**Məhərrəmzadə Əlibala Səttar oğlu**	18, 25 (Quba rayonu)	Elnur Xəlilov +99455 308 4950 59sayli_sd@meclis.gov.az
74.	**Məmmədli Müşfiq Fazil oğlu**	10 (Siyəzən rayonu) 17 (Xızı rayonu)	Nəsimi Əliyev +99455 887 1314 55sayli_sd@meclis.gov.az
75.	**Məmmədov Anar İlyaz oğlu**	18 (Tərtər rayonu) 19 (Goranboy rayonu) 25 (Tərtər rayonu) 26 (Bərdə rayonu)	Elçin Cahangirov +99450 324 2791 97sayli_sd@meclis.gov.az
76.	**Məmmədov Ceyhun Valeh oğlu**	11, 25 (Bakı şəhəri)	Rəşad Quliyev +99455 847 5621 120sayli_sd@meclis.gov.az
77.	**Məmmədov Elman Camal oğlu**	18, 25 (Ağdam rayonu)	Mahir Rzayev +99450 288 6629 / +99470 290 0335 118sayli_sd@meclis.gov.az
78.	**Məmmədov Hikmət Baba oğlu**	15, 23 (Bakı şəhəri)	Azər Quliyev +99450 277 1219 19sayli_sd@meclis.gov.az

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatlarının 2025-ci ilin yanvar ayında vətəndaşların qəbulu cədvəli

№	Deputat	Tarix və yer	Əlaqələndirici şəxslər və əlaqə nömrələri
79.	**Məmmədov İlham Kazım oğlu**	04, 25 (Yevlax şəhəri)	Rüstəm Əliyev +99450 277 7417 52sayli_sd@meclis.gov.az
80.	**Məmmədov Qaya Məmməd oğlu**	18, 25 (Bakı şəhəri)	Milli Məclisin qəbul otağı +99412 510 9938 31sayli_sd@meclis.gov.az
81.	**Məmmədov Məşhur Şahbaz oğlu**	05, 25 (Masallı rayonu)	Əli Nağıyev +99450 210 8641 74sayli_sd@meclis.gov.az
82.	**Məmmədov Soltan Teymur oğlu**	21, 26 (Bakı şəhəri)	Azər Məlikov +99450 373 4403 12sayli_sd@meclis.gov.az
83.	**Məmmədova Nigar Fikrət qızı**	07, 14 (Abşeron rayonu)	Bikəxanım Qulaməddinova +99450 710 0838 48sayli_sd@meclis.gov.az
84.	**Məsimli Əli Əhməd oğlu**	14 (Qax rayonu) 28 (Şəki şəhəri)	Vüsal Baxışov +99455 511 2287 113sayli_sd@meclis.gov.az
85.	**Mikayılova Sevil Əlirazı qızı**	10, 17 (Xaçmaz rayonu)	İradə Çobanova +99455 730 8606 58sayli_sd@meclis.gov.az
86.	**Mirkişili Tahir Famil oğlu**	24, 31 (Sumqayıt şəhəri)	Cavid Quliyev +99450 277 1868 43sayli_sd@meclis.gov.az
87.	**Mirzəbəyli Elçin Əbdülrəhim oğlu**	18, 25 (Ağsu rayonu)	İbrahim Bağırlı +99455 268 8484 90sayli_sd@meclis.gov.az
88.	**Mirzəzadə Aydın Böyükkişi oğlu**	02, 25 (Mingəçevir şəhəri)	Pərviz Məmmədov +99451 373 2443 54sayli_sd@meclis.gov.az
89.	**Mollazadə Asim Nazim oğlu**	08, 22 (Bakı şəhəri)	İlkin Həsənov +99450 203 7066 22sayli_sd@meclis.gov.az
90.	**Möhbalıyev Səttar Suliddin oğlu**	16 (Naxçıvan MR, Babək rayonu) 25 (Naxçıvan MR, Şahbuz rayonu)	Rizvan Hüseynquliyev +99455 744 2537 / +99450 649 7066 3sayli_sd@meclis.gov.az
91.	**Muradov Rövşən Şahbaz oğlu**	07, 14 (Bakı şəhəri)	Murad Həsənli +99450 510 9897 121sayli_sd@meclis.gov.az
92.	**Musabəyov Rasim Nəsrəddin oğlu**	11, 25 (Bakı şəhəri)	Asif Nəsibov +99450 288 2725 18sayli_sd@meclis.gov.az
93.	**Musayev Elşad Nəbi oğlu**	18, 25 (Bakı şəhəri)	Vüqar Qasımov +99455 744 9919 / +99450 669 5919 10sayli_sd@meclis.gov.az
94.	**Musayev Elşən Məmmədhənifə oğlu**	11, 18 (Qəbələ rayonu)	Cəfər Əliyev +99455 288 0089 116sayli_sd@meclis.gov.az
95.	**Mustafa Fazil Qəzənfər oğlu**	23 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 06, 13, 20 (Bakı şəhəri)	Əjdər Əliyev +99450 385 3950 26sayli_sd@meclis.gov.az
96.	**Nağıyev Arzu Nəsib oğlu**	30 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası 11 (Tovuz rayonu) 25 (Gədəbəy rayonu)	Elşad İsmayılov +99450 336 0212 105sayli_sd@meclis.gov.az
97.	**Namazov Ramid Zakir oğlu**	18, 25 (Abşeron rayonu)	Ramil Şükürov +99410 412 1079 50sayli_sd@meclis.gov.az
98.	**Nəbiyev Rizvan Novruz oğlu**	11, 25 (Abşeron rayonu)	Milli Məclisin qəbul otağı +99412 510 9938 49sayli_sd@meclis.gov.az
99.	**Nəsirov Elman Xudam oğlu**	11, 25 (Cəlilabad rayonu)	Uzeyir Mustafayev +99450 538 7364 72sayli_sd@meclis.gov.az
100.	**Novruzov Siyavuş Dünyamalı oğlu**	17 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 11, 27 (Naxçıvan MR, Şərur rayonu)	Milli Məclisin qəbul otağı +99412 510 9938 2sayli_sd@meclis.gov.az
101.	**Nurullayev Razi Qulaməli oğlu**	17, 29 (İmişli rayonu)	Vüqar Süleymanov +99450 247 8777 81sayli_sd@meclis.gov.az

№	Deputat	Tarix və yer	Əlaqələndirici şəxslər və əlaqə nömrələri
102.	**Nurullayeva Könül Oruc qızı**	07, 21 (Bakı şəhəri)	Sabit Mahmudov +99450 206 0254 / +99455 276 2375 24sayli_sd@meclis.gov.az
103.	**Oruc Zahid Məhərrəm oğlu**	24 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 10, 23 (Bakı şəhəri)	Ceyhun Fərəcov +99450 288 2093 33sayli_sd@meclis.gov.az
104.	**Paşayeva Gülşən Məmmədəli qızı**	18, 25 (Bakı şəhəri)	Fidan Əliyeva +99477 593 4688 13sayli_sd@meclis.gov.az
105.	**Paşazadə Cavanşir Hümmət oğlu**	05, 22 (Lənkəran şəhəri)	Sulduz Ağayev +99450 328 2123 76sayli_sd@meclis.gov.az
106.	**Polad Bülbüloğlu**	28 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 11, 25 (Bakı şəhəri)	Milli Məclisin qəbul otağı +99412 510 9938 124sayli_sd@meclis.gov.az
107.	**Rafailov Anatoliy Xaimoviç**	11, 25 (Quba rayonu)	Qəhrəman Qasımov +99450 364 3926 / +99450 744 0526 60sayli_sd@meclis.gov.az
108.	**Rəhimzadə Vüqar Gəncəli oğlu**	11 (Naxçıvan MR, Ordubad rayonu) 25 (Naxçıvan MR, Culfa rayonu)	Məhərrəm Əliverdiyev +99470 230 0777 6sayli_sd@meclis.gov.az
109.	**Rüstəmxanlı Tənzilə Yolçu qızı**	04, 30 (Neftçala rayonu)	Fərman Hüseynov +99477 550 5131 70sayli_sd@meclis.gov.az
110.	**Rzayev Tahir Musa oğlu**	28 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası) 18, 19, 30, 31 (Ağcabədi rayonu)	Samir Məmmədov +99470 200 3285 86sayli_sd@meclis.gov.az
111.	**Salahlı Səyyad Adil oğlu**	08 (İmişli rayonu) 09 (Saatlı rayonu)	Milli Məclisin qəbul otağı +99412 510 9938 82sayli_sd@meclis.gov.az
112.	**Salmanova Səbinə Qədir qızı**	17, 27 (Sumqayıt şəhəri)	Mirmahmud Mahmudov +99470 288 9638 45sayli_sd@meclis.gov.az
113.	**Seyidov Səməd İsmayıl oğlu**	31 (Bakı şəhəri, Milli Məclisin inzibati binası 16, 29 (Qazax rayonu)	Akif Əmirov +99450 791 2111 109sayli_sd@meclis.gov.az
114.	**Seyidzadə Şahin Kamil oğlu**	22 (Qobustan və Şamaxı rayonları) 27 (İsmayıllı rayonu)	Elman Mikayılov +99450 288 9938 87sayli_sd@meclis.gov.az
115.	**Səfərov Nizami Abdulla oğlu**	16, 28 (Tovuz rayonu)	Milli Məclisin qəbul otağı +99412 510 9938 106sayli_sd@meclis.gov.az
116.	**Səmədzadə Ziyad Əliabbas oğlu**	09, 23 (Bakı şəhəri)	Quliyev Azad +99450 216 4311 23sayli_sd@meclis.gov.az
117.	**Süleymanlı Mahir Tahir oğlu**	11, 25 (Şabran rayonu)	Simran Süleymanov +99451 906 6669 56sayli_sd@meclis.gov.az
118.	**Şükürov Zaur Ramiz oğlu**	10, 25 (Sumqayıt şəhəri)	Aslan Talıbov +99455 283 6367 47sayli_sd@meclis.gov.az
119.	**Vəliyev Ağalar İsrəfil oğlu**	08, 29 (Xaçmaz rayonu)	İlham Musayev +99450 275 0111 57sayli_sd@meclis.gov.az
120.	**Vəliyev Samir Əhməd oğlu**	08, 22 (Bakı şəhəri)	Vüsal Əliyev +99450 277 8842 20sayli_sd@meclis.gov.az
121.	**Vəliyeva Mehriban Hidayət qızı**	15, 30 (Sumqayıt şəhəri)	Ramiz Alıyev +99455 211 3437 44sayli_sd@meclis.gov.az
122.	**Vəliyeva Pərvanə Bulut qızı**	11, 25 (Bakı şəhəri)	Kamil Hacıyev +99455 811 3330 35sayli_sd@meclis.gov.az
123.	**Yıldırım Fatma Vidadi qızı**	18, 30 (Bərdə rayonu)	Fuad Ağayev +99455 420 8040 99sayli_sd@meclis.gov.az
124.	**Zabelin Mixail Yuryeviç**	18, 25 (Bakı şəhəri)	Firdovsi Cahangirov +99450 225 2722 34sayli_sd@meclis.gov.az

Qəbul saatları və yerləri barədə ətraflı məlumat əldə etmək, həmçinin qəbula yazılmaq üçün cədvəldə qeyd olunan telefon nömrələri ilə əlaqə saxlamaq tövsiyə olunur.

Azərbaycan mədəniyyətlər, dinlər və xalqlar arasında harmoniya yaratmış ölkədir

Başqa sahələrdə olduğu kimi, ölkəmizdə dövlət din münasibətləri də dünya üçün nümunə olacaq səviyyədədir. İnamla demək olar ki, Azərbaycan dünyanın multikulturalizm mərkəzlərindən biridir.

Uzun illərdir ölkəmiz bir çox beynəlxalq konfransa evsahibliyi edir, ayrı-ayrı din və təriqət nümayəndələrini eyni masa, eyni ideya və məslək ətrafına toplayır. Bütün bu tədbirlərin başlıca qayəsi və amalı insanların dünyada sülh şəraitində yaşamalarına nail olmaqdır.

Tarix boyu ölkəmizdə yaşayan bütün xalqların dini etiqatlarına, mədəniyyətlərinə hörmətlə yanaşılıb. Aparılmış müşahidə və araşdırmalar onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanın din tarixinin ən işıqlı səhifələri müstəqillik illərinə aiddir. Yaxın tariximizdən məlumdur ki, Azərbaycan müstəqillik əldə etdiyi ilk illərdə ölkəmizdə başqa sahələrlə yanaşı, dini durumda da ciddi gərginlik nəzərə çarpırdı. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışından sonra, dövlətin din siyasətində vəziyyət dəyişdi. İnsanlara narahatlıq gətirən, əhali arasında narazılıq yaradan radikal dini təriqətlərin fəaliyyətinin qarşısının alınması istiqamətində bir sıra tədbirlər və islahatlar həyata keçirildi. Bu sahədə qəbul edilən ən önəmli qərarlardan biri Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması oldu. Bu uğurlu siyasət hazırda da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Dövlət tərəfindən dini qurumlara böyük diqqət və qayğı göstərilir, onların fəaliyyəti üçün əlverişli şərait yaradılır.

Dekabrın 23-də Bakıda "Dini maarifləndirmənin aktual məsələləri: ənənə, təcrübə və perspektivlər" mövzusunda Azərbaycan Din Xadimləri Forumunun keçirilməsi də buna əyani sübutdur. Forumda müvafiq dövlət qurumlarının, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən müxtəlif konfessiyaların nümayəndələri, eləcə də dini təhsil müəssisələrinin müəllimləri, ilahiyyatçı alim və mütəxəssislər, həmçinin regionlardan gəlmiş din xadimləri iştirak edirlər.

Forum iştirakçıları ilə söhbət edərkən bu tədbirin onların yaddaşlarında dərin iz buraxdığının əyani şahidi olduq. Söhbət zamanı Azərbaycan Gürcü-Sefarad yəhudiləri dini icmasının sədri, ravvin Zamir İsayev dedi ki, keçirilən forum bütün din xadimləri kimi məndə xoş təəssürat yaratdı. Adından da göründüyü kimi forum maarifləndirmə xarakteri daşıyırdı. Din xadimləri belə forum və görüşləri yüksək qiymətləndirirlər. Bu sahədə maarifləndirmə işlərinin aparılması çox vacibdir. Hamı kimi mən də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Azərbaycan Din Xadimləri Forumunun iştirakçılarına müraciətini diqqətlə dinlədim. Prezident din xadimlərinə ünvanlandığı müraciətdə deyirdi: "Ayrı-ayrı dini etiqad və inanclara mənsub icmaların əmin-amanlıq şəraitində yaşadığı Azərbaycanda tarixən qarşılıqlı

etimada və hörmətə əsaslanan mütərəqqi milli-mədəni münasibətlər sistemi formalaşmışdır. Yüz illərlə nümunəvi tolerantlıq ənənələrinin mövcud olduğu ölkəmizdə heç vaxt dini zəmində ayrı-seçkilik və qarşıdurma halları baş verməmişdir. Təsadüfi deyil ki, dünya dini liderlərinin mötəbər beynəlxalq tədbirlərinə uğurla evsahibliyi edən Azərbaycan bu gün mədəniyyətlərarası əməkdaşlıq və dialoq məkanına çevrilmişdir". İnanıram ki, Prezidentin bu tarixi müraciəti bütün din xadimlərinin fəaliyyət proqramına çevriləcək.

Azərbaycan Din Xadimləri Forumu çox maraqlı keçdi, - deyən Əhmədli qəsəbə məscidi imamının müavini Hacı Mübariz Abdullayev söhbətimizə qoşuldu: "Forumdakı çıxışları, məruzələri diqqətlə dinlədim. Tədbirdə müxtəlif dinlərin nümayəndələri iştirak edirdilər. Onların arasında hökm sürən mehribanlıqdan, qarşlıqlı anlaşmadan məmnun oldum. Forum bir daha dünyaya göstərdi ki, ölkəmizdə dini qurumların fəaliyyəti üçün əlverişli şərait yaradılıb. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Sədrinin birinci müavini Əli Əhmədov çıxışında çox haqlı olaraq bildirdi ki, Azərbaycan bütün dünyaya həm dini tolerantlıq, həm də multikulturalizmin mərkəzi kimi təqdim edilir. Ölkəmiz bu istiqamətdə böyük uğurlar əldə edib. Vətəndaşlarımızın həm dini olduğu kimi dərk edib ona münasibətlərini anlamalarını və cəmiyyətə baxışlarını formalaşdırmaq baxımından dini maarifləndirmənin düzgün aparılması çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Din və əqidə məsələlərində mühüm dəyişikliklər baş verib. Biz bu dəyişiklikləri hər addımda görür və hiss edirik. Forum iştirakçılara yeni biliklər və tövsiyələr verdi. Çıxış edənlərin dilindən səslənən mənəvi dəyərlərin dərinləşməsinə, insanların biliklərinin zənginləşməsinə çağıran dəyərli fikirlər din xadimlərini birliyə, həmrəyliyə səsləyir. Biz daim dövlətimizin və xalqımızın yanındayıq".

İşğaldan azad ediləndən sonra Zəngilanda tikilmiş məscidin imamı Hacı Müşfiq Fərzəliyevlə də söhbətimiz maraqlı oldu. Din xadimi dedi ki, forumun keçirilməsi sülhə, əmin-amanlığa xidmət edən uğurlu bir addımdır. Belə tədbirlərin keçirilməsi din xadimlərinin maarifləndirilməsi işinə böyük töhfələr verir. Forumda müzakirə olunan məsələlər, çıxışlar bizim fəaliyyətimizi daha da genişləndirməyə xidmət edir. Forumda Azərbaycan Respublikası ərazisindəki dini ibadət yerləri, ziyarətgahlar, qəbiristanlıqlar, ixtisaslaşdırılmış satış məntəqələri barədə ətraflı məlumat aldım, ölkədə fəaliyyət göstərən din xadimləri haqqında informasiya bazasının sistemləşdirilmiş formada toplandığı vahid elektron xidmətlər portalı olan AMİN (Azerbaijan Multicultural Information Network) layihəsinin videotəqdimatına diqqətlə baxdım. Layihənin həyata keçirilməsi gələcəkdə din xadimlərinin işlərini daha da asanlaşdıracaq.

Din xadimi Müşfiq Fərzəliyev daha sonra bildirdi ki, tədbirin sonunda Azərbaycan Din Xadimləri Forumunun iştirakçıları adından Prezident İlham Əliyevə müraciət qəbul olundu. Müraciətdəki reallığı, həqiqəti əks etdirən bu sözlər ürəyimdən xəbər verdi: "...Dörd il öncə Müzəffər Ali Baş Komandan kimi Sizin müdrik rəhbərliyiniz, xalqımızın sarsılmaz birliyi, şəhid və qazilərimizin qəhrəmanlığı sayəsində əldə olunmuş zəfər nəinki Azərbaycanın, bütün regionun tarixində yeni bir səhifə açmışdır. İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə həyata keçirilən quruculuq işləri, yüksək zövqlə bərpa olunan dini-mədəni abidələr, yeni inşa edilən ibadət yerləri xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə, tarixi köklərinə, ənənələrinə nə qədər möhkəm tellərlə bağlı olduğunun parlaq nişanələridir. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti hörmətli Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondunun Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda, eyni zamanda ölkə hüdudlarından kənarda dini və tarixi abidələrin bərpası məqsədilə həyata keçirdiyi layihələr dövlətimizin dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq bəşəriyyətin ümumi mədəni irsi olan bütün müqəddəs məkanlara eyni qayğıyla yanaşdığını göstərir".

Din Xadimləri Forumunun keçirilməsi bir daha dünyaya göstərdi ki, Azərbaycan mədəniyyətlər, dinlər və xalqlar arasında sarsılmaz birlik, mehribançılıq və harmoniya yaradan bir ölkədir. Ərazisində yaşayan xalqlara və onların dinlərinə, mədəniyyətlərinə bu cür hörmətlə yanaşması, diqqət və qayğı göstərməsi isə Azərbaycanın dünyada yüksələn nüfuzunu daha da artıracaq. Ölkəmiz bu sahədə də başqa millətlər, xalqlar və dövlətlər üçün nümunəyə çevrilib.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Təkliflər üçün Dəvət
Mallar
(Tək Zərfli Tender Prosesi)

Ölkə: Azərbaycan Respublikası
Satınalan təşkilat: Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi
Layihənin adı: Məşğulluğa Dəstək Layihəsi
Müqavilə adı: Parça üzərində çap avadanlığının satın alınması
Kredit No.: 9044-AZ
TÜD No.: AZ-MLSPP-463550-GO-RFB

1. Azərbaycan Respublikasının Hökuməti Dünya Bankından Məşğulluğa Dəstək Layihəsinin həyata keçirilməsi məqsədilə kredit almış və bu kredit vəsaitinin bir hissəsini parça üzərində çap avadanlığının satın alınması əsasında bağlanacaq müqavilədən irəli gələn ödənişlərə ayırmaq niyyətindədir. Bu müqavilə üzrə Borcalan, müqavilədə akkreditiv vasitəsilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan ödənişlər istisna olmaqla, Dünya Bankının İnvestisiya Layihəsinin Maliyyələşdirilməsi üzrə Ödəniş Təlimatlarında müəyyən edildiyi kimi Birbaşa Ödənişin edilməsi metodundan istifadə etməklə ödənişləri emal etməlidir.
2. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi uyğun İddiaçılardan avadanlıqların çatdırılması, quraşdırılması və işə salınması daxil 150 ədəd parça üzərində çap avadanlığının (printer) satın alınması ilə bağlı möhürlənmiş təkliflərini təqdim etməyə dəvət edir.

   Mallar (i) avans ödəniş tarixindən etibarən 15 (on beş) həftə ərzində Bakıda yerləşən Dövlət Məşğulluq Agentliyinin (DMA) anbarına, (ii) DMA tərəfindən dəqiq ünvanlar təmin olunduqdan sonra dörd (4) həftə ərzində Alıcının ölkəsində daxilində müəyyən edilmiş son təyinat məntəqələrinə çatdırılmalıdır. Alıcının ölkəsində sığorta da nəzərə alınmaqla Təchizatçı tərəfindən malların son təyinat məntəqələrinə daşınması və icra olunacaq əlaqəli xidmətlər də müqavilə qiymətinə daxil ediləcək.
3. Tender Dünya Bankının "İLM Borcalanları üçün Satınalma Qaydaları" 2016-cı il iyul, 2017-ci il noyabr, 2018-ci il avqust, 2020-ci il noyabr və 2023-cü il sentyabr aylarında qəbul olunmuş ("Satınalma Qaydaları") ilə müəyyən edilmiş bir Təkliflər üçün Dəvət (TÜD) istifadə edilərək Yerli Rəqabətli Tender yolu ilə aparılacaq və Satınalma Qaydalarında müəyyən olunmuş bütün uyğun İddiaçılara açıqdır.
4. Maraqlı olan uyğun İddiaçılar əlavə məlumatı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi / Məşğulluğa Dəstək Layihəsi, **fagan.asgarov@esp.az** (süräti **aybeniz.hajiyeva@esp.az**) ünvanlarından (Layihə Koordinatoru Fəqan Əsgərov adına) əldə edə bilər və tender sənədi ilə aşağıda göstərilən ünvanda iş günləri ərzində (09:00-18:00 saatlar arasında) tanış ola bilərlər.

   Maraqlı olan iddiaçılar tender sənədlərinin ingilis dilindəki tam toplusunu aşağıda göstərilən ünvana məktub təqdim etməklə və geri qaytarılmayan 340 AZN və ya 200 ABŞ dolları ödəməklə əldə edə bilərlər. Ödəniş birbaşa depozit və ya Əmək və Əhalinin Müdafiəsi Nazirliyi nəzdində fəaliyyət göstərən Məşğulluğa Dəstək Layihəsi, Layihə İdarəetmə Qrupunun aşağıda göstərilən hesabına köçürmə yolu ilə keçirilə bilər. İddiaçının seçimi ilə tender sənədi ya iddiaçının nümayəndəsi tərəfindən aşağıda göstərilən ünvanda Layihə ofisindən alına bilər, ya da geri qaytarılmayan haqqı ödəmiş iddiaçılara e-poçt/kuryer vasitəsilə PDF formatında göndəriləcək.

ABŞ DOLLAR HESABI

Azerbaijan Republic Ministry of Labor and Social Protection of Population
Tax ID 1700093011
IBAN: AZ49IBAZ38190048409330186120
International Bank of Azerbaijan
Bank code (BIC): 805250
Corr acc: AZ03NABZ01350100000000002944
SWIFT: IBAZAZ2X

AZN HESABI

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi
VÖEN: 1700093011
IBAN: AZ93IBAZ38090029449330186120
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı
Bank Kodu (BIC): 805250
M\H: AZ03NABZ01350100000000002944
SWIFT: IBAZAZ2X

5. Təkliflər 31 yanvar 2025-ci il Bakı vaxtı ilə 15:00-dan gec olmayaraq aşağıdakı ünvana göndərilməlidir. Təkliflərin elektron şəkildə təqdim edilməsinə icazə verilmir. Gecikmiş təkliflər qəbul olunmayacaqdır. Yalnız Satınalan təşkilata müraciət etmiş və rəsmi qeydiyyatdan keçmiş İddiaçıların təklifləri qəbul ediləcəkdir. Tender təklifləri İddiaçıların təyin edilmiş nümayəndələrinin və iştirak etmək istəyən hər kəsin iştirakı ilə aşağıda göstərilən ünvanda 31 yanvar 2025-ci il Bakı vaxtı ilə 15:00-da publik şəkildə açılacaqdır.
6. Bütün Tender təklifləri 20000 (iyirmi min) ABŞ dollar məbləğində Təklif Təminatı ilə müşayiət olunmalıdır.
7. Borcalandan Müqavilənin Mükafatı Bildirişinin bir hissəsi kimi, tender sənədinə daxil edilmiş Benefisiar Mülkiyyətin Açıqlanması Formasından istifadə edərək, qalib tender iştirakçısının benefisiar mülkiyyəti haqqında məlumatı açıqlamasını tələb edən Satınalma Qaydalarına diqqət yetirilir.
8. Yuxarıda nəzərdə tutulan ünvan:

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi / Məşğulluğa Dəstək Layihəsi
Fəqan Əsgərov, Layihə Koordinatoru
Nazim Hikmət küç. 27,
Rich Plaza, 1-ci giriş, 2-ci mərtəbə
AZ1100, Bakı, Azərbaycan
Tel: (99412) 5253449
E-mail: fagan.asgarov@esp.az; aybeniz.hajiyeva@esp.az

Specific Procurement Notice
Request for Bids
Goods
(One-Envelope Bidding Process)

Country: The Republic of Azerbaijan
Procuring Agency: Ministry of Labour and Social Protection of Population
Name of Project: Employment Support Project
Contract Title: Procurement of equipment for printing on fabric
Loan No.: 9044-AZ
RFB Reference No.: AZ-MLSPP-463550-GO-RFB

1. The Government of the Azerbaijan Republic has received financing from the World Bank toward the cost of the Employment Support Project and intends to apply part of the proceeds toward payments under the contract for procurement of the equipment for printing on fabric. For this contract, the Borrower shall process the payments using the Direct Payment disbursement method, as defined in the World Bank's Disbursement Guidelines for Investment Project Financing, except for those payments, which the contract provides to be made through letter of credit.
2. The Ministry of Labour and Social Protection of Population now invites sealed Bids from eligible Bidders for procurement of 150 pcs of the equipment for printing on fabric (printers) including delivery, distribution to beneficiaries and provision of related services.

   The Goods shall be transported to (i) the State Employment Agency`s (SEA) warehouse located in Baku within 15 (fifteen) weeks from the date of advance payment, (ii) to a specified place of final destination within the Purchaser's country, defined as the final destinations within 4 (four) weeks after providing exact addresses by SEA. Transport to such place of destination in the Purchaser's country, including insurance, shall be arranged by the Supplier, and related costs shall be included in the Contract Price.
3. Bidding will be conducted through national competitive procurement using a Request for Bids (RFB) as specified in the World Bank's "Procurement Regulations for IPF Borrowers" July 2016, Revised November 2017, August 2018, November 2020 and September 2023 ("Procurement Regulations"), and is open to all eligible Bidders as defined in the Procurement Regulations.
4. Interested eligible Bidders may obtain further information from Ministry of Labor and Social Protection of Population / Employment Support Project, **fagan.asgarov@esp.az,** with copy to **aybeniz.hajiyeva@esp.az,** Attn: Fagan Asgarov, Project Coordinator and inspect the bidding document during office hours (09:00 am to 18:00 am) on the regular business days at the address given below.
5. The bidding document in English may be purchased by interested Bidders upon the submission of a written application to the address below and upon payment of a nonrefundable fee of 340 AZN or 200 USD. The method of payment will be direct deposit or wire transfer to the account below in favor of the Ministry of Labor and Social Protection of Population / Employment Support Project. The bidding document at the bidder's option may be either collected by a bidder's representative from the Project office at the address below or will be forwarded in PDF format by e-mail/courier to those bidders who paid the non-refundable fee.

USD ACCOUNT

Azerbaijan Republic Ministry of Labor and Social Protection of Population
Tax ID 1700093011
IBAN: AZ49IBAZ38190048409330186120
International Bank of Azerbaijan
Baku Branch
Bank code (BIC): 805250
Corr acc: AZ03NABZ01350100000000002944
SWIFT: IBAZAZ2X

AZN ACCOUNT

Azerbaijan Republic Ministry of Labor and Social Protection of Population
Tax ID 1700093011
IBAN: AZ93IBAZ38090029449330186120
International Bank of Azerbaijan
Baku Branch
Bank code (BIC): 805250
Corr acc: AZ03NABZ01350100000000002944
SWIFT: IBAZAZ2X

6. Bids must be delivered to the address below on or before January 31, 2025 at 15:00 pm (Baku time). Electronic Bidding will not be permitted. Late Bids will be rejected. Only the bids of Bidders applied to the Procuring Agency and officially registered will be accepted. Bids will be publicly opened in the presence of the Bidders' designated representatives and anyone who chooses to attend at the address below on January 31, 2025 at 15:00 pm (Baku time).
7. All Bids must be accompanied by a Bid Security of 20 000 (twenty thousand) USD.
8. Attention is drawn to the Procurement Regulations requiring the Borrower to disclose information on the successful bidder's beneficial ownership, as part of the Contract Award Notice, using the Beneficial Ownership Disclosure Form as included in the bidding document.
9. The address(es) referred to above is (are):

Ministry of Labor and Social Protection of Population / Employment Support Project
Mr. Fagan Asgarov, Project Coordinator
27, Nazim Hikmet str.,
Rich Plaza, 1st entrance, 2nd floor
AZ1100, Baku, Azerbaijan
Tel: (99412) 5253449
E-mail: fagan.asgarov@esp.az; aybeniz.hajiyeva@esp.az

"Tullantıları tinglərə dəyiş" aksiyası keçirilib

Ekoloji tarazlığın qorunması, ətraf mühitin mühafizəsi sumqayıtlıların daim diqqət mərkəzindədir. Kimya sənayesi statusu daşıyan Sumqayıtda bu istiqamətdə müxtəlif layihələr həyata keçirilir.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin təşkilatçılığı, Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin və "Araz" supermarketlər şəbəkəsinin dəstəyi ilə şəhərdə növbəti dəfə baş tutan aksiya "Tullantıları tinglərə dəyiş" adlanırdı.

Sumqayıt şəhəri "Araz" superstore qarşısında keçirilən aksiya zamanı vətəndaşlar ümumi tutumu 253 litr olan plastik, 536 litr tutumu olan şüşə butulka və 43 ədəd işlənmiş batareya təhvil verərək əvəzində ərik, nar və sərv tingləri əldə ediblər. İştirakçılar həmin tingləri şəhərin ərazisində müxtəlif yerlərdə əkiblər.

Bu aksiya şəhər əhalisi tərəfindən yüksək qarşılanıb. Yaxın günlərdə Yeni il ərəfəsində növbəti belə tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub. İri ticarət mərkəzlərinin əməkdaşları bu cür tədbirlərdə iştirak edəcəklərini bildiriblər.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Lənkəranda 3300 dəmirağacı əkilib

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin və Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə Osakücə meşəbəyliyində ağacəkmə aksiyası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" çərçivəsində təşkil olunan aksiyada Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin rəsmiləri, 1 saylı Regional Ekologiya və Təbii Sərvətlər İdarəsinin, 1 saylı Regional Meşə Təsərrüfat Mərkəzinin, hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, idarə, müəssisələrin və ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər. Aksiyanın əsas məqsədi yaşıllıqların artırılması, ekoloji tarazlığın təşviqi və ətraf mühitin qorunmasına, sağlamlaşdırılmasına töhfə verməkdir.

Qeyd edək ki, aksiya çərçivəsində 1 hektar ərazidə 3300 ədəd dəmirağacı tingi əkilib, onlara aqrotexniki qulluq göstərilib və suvarılması təmin edilib.

Ramazan Əhməd oğlu Nəsirlinin adına Türkiyə Respublikasının Hacettepe Universiteti tərəfindən verilmiş 2018-ci il tarixli 18-362-005 nömrəli diplomun 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş Təsdiq şəhadətnaməsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi nazirliyin Büdcə şöbəsinin müdir müavini Ramiz Hüseynova qardaşı

İBRAHİM NOBİL OĞLU HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verirlər.

Bəxtiyar Əzizli Mərkəzi Bankın Mətbuat katibi Namiq Əliyevə atası

RAFİQ ƏLİYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60, 434-55-58
Məsul katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsul katib müavinləri	- 539-44-91,	Kompüter mərkəzi	- 538-20-87,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Mühasibatlıq	- 539-59-33
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,		

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə
contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 4233
Sifariş 2978

Qiyməti 60 qəpik